Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 23 (1523) ♦ Субота, 8 лютого 1997 року ♦ Ціна договірна

Без освіти — пітьма

Голова Верховної Ради Олександр Мороз, зустрічаючись з учителями України та Автономної Республіки Крим, висловив думку про те, що заробітна плата працівникам освіти повинна надходити й з державного, а не тільки місцевого бюджету. До цього підштовхує ситуація, за якої в районах, де фактично не працюють великі підприємства, місцеві органи влади не в змозі знайти гроші на зарплату працівникам школи.

(Закінчення на 2-й стор.).

Святo, що завжди з нами

Запитання для знавців: «Що споріднює Новий рік і, скажімо, одруження?»

Мабуть, не варто сушити голову: насамперед келих шампанського.

Саме шампанське засвідчує урочисту мить. Для цього вина і вибирають відповідний посуд, бо й форма має відповідати змістові, а тому обов'язково наливають його у кришталеві келихи. І коли воно піниться, іскриться, здається, золотим промінням переливається через край, то кожен розуміє, що це — справді свято виноградної лози.

Степи Таврії і долини Криму дарують виноградний сік, який потім об'єднується у неповторний букет у ... Києві, на заводі шампанських вин.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Парламентська хроніка

На партійному горизонті хмарно

Ранкове і денне засідання 7 лютого

Після оголошення запитів народних депутатів Верховна Рада приступила до обговорення в повторному першому читанні проекту закону «Про політичні партії в Україні». Квінтесенцією невеликого виступу доповідача з даного питання Олександра Лавринович стала фраза про те, що законопроект спрямований на утвердження і розвиток в Україні загальнонаціональних політичних структур, які впливатимуть на формування органів державної влади (а отже, нестимуть і відповідальність), на створення чіткої системи політичної думки і управління в державі.

Однак, якщо виходити з принципу «скільки людей, стільки й думок», то ще більшою мірою це стосується народних депутатів, які представляють ту чи іншу політичну партію. Тому нічого дивного нема в тому, що окремі парламентарії вважають цей законопроект дискримінаційним, а народний депутат В. Алексеєв запропонував проект постанови «Про неприйнятність Закону України «Про політичні партії в Україні». За його пропозицію проголосували 119 парламентаріїв.

(Закінчення на 2-й стор.).

КИСЕЛЬОВ ВЖЕ НЕ ГОЛОВА

51 депутат парламенту автономії з 59, які брали сьогодні участь у таємному голосуванні, висловилися за звільнення Василя Кисельова з посади Голови Верховної Ради Криму з формулюванням «за неналежне виконання ним своїх обов'язків».

МІЛЬЯРД МАРОК ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Активізація діяльності німецьких банків в Україні, зокрема, Дойчебанка є важливою передумовою для поглиблення торговельно-економічного співробітництва з Німеччиною. Про це Президент України Леонід Кучма заявив під час зустрічі з делегацією керівництва відомого німецького банку Дойчебанк, яку очолює член правління Георг Крупп, — повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

На думку німецьких фінансистів, Україна впевнено просувається вперед, а стабільність в державі стає характерною рисою не лише для політичної, але і для фінансової сфери. В Україні стає все більше передумов для радикального збільшення інвестицій, підкреслив Георг Крупп. Ті проблеми, яких ще немало, зокрема, неврегульованість податкової бази, міжвідомча неузгодженість, на думку Георга Круппа, хоча й заважають діяльності іноземних інвесторів в Україні, але можуть бути швидко вирішеними. Саме тому Дойчебанк активно працює в Україні.

Про ступінь зацікавлення німецької сторони свідчить хоча б обсяг фінансування інвестиційних проектів, які підтримуються Дойчебанком. Лише п'ять з них, зокрема, в енергетичній та фармакологічній галузях дорівнюють мільярду німецьких марок. Німецька сторона цікавиться також реалізацією проектів щодо реконструкції Кременчуцького нафтопереробного заводу, будівництвом нафтопроводів в Україні, а також Одеського нафтопереробного терміналу. Великі обсяги капіталовкладень демонструють готовність Дойчебанку до більш активного співробітництва в Україні.

Нині німецький банк співпрацює з більш як 70 українськими банками. Обсяг комерційних платежів, які здійснюються через Дойчебанк, зростає.

СТРАСБУРГ НАМ НЕ АПЛОДУВАВ

У Верховній Раді України відбулася прес-конференція членів постійної делегації України у Раді Європи, яка брала участь у черговому засіданні Парламентської Асамблеї РЄ. Звичайно, головним питанням була реакція європейських парламентаріїв на продовження виконання смертних вироків в Україні.

— Розповідаючи про перебіг подій у Страсбурзі, деякі українські засоби масової інформації поширювали чутки, що ми там були ледь не «хлопчиками для биття», —відразу ж заявив глава делегації Борис Олійник.

—Звичайно, по голівці нас не гладили, ми й справді засідилися з розв'язанням питання щодо смертної кари. На те були і об'єктивні, й суб'єктивні причини, і це ми намагалися роз'яснити колегам.

(Закінчення на 2-й стор.).

Дошка пошани

КОРУМПОВАНІ ЕШЕЛОНИ — ПІД УКІС!

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету — раптом рвучко кидає її долу й заходиться нишпорити по кутках.

— Який тебе гедзь укусив, що шукаєш? — підпільник Юзик знічев'я клацає наганом по тіні спільника.

— Та десь у нас ще тротил завалявся...

— Ми ж зав'язали! — з жахом підносить наган до скроні Юзик...

— Дурню, це державна справа, президент оголосив війну корупції у вищих ешелонах влади.

— А підривати що будемо?!

— Тю — та ж вищі ешелони...

Дошка продовжується на 4-й стор.

У номер

Без освіти — пітьма

(Початок на 1-й стор.).

Учителі з усіх регіонів України наводили одні й ті ж самі сумні факти: зарплату їм не видають по 5—7 місяців, скорочуються школи, класи, дитячі заклади. Часто не вистачає коштів на харчування дітей-сиріт та дітей з малозаможних сімей. Якщо така ситуація триватиме й надалі, йшлося на зустрічі з главою українського парламенту, вони візьмуть участь у безстроковому страйку.

Освітяни висловили незадоволення діями уряду стосовно шкільних проблем, особливо бюджетною політикою. Вони принесли до Верховної Ради десятки тисяч підписів з вимогою про відставку нинішнього складу Кабінету міністрів.

Підсумовуючи розмову, Олександр Мороз запевнив працівників освіти, що Верховна Рада робитиме все можливе, щоб допомогти школі в нинішній скрутний час вийти з тяжкого становища. Розглядаючи проект бюджету на нинішній рік, сказав він, ми подбаємо, щоб на розвиток освіти були виділені кошти в тій сумі, якої реально потребує освітянська галузь.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Страсбург нам не аплодував

(Початок на 1-й стор.).

Утім, члени делегації також відзначали, що працювати цього разу було важко. Не дивно, що в Резолюції 1112 Комітету з правових питань і прав людини Україні висловлено досить жорстке попередження. «Асамблея повинна засудити Україну за невиконання нею свого зобов'язання щодо встановлення мораторію на виконання смертної кари і висловлює занепокоєння з приводу виконання смертних вироків, — йдеться в документі. —Вона вимагає, щоб Україна негайно виконала всі свої зобов'язання і відмовилася від виконання смертних вироків, які ще залишаються невиконаними». Україні, власне, поставлено ультиматум: до наступної сесії (січень 1998 року) розв'язати питання щодо смертної кари, інакше наша делегація буде відсторонена від роботи ПАРЄ. З іншого боку, відзначали українські депутати, це не найгірше для нас рішення: маємо цілий рік «на роздуми».

І все-таки, враження наших делегатів від перебування у Страсбурзі приємними не назвеш. «Через зволікання із введенням мораторію на виконання смертних вироків ми почувалися в певній ізоляції, — сказав Анатолій Раханський. — Справді, вони не розуміють нашої ситуації. Звичайно, потрібно вводити мораторій. Звичайно, за нашої криміногенної ситуації це виглядає спірним питанням, тому нам усім разом треба вести роз'яснювальну роботу серед населення...» А Валентин Яблонський пригадав таку деталь: «Після кожного виступу в залі лунали оплески, не аплодували лише нам і росіянам...» Що ж, можна лише поспівчувати українським депутатам. Росіяни, до речі, були в кращому за наше становищі: вони заявили, що існує указ Президента Єльцина про заборону виконання смертних вироків.

Що далі? Скасування смертної кари це, на думку практично всіх членів української делегації, — політичне самогубство для депутатів. Найбільш імовірним шляхом є нині впровадження мораторію на виконання вироків — це випробована європейська практика, з десяток країн діють саме так. На думку Бориса Олійника, можна було б піти російським шляхом: ввести мораторій президентським указом. Та, як вважає Василь Костицький, є ще гнучкіший спосіб: нещодавно, повідомив він, 46 народних депутатів звернулися до Конституційного суду із запитом щодо відповідності Конституції України 24-й статті Кримінального кодексу («вбивство двох і більше осіб за обтяжуючих обставин», нині смертні вироки в Україні виносяться лише за цією статтею). Тобто питання можна було б розв'язати навіть без участі законодавчої чи виконавчої влад. Але не розв'язати — не можна.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення О. Тараненка Надзвичайним і Повноважним Послом України в Королівстві Іспанія

Призначити ТАРАНЕНКА Олександра Сергійовича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Королівстві Іспанія.

Президент України Л.КУЧМА.

м. Київ, 4 лютого 1997 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення О. Тараненка з посади Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Куба

Звільнити ТАРАНЕНКА Олександра Сергійовича з посади Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Куба у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Президент України Л.КУЧМА.

м. Київ, 4 лютого 1997 року.

Парламентська хроніка

На партійному горизонті хмарно

(Початок на 1-й стор.).

Необхідної кількості голосів не набрали й інші проекти постанов, в яких ішлося про відправку законопроекту на доопрацювання і підготовку до ще одного першого читання, прийняття в першому читанні тощо. Врешті-решт Верховна Рада підтримала пропозицію народного депутата В. Носова прийняти законопроект, підготовлений народними депутатами М. Сиротою, Р. Безсмертним та І. Бакаєм, і після внесення доповнень розглянути в повторному першому читанні. Однак ніхто не може гарантувати, що під час повторного першого обговорення цей документ не спіткає доля законопроекту, поданого відповідною комісією і, по суті, відхиленого Верховною Радою.

Далі на суд парламенту винесли проект постанови Верховної Ради України «Про внесення змін і доповнень до положення «Про день уряду». Вона спрямована на ефективніше використання часу, відведеного для звіту Кабміну у Верховній Раді. Після доповнень і поправок постанову прийнято в цілому. Народні депутати також підтримали положення про пряму трансляцію дня уряду в теле- та радіоефірі. Наступним питанням порядку денного став проект закону України «Про внесення змін і доповнень до Кодексу про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності у вигляді штрафу».

Василь ТУГЛУК.

Судячи з усього, народні депутати повірили на слово доповідачеві В. Недригайлу і без зайвих дискусій підтримали запропонований законопроект.

Аж ніяк не простим, як могло здатися на перший погляд, став розгляд проекту закону України «Про часткове припинення виплати заробітної плати в органах влади України», який ініціював народний депутат України Р. Чап'юк і підтримали кілька його колег. Хоча розгляд згідно з порядком денним планували завершити до 13-ї години, остаточне рішення не було прийнято і через годину. Думки депутатів з приводу обговорюваного законопроекту були діаметрально протилежні. Знову далися взнаки різні партійні та політичні підходи до розв'язання наболілої проблеми зарплати. Внаслідок цього дискусія вийшла за рамки регламенту.

Кілька «ні» зауваженням Президента

Денне і вечірнє засідання 6 лютого

Тривало обговорення проекту закону «Про внесення змін до статті 3 Закону «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів». Платниками податку визначаються підприємства, об'єднання та організації, які є юридичними особами, іноземні юридичні особи, а також громадяни України, іноземні громадяни та особи без громадянства, які мають власні транспортні засоби (автомобілі, мотоцикли, моторолери, трактори та мотоблоки й інші самохідні машини та механізми на пневматичному ходу). Платниками податку є також власники моторних човнів (катерів, яхт), мотосаней.

Ставки та порядок сплати податку встановлюються місцевими радами народних депутатів базового рівня. Податок не справляється з власників машин і механізмів на гусеничному ходу, а також зернозбиральних і спеціальних комбайнів з двигунами. З власників легкових автомобілів податок, залежно від потужності двигуна, такий: з кожної кінської сили — 70 коп., з кожного кіловата потужності — 95 коп. Від сплати податку звільняються підприємства автомобільного транспорту загального користування, зайняті на перевезенні пасажирів, а також ті, що здійснюють змішані перевезення (вантажі та пасажири).

Розгляд проекту закону України про списання та реструктуризацію податкових зобов'язань платників податків за станом на перше жовтня 1996 року перенесено на середу наступного тижня.

Остаточне рішення щодо зауваження Президента України до закону «Про приватизацію майна державних підприємств» прийматимуть на вечірньому засіданні.

По обідній перерві сесія продовжила постатейне обговорення проекту закону щодо зауважень Президента до закону «Про приватизацію майна державних підприємств». Тут чи не основним було принципове питання — кому має бути підпорядкований і підзвітний Фонд державного майна. Від його вирішення залежало, хто й куди спрямовуватиме процес роздержавлення, який уже набув необоротного (і явно згубного для економіки) характеру. Пропозиція Президента вкладалася у

формулу: підпорядкованість — Кабмінові, підзвітність — Верховній Раді. Хто у такому разі ставав би господарем становища — очевидно. Це добре розуміли й народні депутати. Тож при голосуванні вони сказали тверде «ні» зауваженню Президента: на його підтримку подано лише 142 голоси...

У тому ж ключі неприйняття проходило голосування й інших зауважень, за винятком одного.

Зацікавлене обговорення викликав повторно внесений для розгляду проект закону про політичні партії в Україні. Доповідач (Олександр Лавринович) на початку заявив, що при доопрацюванні було враховано практично всі зауваження та пропозиції. Однак згодом з'ясувалося, що це не зовсім так. Оцінки проекту, зрозуміло, не були однозначні: від схвалення до закидів за прагнення створити «казармені партії».

Розбіжності стосувалися в основному права утворювати партійні осередки у трудових колективах, можливості громадян вільно сповідувати політичні погляди, добровільного, а не примусового вступу до партій, як це має місце у практиці, зазначали депутати, нещодавно створеної Аграрної партії.

Для з'ясування всіх «за» і «проти» депутатам не вистачило відведеного часу. Остаточне вирішення долі цього закону перенесено на наступний день.

Іван ДМИТРЕНКО.

У погоджувальних комісіях депутатських груп і фракцій Верховної Ради України

Зрозумілі будуть усім

Завершився розгляд проекту змін і доповнень до Закону «Про податок на нерухоме майно (нерухомість)» у погоджувальній міжфракційній групі, яка за постановою Верховної Ради доопрацьовує внесений урядом пакет податкових законопроектів, необхідних для прискорення бюджетного процесу.

Серед прикінцевих положень, що аналізувалися 6 лютого, ретельно вивірено насамперед статті 12 і 13. Вони регламентують процедуру оцінки майна фізичних та юридичних осіб.

Річ у тому, — сказав учасник засідання, член Комісії Верховної Ради у закордонних справах і зв'язках з СНД, позафракційний народний депутат Олександр Шандрюк, — що ці статті мають враховувати, з одного боку, права особи, закріплені в нашій Конституції, а з іншого — функціональні обов'язки працівників податкової інспекції, на яких цим законом безпосередньо покладається оцінка оподатковуваної нерухомості. Внаслідок обговорення первинний текст згаданих статей зазнав істотних змін. На мій погляд, позитивних. Було також усунуто численні неузгодженості, які могли стати джерелом довільних тлумачень закону і працівниками податкової інспекції, і платниками податку.

Група узагальнила перелік погоджених зауважень і пропозицій. Вони передаються урядовцям-розробникам для остаточного доопрацювання законопроекту, підготовки його до пленарного розгляду Верховною Радою.

* * *

У Тимчасовій спеціальній комісії з доопрацювання законопроектів про місцеве самоврядування та місцеві державні адміністрації тривав розгляд зауважень і пропозицій до проекту Закону «Про місцеве самоврядування в Україні». До другого пленарного читання Верховною Радою він готується з жовтня минулого року. Чи не зволікаємо з ним?

— Ніскільки, — переконаний член комісії від соціалістичної депутатської фракції Микола Лавриненко. — Документ складний, один з найважливіших після Основного Закону держави, по суті - мала Конституція. Тому й прискіпливе міжфракційне погодження цілком виправдане. Бо навіть уточнення або конкретизації основних термінів, уведених конституційними нормами, вимагає саме життя. Як, скажімо, тлумачення понять «місцеве самоврядування», «територіальна громада», «сільський, селищний, міський голова», «бюджет місцевого самоврядування», «делеговані повноваження» тощо.

— Ось звичайний приклад, — додав секретар Комісії Верховної Ради з питань ядерної політики і ядерної безпеки, член фракції «Реформи» Петро Швидкий. — Чим різниться визначення територіальної громади як «об'єднання жителів кількох сіл» і як «об'єднання жителів кількох населених пунктів»? Може ж бути і конгломерат на зразок: місто плюс село в зоні міста. А це вже спричиняє збільшення числа адміністративних структур з додатковими витратами на їх утримання. Отож після гарячої дискусії спинилися на другому визначенні.

Взагалі характерно, що учасники обговорення, формуючи правничі норми самоврядування, прагнуть виходити з золотої середини: реально можливі і конституційно логічні категорії мають бути ще й економічними.

Цим і зумовлена пильна увага до кожного формулювання, речення, слова і в законопроекті, і в одержаних зауваженнях та пропозиціях до нього, кількість яких сягає двох тисяч.

Прес-служба Верховної Ради України.

Постанова Верховної Ради України

Про порядок висвітлення роботи сьомої сесії Верховної Ради України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Кабінету міністрів України, Міністерству інформації України, Державному комітету телебачення і радіомовлення України забезпечити висвітлення роботи сьомої сесії Верховної Ради України, своєчасне фінансування підготовки та виходу в ефір програм і передач про діяльність Верховної Ради України.

2. Національній радіокомпанії України здійснювати щоденну годинну трансляцію виступів представників кожної депутатської групи (фракції) та представників від позафракційних депутатів на каналах і по проводовій трансляційній мережі, що забезпечують в цей час мовлення першої програми Національної радіокомпанії України. Продовжити практику щотижневих тематичних програм та передач за участю народних депутатів України, представників парламентських комісій, депутатських груп (фракцій) у Верховній Раді України, започаткованих під час попередніх сесій.

3. Національній телекомпанії України на першому каналі у вечірні години забезпечити вихід в ефір щоденних годинних виступів представників депутатських груп (фракцій) та репортажів про хід пленарних засідань сьомої сесії Верховної Ради України і щосуботньої телепрограми «Парламентський вісник» за участю членів комісій Верховної Ради України.

Пряму радіотрансляцію ранкових пленарних засідань, на яких розглядаються законопроекти в першому читанні, проводити щоденно з 10 до 14 години.

Рішення про пряму телетрансляцію, збільшення або зменшення обсягу теле- та радіотрансляції пленарних засідань приймаються Верховною Радою України в кожному випадку окремо.

4. Прес-службі Верховної Ради України забезпечити організацію програм і передач за участю народних депутатів України, рівноправну участь представників депутатських груп (фракцій) та позафракційних депутатів у парламенті України у теле- та радіопередачах відповідно до Регламенту Верховної Ради України.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на постійну Комісію Верховної Ради України законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
6 лютого 1997 року.
№ 49/97-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до окремих законів України щодо оплати праці

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Доповнити частину другу статті 13 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст.375; Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 3, ст.9) абзацом одинадцятим такого змісту:

«умов регулювання фондів оплати праці та встановлення міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень в оплаті праці».

2. У Законі України «Про оплату праці» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 17, ст.121):

а) статтю 8 викласти в такій редакції:

«Стаття 8. Сфера державного регулювання оплати праці

Держава здійснює регулювання оплати праці працівників підприємств усіх форм власності шляхом встановлення розміру мінімальної заробітної плати та інших державних норм і гарантій, встановлення умов і розмірів оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, працівників підприємств, установ та організацій, що фінансуються чи дотуються з бюджету, регулювання фондів оплати праці працівників підприємств-монополістів згідно з переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України, а також шляхом оподаткування доходів працівників.

Умови розміру оплати праці працівників установ і організацій, що фінансуються з бюджету, визначаються Кабінетом Міністрів України крім випадку, передбаченого частиною першою статті 10 цього Закону»;

б) статтю 16 доповнити словами «з урахуванням умов, встановлених Кабінетом Міністрів України».

3. У статті 19 Закону України «Про підприємства в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 24, ст.272; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 17, ст.209; 1993 р., № 11, ст.93, № 24, ст.273; 1995 р., № 3, ст.22; 1996 р., № 45, ст.229):

пункт 1 викласти у такій редакції:

«1. Власник або уповноважений ним орган встановлює фонд оплати праці на умовах, визначених колективним договором (угодою).

Регулювання фондів оплати праці працівників підприємств-монополістів, визначення переліку таких підприємств здійснюються Кабінетом Міністрів України»;

абзац перший пункту 4 після слів «доходів працівників» доповнити словами «згідно з законодавством».

4. У Законі України «Про колективні договори і угоди» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 36, ст.361):

а) частину другу статті 7 доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:

«умов регулювання фондів оплати праці та встановлення міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень в оплаті праці»;

б) у статті 8:

частину першу доповнити абзацом дев`ятим такого змісту:

«умов зростання фондів оплати праці та встановлення міжгалузевих співвідношень в оплаті праці»;

частину другу доповнити абзацами сьомим і восьмим такого змісту:

«умов зростання фондів оплати праці;

встановлення міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень в оплаті праці».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
23 січня 1997 року.
№ 20/97-ВР.

ВМС Росії: на яких правах?

Питанню статусу іноземних військ на території України та необхідності прийняття відповідного закону була присвячена прес-конференція народних депутатів України Юрія Кармазіна та Євгена Лупакова. Точка зору цих парламентаріїв — це точка зору людей, які добре обізнані з подіями в Криму і Севастополі зокрема. Адже Юрій Кармазін — голова тимчасової комісії Верховної Ради України з вивчення політико-правової ситуації в Автономній Республіці Крим, а Євген Лупаков — капітан першого рангу українського Військово-Морського флоту. Народні депутати звернули увагу журналістів на нерішучість нашої держави у визначенні статусу іноземних військ на території України та затягування процесу з розподілом Чорноморського флоту, детально зупинилися на проблемах та збитках, яких зазнає Україна внаслідок базування військово-морських сил Російської Федерації на території України.

Детальніше на цю тему читайте у добірці матеріалів з кримської проблеми, які будуть опубліковані в одному з наступних номерів «ГУ».

Податкова система потребує реформування

Питання реформування податкової системи і бюджетної політики обговорювалися на нараді у Президента Леоніда Кучми.

Як повідомляє агентство "Інтерфакс-Україна", учасники наради — керівники Кабінету міністрів, економічних міністерств та відомств — поінформували Президента про хід погодження в парламенті пакету проектів законів з реформування податкової системи та бюджетної політики.

Хід погодження законопроектів, як вважає Л. Кучма, дозволяє зробити висновок, що в першому кварталі державний бюджет-97 буде затверджено.

Учасники зустрічі також обговорили стабілізаційні заходи, які необхідно вжити у зв'язку із затримкою затвердження державного бюджету. Зокрема, йдеться про необхідність розширення джерел неемісійного фінансування бюджетного дефіциту.

Одним з них, на думку урядовців, має стати внутрішній фондовий ринок, який сформований недостатньо і потребує організаційного та правового оформлення.

Звільнити Пинзеника за невідповідність...

Заява Соціалістичної фракції Верховної Ради України

Попри бадьорі заяви Президента та Кабінету міністрів України економічна криза в державі поглиблюється. Обрані методи так званих «реформ» не тільки не забезпечили соціально-економічної стабілізації, а й призвели до 10 % падіння внутрішнього валового продукту в 1996 році, катастрофічного скорочення виробництва в базових галузях народного господарства. Продукція машинобудування скоротилася на 26 %, виробництво м'яса і молока — на 20 %.

Розрекламоване приборкання інфляції фактично відбулося за рахунок антинародної практики невиплати зарплат, пенсій, стипендій.

Виконавча влада, не здатна забезпечити піднесення власного виробництва, орієнтується, насамперед, на зовнішні джерела надходження коштів. Це призвело не тільки до подальшого нарощування зовнішнього боргу, який склав 10 млрд. доларів США, а й до поглиблення залежності нашої держави від волі міжнародних фінансових кіл.

Не викликає подиву політика диктату МВФ, Світового банку тощо по відношенню до України. Цілком природно, що вони захищають інтереси західних фінансових та промислових кіл (для того їх і створено!). І досягають вони цього шляхом вимог безсертифікатного імпорту, нав'язування довгострокових кредитів у вигляді власних, часто застарілих товарів та технологій, прискореної приватизації ключових ланок економічного механізму так званими «стратегічними інвесторами» тощо.

Дивує лише беззастережне прийняття цих не вигідних для нашої країни умов керівниками виконавчої влади України. Гра в інтересах чужої команди стала правилом для багатьох із них. Однак найяскравішим провідником західних рецептів руйнування української економіки є віце-прем'єр В. Пинзеник, який неприкрито реалізує вказівки МВФ. З іншого боку, західні ідеологи регулярно організовують шалений тиск на будь-кого, хто намагається зупинити або хоча б послабити руйнівні рішення. Саме завдяки цьому колишній завідувач лабораторії керує економічним блоком уже п'ятого уряду, забезпечуючи незмінність нищівної економічної політики. Зрозуміло, що без підтримки Президента України цього не сталося б.

Звичайний сценарій тандему Пинзеник—МВФ ми змушені спостерігати й зараз, у процесі проштовхування так званого пакета законопроектів, гучно названих авторами «Програмою відновлення економічного росту».

Під гаслом зменшення податкового тиску пропонується знищити систему соціального захисту населення (від ліквідації безкоштовного харчування школярів до припинення виплат «чорнобильських», лікарняних і пенсій), легалізувати приватизацію соціально-культурної сфери, впровадити відчуження майна підприємств за поточні боргові зобов'язання. Стрижнем пакета є так звана «податкова реформа», яка справді зменшить податковий тиск, але лише для посередницьких і банківських установ. А ось запропонований новий податок на майно остаточно доб'є великі промислові та сільськогосподарські виробничі об'єкти, призведе до повної деіндустріалізації України.

Свідченням цього є ситуація на селі. За місяць до посівної кампанії село лишилося обідране, без коштів і засобів, кинуте державою напризволяще. Ведеться тотальне нищення колективних форм господарювання з метою відчуження землі, перетворення її на об'єкт купівлі-продажу.

Свій протест проти такого курсу висловлюють освітяни, які проводять акцію протесту, працівники науки, культури, інших галузей.

Соціалістична фракція, як і вся Соціалістична партія України, підтверджуючи свою позицію на зменшення розмірів та зміну структури податків, скасування необгрунтованих пільг, введення податку на майно найбагатших громадян, заявляє про свій категоричний протест проти руйнівних прожектів пана В. Пинзеника і компанії МВФ — Світовий банк. Пропонуємо Прем'єр-міністру та Президенту визнати факт провалу економічної політики, а також звільнити В. Пинзеника за невідповідність займаній посаді та діяльності, що суперечить національним інтересам України.

Іван ЧИЖ,
голова Соціалістичної фракції.

Володимир КОРОЛЮК, «Голос України»

Свято, яке завжди з нами

(Початок на 1-й стор.).

Історична довідка.

У 1895 році на Куренівці німець Ріхтер збудував, як тоді називали, броварню і почав випускати пиво. Відтоді веде родовід завод шампанських вин.

Щоправда, це підприємство згодом спеціалізувалося на виробництві консервів — радянська влада пиво не вельми жалувала. Однак шампанського хотіла. І у 1938 році тодішній нарком харчової промисловості Анастас Мікоян віддав розпорядження про перепрофілювання підприємства, яке було здійснено, однак, лише... через 16 років.

Перше шампанське у Києві народилося 1954 року, а наступного року в магазини столиці надійшов перший мільйон пляшок вишуканого напою.

Звичайно, можна складати гімни і оди одному з найвидатніших і найдревніших винаходів людства —шампанське заслуговує на те. Бо, як повідомлялося нещодавно у пресі, датські лікарі відкрили навіть лікарські властивості цього напою. Нині, до речі, французи, які вважають шампанське національним винаходом, переймаються тим, що з вина фармацевти можуть розпочати випуск пігулок, і тоді доведеться забути його смак і втратити відчуття насолоди його грою у келихах.

Однак наші виробники переймаються іншими турботами.

Розповідає директор заводу Олександр Мацко:

—Першого удару завдали виноробам 1985 року, коли розпочалася боротьба з пияцтвом та алкоголізмом. Саме тоді винищили чимало чудових виноградників Херсонщини і Криму — досі оговтатися не можемо. Щоб вийти на рівень тодішнього виробництва винограду, потрібно щороку оновлювати від 10 до 15 відсотків виноградників. На жаль, нинішні фінансові умови дають можливість замінити лише 5 відсотків площ...

Щоправда, треба віддати належне Олександру Петровичу. Навіть у ті, нелегкі для виноробів, часи він вірив, що прийде свято і на їхню вулицю. Ризикуючи своєю кар'єрою, під виглядом закупівлі обладнання для виробництва соку придбав нову імпортну лінію для розливання шампанського. І тепер завод поступово виходить у лідери з виробництва шампанського на всій території Співдружності незалежних держав. Торік святкові столи прикрасило 20 мільйонів 456 тисяч пляшок вина київського виробництва. У попередні часи двадцятимільйонного рубежу дозволялося сягати лише двом заводам — московському і санкт-петербурзькому.

Нині київські майстри шампанських вин починають «штурмувати» західний ринок, зокрема німецький. Щоправда, першим це вдалося зробити артемівським виноробам, які випускають шампанське за класичною технологією. Однак і кияни зуміли знайти свого покупця. Виявляється, німецький споживач зумів також оцінити неповторний букет, аромат і смак вина київського виробництва. Щоправда, віддаючи перевагу рожевому, не світлому вину.

Розповідає Олександр Мацко:

—Ми свідомо йдемо на розширення виробництва, бо в цьому бачимо підмурівок нашої економічної стабільності. Нині середньомісячна зарплата працівників підприємства становить близько 500 гривень. Лише власних відрахувань до Пенсійного фонду вистачить для того, щоб виплачувати кошти 25 тисячам пенсіонерів.

Окрім того, торік переведено 1 мільйон 200 тисяч гривень дорожнього податку і стільки ж на розвиток виноградарства.

Нині ведемо переговори про закупівлю і монтаж нового обладнання, яке дасть можливість значно підвищити якість продукції, зменшити витрати, а відтак працювати ефективніше.

Здавалося б, що тут казати: за нелегких умов, коли на більшості підприємств виробництво впало до критичної межі, київські винороби збільшили за минулий рік випуск продукції на 80 відсотків порівняно з 1995 роком. Проте, схоже, ми такий народ, який не може не створювати перешкод для того, щоб згодом їх героїчно долати.

Скажімо, з одного боку, зрозуміла позиція уряду, коли він забороняв виробляти горілку і спирт з давальницької сировини. А з другого, — як можна цю заборону, скажімо, поширювати на заводи шампанських вин. Адже вітчизняної сировини після горезвісної боротьби з пияцтвом бракує — перестаралися, вирубали власні виноградники, а тому доводиться завозити сировину з сусідньої Молдови. То, можливо, все-таки краще дорогоцінну валюту витрачати на відтворення вітчизняного виноградарства, оновлення виробництва, а шампанське виробляти з давальницької сировини?

Словом, напевне, коли приймають подібні рішення, все ж таки варто порадитися з фахівцями, щоб одномоментний виграш для державної казни не обернувся згодом значно більшими втратами. Заради того, щоб шампанське завжди прикрашало наш святковий стіл.

У номер

● *Львів*

Вибір зроблено. Хто виграв?

На восьмій сесії Львівської облради народних депутатів Микола Горинь зачитав свою заяву на ім'я Президента України Леоніда Кучми про увільнення його від обов'язків голови облдержадміністрації. Повернувшись із Києва, він повідомив журналістів на прес-конференції, що Президент задовольнив його заяву і нині розглядається кілька кандидатур на цю посаду. Такий поворот подій був несподіваним для депутатського корпусу, який, наполягаючи на розмежуванні двох «стільців» — функції голови облради й облдержадміністрації, сподівався розв'язати цю проблему шляхом голосування. Микола Горинь зробив свій вибір: він залишається головою обласної Ради народних депутатів.

● *Чернігів*

Творчий розквіт «Просвіти»

90-річчя чернігівської «Просвіти» щойно відзначено в музеї Михайла Коцюбинського, який був першим її головою. Свій ювілей відроджена громадська організація зустріла у творчому розквіті: має дві газети загальним тиражем 40 тисяч примірників, історичний журнал, багато виданих книжок. Голова журі просвітницької премії Б. Грінченка С. Павленко на ювілейному вечорі вручив дипломи лауреатів переможцям творчого конкурсу.

● *Кіровоград*

Євген Маланюк постійно з нами

Урочисто відзначили 100-річчя видатного поета і державотворця Євгена Маланюка його земляки з селища Новоархангельська. У перший середній школі, куди з'їхалися представники з усіх сіл району, відбулося свято, під час якого було показано літературно-музичну композицію «Євген Маланюк постійно з нами». Новоархангельська селищна рада перейменувала у райцентрі вулицю Крупської на вулицю Маланюка, а в травні біля будинку, де жив поет, збираються встановити його бюст.

Цілу програму з відзначення сторічного ювілею поета розроблено у Світловодську. Пройшов районний конкурс читців, де обов'язковою умовою було читання поезій Шевченка і Маланюка. У бібліотеках організовано виставки, огляди, літературні вечори.

● *Київ*

Наступ хвороби століття триває

Оперативну епідемічну ситуацію в країні проаналізовано на підсумковому засіданні колегії Національного комітету з профілактики наркоманії та захворювання на СНІД. Відзначалося, що на 1 січня 1997 року зареєстровано понад 14 тисяч випадків інфікування ВІЛ/ СНІДом, з них 127 ВІЛ-інфікованих дітей. Серед ВІЛ-інфікованих зареєстровано 220 хворих на СНІД.

Найбільш ураженими інфекцією залишаються Одеська, Миколаївська, Донецька, Луганська області, Автономна Республіка Крим та Київ.

Враховуючи обмежені можливості державного бюджету України та реальні потреби забезпечення дійсного контролю за розвитком епідемії СНІДу, колегія Національного комітету визначила тактику і стратегію лабораторної діагностики СНІДу в Національній службі крові та в системі санітарно-епідеміологічного нагляду, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

Кандидатур було багато. Всього одна

Призначення тижня

Верховна Рада вдруге призначила Віктора Ющенка на посаду голови Національного банку України. Причому в головного банкіра країни виявилося досить багато прихильників — «за» проголосували 257 депутатів. Це й недивно, бо хоч напередодні політику НБУ досить жорстко критикували, за великим рахунком ніхто не міг назвати іншої кандидатури, котра могла б на такому самому рівні продовжити роботу.

Бо, як зазначив Олександр Єльяшкевич, ми вже маємо «німого» міністра фінансів, який фактично не може висловити своєї думки з багатьох питань. До того ж, йому не дуже хочеться, щоб Національний банк очолив той, хто представляє інтереси певних кланів, або той, хто, не відпрацювавши й дня в банківській системі, мріє з допомогою політичних інтриг посісти це місце. Разом з тим усі розуміли, що заміна голови НБУ зупинить реформу банківської системи мінімум на рік. Тому Вадим Гетьман, що представляв кандидатуру Віктора Ющенка від Комісії з питань фінансів і банківської діяльності, закликав оцінювати роботу за найголовнішим критерієм — чи відповідала політика Нацбанку Конституції України. Згідно з якою основною його функцією є забезпечення стабільності грошової одиниці. Сам Вадим Гетьман вважає, що так, і це дало підставу Олександрові Єльяшкевичу зауважити, що йому вперше доводиться чути, коли попередник говорить про свого наступника хороші слова. Таких слів було справді багато. Зокрема, Вадим Гетьман зазначив, що саме завдяки голові НБУ ми сьогодні маємо керовану ситуацію в грошовій сфері і ставимо на 1997 рік досить амбіційне завдання — добитися, щоб інфляція не перевищувала 30 відсотків на рік. Хоча коли говорити про грошову реформу, то, на його думку, проведено її некомплексно, варто було одночасно розв'язати питання заборгованості по заробітній платі, проблему платіжної кризи тощо.

Сам Віктор Ющенко наголосив, що й надалі проводитиме політику стабільних грошей, бо це політика справедливості. Відтак, не надто зловживаючи часом, навів депутатам «вісім цифр» і завершив свій виступ повідомленням, що за період його головування резерви Національного банку зросли більш як на 3 мільярди доларів.

Отже, після того, як головою НБУ знову обрано Віктора Ющенка, є надія, що не буде зроблено спроби погасити ту ж таки заборгованість по зарплаті (близько 4 мільярдів гривень) емісійним шляхом, бо 27 відсотків інфляції, які планують на нинішній рік, дають можливість додатково випустити в обіг лише близько півтора мільярда гривень. От і порахуйте, якою буде інфляція, коли надрукуємо папірців на 4 мільярди.

Оксана ПЕТРЕНКО

Враження тижня

Герої «післямови» — новини

Команда Олександра Ткаченка зі своєю програмою «Післямова. В контексті подій», схоже, органічно вписалася в колектив відомої студії «1+1» і почувається тут професійно й творчо у формі №1. Про це свідчить принаймні недільна передача, яку багато хто з телеглядачів уважно підкреслює у своїх телепрограмах, щоб не пропустити.

Відчуття таке, що ми зустрілися з давніми знайомими, але вони все ж змінилися — чи то подорослішали, чи то посерйознішали. Одне слово, щось із ними сталося, але, слава Богу, на краще. Зникли поквапливість, метушливість, палке бажання сказати все й одразу. Тобто у передачі новин героями вечора стали новини, а не бенефіс ведучих.

Лавинний потік інформації, на який ця передача здебільшого хибувала раніше, нині плавно трансформувався у зважені післямови, об'єктивність — у таку собі відстороненість репортера, особистість якого, проте, добре прочитується, коли йому вдається містко й глибоко осмислити подію, заради якої він і перебуває в її епіцентрі.

Помірковане балансування на вістрі подій тижня у «Післямові» досягається завдяки майстерності репортерів і залученню відомих аналітиків, які коментують «гарячі» факти. Сюжет з Чечні був чи не найдовший, проте один з найцікавіших.

Драматизм ситуації першого банкіра України, несподівані й непрогнозовані заяви Олександра Мороза, профспілки, що реформують свої змішані ряди у так званий моноліт партії, міжнародні новини... Обсяг доволі густий, тематично зблокований. Тож запам'ятовується.

Микола ГРОМЕНКО, журналіст

Банкет тижня

Партійним босам таке і не снилося

На своє чергове регіональне засідання правління один із найбільших в Україні банків — «Промінвестбанк» в'їхав позавчора до Харкова так, як не приїздила жодна з перших українських осіб. Навіть директор елітного готелю «Київський», який чимало бачив див на своєму віку, і то, кажуть, був здивований. Ото був масштаб. Купа «Мерседесів» в оточенні синьо-червоних «мигалок» — цим сьогодні не здивуєш. Хоч і це справляло враження.

Але «гвіздком» програми стало «підведення підсумків роботи», яке банкіри влаштували посеред робочого дня. І не де-небудь, а в обласному Будинку рад, колишньому обкомі партії. Отож з обідньої пори і до пізнього вечора рядові чиновники змушені були насолоджуватися не тільки роботою, а й звуками гучного застілля, яке супроводжувалося чарівним жіночим сміхом і оркестром, що не скупився на децибели. Міліцейський пост принишк при зустрічі з внутрішньою банківською охороною, обчепленою переговорними системами. Працівники канцелярії, що відслужили цьому будинку не один десяток років, намагалися згадати, коли бачили щось подібне. Але так і не згадали. Партійні високопоставлені боси, яких вони ніколи не любили, були, порівняно з цими молодцями, просто невинними агнцями.

А в усьому іншому, якщо вірити доповіді, це дуже хороший банк. Обслуговує чверть підприємств регіону, дає кредити. Ще б трохи скромності й культури... А там, дивись, і почуття соціальної відповідальності прив'ється.

Харків.

Дошка пошани

Шай-бу!

Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів». Сеня стоїть навшпиньки на підвіконні і, висунувши руку у кватирку, тужиться вчепитися за гілку.

— Сеню, невже тобі в цій палаті бракує влади? — і лікар береться підсаджувати пацієнта.

— Га?

— Кажу, за яку гілку влади хапаєшся?

— Що за дурниці ти мелеш! Ключку ось дістаю. У хокей гратиму!

— У який ще хокей? Подумай своєю головою: гілку влади міняєш на якусь задрипану ключку?.. Та й з ким ти, Сеню, гратимеш?

— Як із ким? Із президентом Букашенком! Він там усіх своїх міністрів, помічників геть чисто перештерхав — на самоті тепер шайбу ганяє! А тут і я! Уявляєш, якого ми з ним удвох усім чосу дамо!

Сеня з гуркотом падає долу, міцно стискуючи в руках добрячу суху гілляку, схожу на ключку.

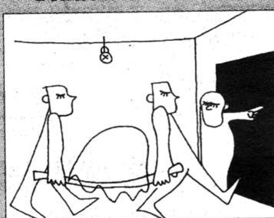
— Ех, тремти, Європо!

Сеня дістає з галіфе шайбу, кидає її під ноги і з усієї сили гатить дрином. Шайба влучає... прямісінько у живіт лікаря.

— Ой-йо-йой!

— А ти кажеш гілка влади! Шай-бу!

Топазом по голові!

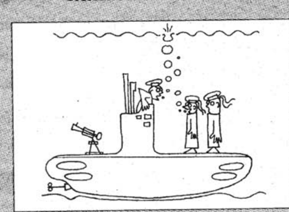
Читачу, а ти в курсі, що в Україні настав час збирати... топази? Фахівці стверджують, що найкраще цей коштовний процес іде не в умовах дикої природи, а серед рафінованої тиші музеїв. Просто крупніші і цінніші екземпляри частіше трапляються. Заходиш, скажімо, серед білого дня в Український геологічний музей і... збирай собі на здоров'я! Була б сила лише уподобану каменюку дотягти до виходу! Але каторжна, скажу я вам, робота — волочити мистецькими коридорами 48-кілограмовий топаз! В інших музеях — Київського і Львівського університетів, геологічного технікуму —вага уподобаних мінералів була дещо скромніша. Але навіть така скромність, думаю, дасть змогу прожити не один золотий день їхнім збирачам.

Але ще не вечір! Однієї глупої ночі поцінувачі прекрасного знову навідалися в Український геологічний музей. Їх магнітом притягував рідкісний топаз на ймення «Вогняний». Навпомацки, минаючи купи іншої кам'яної й цінної маси, мисливці із шафи-сейфа (!) дістали саме 39-кілограмовий раритет...

Рахувати тепер каміння у чужих кишенях, звичайно, марна справа. Кожний-бо грам унікального мінералу музейні фахівці оцінюють у два долари!

ВІД ЧЕРГОВОГО: *запитання є?.. А традиційні, кажете! Отож — сторож, відставної кози барабанщик, спав, сигналізацію саме у ті «вогняні» дні чомусь відключили, міліція, як завжди, відпрацьовує версії, а камінь наче крізь землю...*

Таємниці капітана Нема

Бухта Севастополя. Підводний човен ЧФ Росії «Міні-Пожарський». Перед капітаном Нема виструнчилася команда.

Нема карбує слова:

— Севастополь без бою здається Україні і НАТО! До 2010 року місто російської слави стане натовським! Секретар Ради національної безпеки і оборони України — Горбулін заявляє, що російська політика робить усе, щоб Київ «дрейфував» у західному напрямку. Ми не політики! Ми —моряки! Наші дії?! Я вас запитую, славні праправнуки великого Петра!

— Торпедна атака по дрейфуючих цілях!

— Ат-ставить! Боєприпаси скінчилися!

— Взяти на абордаж!

— Ат-ставить! Уже не наздоженемо! Та й палива чортма!

— Залягти на дно!

— Хто сказав: залягти? Три доби арешту! За розголошення таємниці.

— Якої таємниці?! Ми ж і так — давно лежимо!

— Але ж робимо вигляд, що на плаву!

Хто кого пасе?

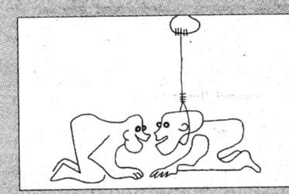
—Чув попередження? Якщо не відмінимо смертну кару, нас виключать із ПАСЄ!..

—Кого-кого пасе?!

—Та ні, їхня Парламентська Асамблея Совєта Європи — ПАСЄ — нас пасе! Вимагають смертну кару довічним ув'язненням замінити!

—Ну, тепер хоч сам вішайся!

—А ПАСЄ — не проти?!

Черговий по дошці Віталій СУДДЯ.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Роман ВАТРИЧ, журналіст

Державний чиновник прийшов у вуз. За ... податком

Запит тижня

У ЗАКОНІ «Про освіту», який набрав чинності навесні минулого року, чітко сказано: «Кошти закладів і установ освіти та науки, які повністю або частково фінансуються з бюджету, одержані від здійснення або на здійснення діяльності, передбаченої їх статутними документами, не вважаються прибутком і не оподатковуються». Держава також звільняє від оподаткування, сплати мита і митного збору на навчальне, наукове та виробниче обладнання та прилади, що надходять для навчальних і наукових потреб із-за кордону. Знайшло це відображення і в листі Головної державної податкової інспекції України від 25 липня 1996 року.

Але все це виявилось ілюзіями — не більше. Бо невдовзі з'явилася постанова Кабміну, яка значно звузила межі пільгового оподаткування, передбаченого Законом «Про освіту». А точніше, дала «добро» на оподаткування зароблених коштів, за які вузи купували допоміжні матеріали і ремонтували навчальні приміщення.

Та справжнім громом на Різдво стали для освітян дії Державної податкової адміністрації, яка напередодні нового року сповістила своїм підрозділам і, звісно, платникам податків, що попередній лист — від 25 липня 1996 року — треба вважати недійсним. Мовляв, він не пройшов державної реєстрації у Мін'юсті України. Тобто, все повернулося на «круги своя» — всі пільги для освітян скасовано.

Отже, мало того, що заплановані кошти з бюджету надходять украй «обрізані» і з великим запізненням, то ще й з того, що навчальним закладам вдається заробити чи в когось випросити, забирають добрячий шмат.

—Такі дії Державної податкової адміністрації можуть викликати тільки природне замішання у законослухняних громадян, — сказав з цього приводу заслужений юрист України, ректор Національної академії внутрішніх справ України Ярослав Кондратьєв. — Бо так і незрозуміло, чи другий лист, по суті, скасовує перший і таким чином ліквідує пільги освітянам, надані законом? Чи йдеться лише про відміну листа від 25 липня 1996 року, який може бути замінено іншим роз'ясненням, що все-таки не буде суперечити основним положенням закону «Про освіту»?

А поки що з усіх зароблених коштів вузи знову змушені платити податки. Виходить, лист виконавчої структури має у нас більшу юридичну силу, ніж закон. Хоча всім відомо: у правовій державі один із головних принципів — верховенство закону. Окрім того, у нашій ситуації, якщо вчасно не сплачуєш податки, тобі службовці з податкової адміністрації виставляють величезні штрафні санкції. Ми за те, щоб державний бюджет поповнювався. Але накладення штрафів у великих розмірах, якщо орієнтуватися на цивілізований шлях, має бути компетенцією Адміністративного суду, а не податкового чиновника.

Як це сприйняти в академії, в інших вузах? Як незрозуміле беззаконня. Адже вже доходить до того, що за перескладання іспиту можна «здирати» плату зі студента — бо де, скажіть, брати гроші в такому разі? А це створює підгрунтя для нових зловживань: від вступу до державних іспитів, які попередити буде важко.

Посилення податкового пресу, який відчули заклади освіти, може призвести до негативних наслідків, — продовжує Ярослав Юрійович. — Адже сьогодні в Україні маємо до 15 мільйонів чоловік, які так чи інакше зв'язані з навчальним процесом. Школярів, студентів, викладачів, членів їх сімей... Отже, необдумано і безцеремонно зачеплені інтереси майже кожного третього жителя нашої країни, що може істотно позначитися на їх сімейному бюджеті. Окрім того, та невідповідність, про яку ми говорили, не тільки породжує правовий безлад, вносить додаткову дезорієнтацію у наше, скажемо відверто, нестабільне суспільство, а й робить заручниками ректорів, які насамперед можуть постраждати у створених тенетах.

Ось чому рада ректорів київського регіону хотіла б отримати необхідні роз'яснення. Бо втрати можуть бути непоправні. Адже давно відомо: країна без освіти —країна без майбутнього...

Що стосується нашої податкової системи взагалі, то тут я згоден з фахівцями, які вважають, що мирним шляхом її трансформувати неможливо. Мабуть, без так званих «податкових канікул» для всіх фізичних і юридичних осіб не обійтися. І за цей час повністю ліквідувати існуючу податкову систему, щоби перейти до якісно нової. З чіткими і за можливості простим механізмом реалізації цієї системи.

Мітинг тижня

Ольга ВІТЕР, журналіст

Учительську працю поціновують, але не оплачують

У ЦЬОМУ на власних шлунках переконалися викладачі середніх та вищих навчальних закладів, які кілька місяців змушені харчуватися лише духовною їжею. На жаль, ідеологічні дифірамби про необхідність та почесність учительської професії нині не лише не гріють душі педагогів, а й не відповідають дійсності. У Волинській області вчителі не бачили зарплати з травня минулого року. А в Одесі, за повідомленням Федерації профспілок України, місцеве управління освітою за підтримки муніципальних властей піддало економічним репресіям трудові колективи п'яти шкіл міста за те, що вони, страйкуючи, порушили процедуру цієї акції протесту...

Держава заборгувала педагогам за минулий рік 259 млн. грн., а студентам — 91,3 млн. грн. Однак не лище жебрацьке існування освітян змусило їх провести в Києві Всеукраїнський мітинг протесту. Цю цергову акцію незгоди з державною політикою спровокувало загальне катастрофічне становище системи освіти.

Однією з останніх крапель, що переповнили чашу терпіння багатостраждальних інтелігентів, була постанова Кабінету міністрів за № 1033, написана у співавторстві з Національним банком України. Цей циркуляр виконавчої влади настійно рекомендує з метою економії державних коштів провести «чистку» в управлінському апараті керівництва освітою, ущільнити класи, скоротити урочні години тощо. Така «економна» політика вже позначилася і на вчителях, і на дітях. Зафіксовано випадки знепритомнення учнів від задухи, а викладачів — від голоду.

Закон України «Про освіту», згідно з яким сфера освіти повинна фінансуватися з держбюджету в розмірі не менш як 10 відсотків від доходної частини, схоже, писано в розрахунку на світле майбутнє. А поки що ті, хто мітингує, закликали профінансувати їх хоча б за минулорічними мірками — 6 млрд. грн. (у держбюджеті на цей рік передбачено 4,1 млрд. грн.). Якщо можновладці залишаться глухі до їхніх прохань, то вже до 1 вересня 1997 року гаманець для виплати заробітної платні педагогам буде безнадійно порожній. Разом з ним може вичерпатися бажання вчителів виховувати та навчати «світле майбутнє» України. А наслідки можливого педагогічного бунту обчислюватимуться не мільярдами гривень, а черговими втраченими поколіннями...

Прем'єра тижня

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

І в балеті Луцьк попереду планети

ЩИРІСТЬ — до інтимності, інтимність — до зухвалості... Такий спектр почуттів волинський поет Василь Простопчук у найвищому — любові до Жінки — висловив у книзі любовної лірики «Неминуча». Саме поезії з цього видання лягли в основу балетної вистави, поставленої вперше за багато років існування колективом Волинського обласного музично-драматичного театру імені Т. Шевченка.

Як сказав режисер театру, заслужений діяч мистецтв України Михайло Ілляшенко, вистава «Неминуча» — це оригінальний, плідний результат творчої співдружності трьох волинських митців: поета Василя Простопчука, композитора Віктора Тиможинського і хореографа Олексія Яроша, які створили концепцію балету, розробили його сюжетну лінію, вміло поєднали слово, музику і пластику. Жанрова оригінальність своєрідних пластичних монологів про любов, про найвищі людські почуття —основа балетної вистави, яка стала незвичайною подією в культурному житті Луцька.

Можна тільки порадіти творчому успіхові колеги, головного редактора популярного на Волині тижневика «Віче» Василя Простопчука, літературний доробок якого щороку поповнюється новими циклами віршів. З прем'єрою балетної вистави його тепло привітали народний депутат України Микола Жулинський, поет Микола Вінграновський, сенатор з Польщі Петро Міщук. Невдовзі «Неминучу» зможуть побачити у Рівному та у Вінниці, в одному з міст Республіки Польща.

Волинська область.

На знімку: фрагмент із спектаклю «Неминуча».

Фото Василя КУЗЬМІНА.

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Про фермера Майкла та його колегу Івана

Казочки тижня

У СТОЛИЧНОМУ Українському домі триває VII з'їзд фермерів України. Зважаючи на це, «ГУ» пропонує тобі, читачу, дві казочки. Звісно — з натяком.

Казка перша (сумна)

У далекій (для американців) Україні був собі колгоспник. Довелося Іванові (а саме так його й звали) жити на зорі нашої незалежності, у часи, коли державні мужі роз'їжджали світом та дивами заморськими проймалися. І вирішили вони, повернувшись до рідних пенатів, що кращого, аніж бути фермером, для вітчизняного виробника годі й гадати. То й почали Івана у фермерство зазивати і примовляти:

— І землю тобі дамо, і технікою допоможемо, і кредити, як в усіх цивілізованих країнах, виділимо, а перші три роки навіть податків не братимемо. Будеш ти власником-годувальником. А за тобою підуть інші. Так і створиться в країні продуктова повінь.

Вигідною здалася Іванові пропозиція. Піддався на вмовляння (а з ним тисячі свідомих громадян), на землю спокусився. Не думав і не гадав тоді колишній колгоспник, в яку він халепу вскочив.

Поперваx усе було гаразд. Отримав новітній фермер земельку. Засіяв пшеницею. Рясно вона родила. Потирав Іван долоні, думаючи про зиск. Та не так сталося, як гадалося. Існуючі ціни на сільгосппродукцію виявилися мізерними, а обіцянки державних мужів — примарними. Особливо дошкуляли загальна бартеризація та технічний голод: на кожне фермерське господарство припадає 0,5 трактора, 0,3 причепа, 0,2 автомобіля та 0,1 комбайна — не розженешся. Якщо коротко — умов для розвитку фермерства державні мужі так і не створили. Податки у Івана, натомість, брали справно. Лише ПДВ «стригли» 20% (!), а зовсім не так, як у цивілізованій Європі (5—7%).

За таких обставин не про продуктову повінь думати —вижити б. Махнули тоді державні мужі рукою на Івана: не вправся той, буцімто, з виявленою йому високою довірою державного годувальника. Стали вони знов у бік колективних сільгосппідприємств поглядати, а Іванові за ту його зраду дошкуляти. Що ж ви такі-сякі, кажуть до фермерів, не виорали мільйони гектарів земель? І ухвалили в Кабміні рішення про часткове вилучення у них наділів. Навесні минулого року припинили фінансування фермерам програм, а податкові органи взаємодопомогу фермерів технікою та іншим майном почали розглядати як підприємницьку діяльність.

Взялися державні мужі на всю країну трубити, що така форма господарювання для нас малоефективна. До того ж дорогеньке задоволення. Жити Іванові стало зовсім капосно. Та не лише йому. Якщо в часи зародження руху було створено 28 тисяч господарств, то за останні 3 роки — лише 8 тисяч.

Казка друга (ще сумніша)

У далекій (для українців) Америці господарював собі колега Івана благополучний фермер Майкл. Успадкував він міцні 200-річні традиції існування фермерського руху в країні рівних можливостей. Місцеві державні мужі тут справді дивляться на нього як на годувальника. Майкл просто купається у позичках. Тут тобі й кредити на нерухомість — термін їх погашення від 10 до 40 років. Кредити на рухоме майно треба повернути впродовж десяти років. Можна отримати гроші під урожай, на закупівлю техніки. Простіше кажучи, завдяки легкодоступності кредитів, зусиллям уряду, низькому рівню інфляції та іншим сприятливим чинникам Майклові нічого іншого не залишається, як спокійненько працювати і набивати свій гаман, а відтак — і державний.

У 1992 році, коли Іван міркував, як би його приховати частину врожаю від оподаткування, прибуток благополучного Майкла склав 40 068 доларів. Ну а Майклова держава торік експортувала сільгосппродукції на 60 млрд «зелених». І тут Іванові нічого іншого не залишається як заздрити по-чорному.

Такі ось казочки...

Згурському — 70! Невже?

Запитайте у будь-кого з киян старшого покоління: хто такий Згурський? Так-так, Валентин Арсентійович. І обов'язково почуєте: «Та це ж мер Києва!» Для багатьох колишній голова Київського міськвиконкому так і залишився мером столиці, при якому багато будувалося житла, справно працював міський транспорт. І мало хто знає, що його юність припала на роки війни. Він був бійцем групи спеціального призначення, яка діяла на південно-західному напрямку фронту. А потім став інженером, очолив одне з найбільших підприємств Києва — виробниче об'єднання імені С. Корольова, яке стало лідером галузі. Тоді Валентин Арсентійович став лауреатом Державної премії, Героєм Соціалістичної Праці...

Нині Валентинові Арсентійовичу виповнюється сімдесят років. Переконані, що до привітань ювілярові журналістів «Голосу України» охоче додадуть свої щирі вітання тисячі киян, друзі з інших міст України, для розбудови якої він і тепер докладає багато сил, життєвого досвіду й мудрості. Приєднаються до цих вітань і мільйони прихильників київського «Динамо», бо Валентин Арсентійович зробив вагомий внесок у зміцнення матеріальної бази лідера українського футболу.

Здоров'я, щастя, життєвої удачі вам, Валентине Арсентійовичу!

«Податкова революція»:

(Закінчення. Початок у попередніх номерах)

Що стосується третього принципу, то варіант «реального збалансування бюджету» автори подають у редакції вимог МВФ. Одним з напрямів такого збалансування є залучення так званих неемісійних джерел фінансування дефіциту держбюджету — державних цінних паперів і, зокрема, облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП). Висока доходність цих останніх (56 відсотків річних у доларовому еквіваленті) привабила іноземних юридичних осіб, які офіційно не мають прав їх купувати. Однак на кінець 1996 р. частка ОВДП, куплена небанківськими установами та нерезидентами, становила майже 50 відсотків від їх випуску. **Минулого року іноземці на викуплені державні облігації отримали прибуток у розмірі 175 відсотків.** Небезпека такого «бізнесу» з точки зору інтересів України в тому, що участь нерезидентів у придбанні ОВДП перетворює фактично внутрішній борг на зовнішній. **Це — «законна» форма вивезення національного капіталу.** А розраховуватися за все доведеться пересічному громадянину України. За кожну гривню так званих державних внутрішніх позичок платнику податків уже треба віддавати 1,56 — 1,75 грн.

А щодо першої частини даного принципу, то «оптимізація державних витрат» — це «здобуток» літературної фантазії укладачів пакета законодавчих проектів.

З економічної точки зору система державних витрат не піддається оптимізації, бо державний чиновник витрачає тим більше, чим більше надходить податків, а товаровиробники й інші суб'єкти підприємницької діяльності всіляко ухиляються від сплати податків як від реальної втрати своїх доходів, прагнучи правдами й неправдами досягти дійсного «оптимуму» — нульової відмітки податкових виплат.

У даному контексті можна казати лише про раціональне збалансування економічних інтересів тією мірою, якою соціальна сфера, наприклад, з одного боку, нарощує добробут суспільства, а з іншого — розширює ринок збуту предметів споживання. **Але оскільки ініціатори податкової революції зазіхають саме на соціальну сферу, суттєво скорочуючи її обсяги, то ні про який, навіть міфічний, оптимум державних витрат не може бути й мови.**

Цей висновок засвідчує, що запропонований пакет законодавчих документів не може виконати продекларование завдання «підвищення життєвого рівня населення». Ми вважаємо, що наведені за варіантами показники зростання реальної зарплати і пенсій не перевищують витрат безвідповідального популізму.

Що ж стосується «безперервного економічного зростання», то в цифровому підтвердженні даної тези автори свідомо чи несвідомо допускають цілий ряд помилок у розрахунках. Так, у разі прийняття пакета законодавчих документів реформатори гарантують таку динаміку річного індексу споживчих цін: **1997 р. — 25,1; 1998 — 20,7; 1999 — 18,2; 2000 р. — 10,0 відсотка.**

Враховуючи те, що пакет законодавчих документів не вносить істотних змін в умови виробництва та реалізації суспільного продукту, є всі підстави припускати, **що в наступні роки спад офіційного ВВП становитиме: 1997 р. — 3,8; 1998 — 4,1; 1999 — 4,1 і 2000 р. — 3,0 відсотка.**

Наведена аналітика практично заперечує безпідставні надії авторів законодавчої ініціативи на те, що в результаті запровадження пакета податкових документів темпи зростання офіційного ВВП становитимуть: у 1997 р. — 1,7; 1998 — 9,1; 1999 — 10,5 і 2000 р. — 10,9 відсотка. І насамперед тому, що співвідношення між сплаченим і невиплаченим ВВП визначається не податковим законодавством, а системою грошових розрахунків між учасниками виробничого процесу, суб'єктами підприємництва та загальним станом фінансової системи країни. А оскільки і перше, і друге в безпрецедентному стані, то і **сподіватися на фінансове оздоровлення економіки шляхом введення нової податкової системи немає жодних підстав.**

Помірна інфляція вигідна національній економіці й державі. Це — парадокс, який ми не хочемо усвідомити, перебуваючи у монетарному летаргічному сні.

Практично всі країни, які в 20—30 рр. переживали весь жах «великої депресії», сьогодні є економічно високорозвиненими завдяки активному використанню рекомендацій видатного вченого і державного діяча Дж. М. Кейнса (Велика Британія), серед яких особливе місце посідали пропозиції про необхідність і доцільність розумного використання інфляційних чинників пожвавлення платіжної і купівельної спроможностей суб'єктів підприємницької діяльності та домашніх господарств. В Україні, під активним впливом МВФ і Світового банку, цей досвід цілком нехтується.

У грошово-фінансовій сфері країни склалася парадоксальна ситуація. Національна економіка продукує товарні цінності реальною вартістю 165,8 млрд. грн. (табл. 1, 1966 р), яких реалізується за гроші лише половина — на суму 84,5 млрд. грн. Друга частина реалізується, але рахується в дебіторській і кредиторській заборгованості, бо Національний банк України, з одного боку, свідомо обмежує обсяги грошової маси в обігу, а з іншого — вимагає від уряду реальних грошей (7,7 млрд. грн.) у рахунок погашення заборгованості з державного бюджету.

Національний банк нехтує при цьому об'єктивний закон грошового обігу, за яким ніхто, навіть сам господь Бог, не кажучи вже про НБУ, не в змозі вилучити з обороту грошей більше, ніж їх туди спрямовано. Цей закон відомий ще з часів Римської імперії, яка двічі робила спроби вилучати податки грішми замість натури, але жодного разу не отримала ні копійки понад те, що сама ж і відкарбувала.

Політика ортодоксального монетарного таргетування (штучного обмеження кількості грошей в обігу) зумовлює, зокрема, те, що в результаті значна частина уречевленої праці випадає з-під контролю суспільства, внаслідок чого після нескладних фінансових махінацій його реальна вартість виявляється за межами національної економіки, мільярдними доларовими сумами концентруючись в іноземних банках на рахунках новоявлених «грошових мішків».

Так само **ці матеріальні цінності можна було перетворити на реальні українські гривні.** Натомість черговий глава уряду нещадно витискує валюту для оплати паливно-енергетичних ресурсів із неплатоспроможних вітчизняних виробників та комерційних банків, що теж перебувають на голодному грошовому пайку через рукотворну дефляцію. Добре знаний у світі реформатор Людвіг Ерхард був переконаний, що дефляція є «прикриттям політики, що рухається до хаосу», неминуче провокує тотальні неплатежі.

Здійснюючи розумну емісійну політику та запровадивши необхідні обмеження щодо відпливу національних капіталів з України і в тінь, можна було б водночас, щонайменше, втричі збільшити наповнюваність консолідованого бюджету, досягнувши хоча б рівня 1985 р.

Однак високопоставлені державні чиновники, відклавши це ризиковане заняття, самоусунувшись від виконання своїх обов'язків, розгорнули активну діяльність на законотворчому полі з метою перерозподілу податкового тягаря з підприємств на плечі вкрай зубожілих громадян, пропонуючи збільшення пенсійного віку, введення нових податків щодо фізичних осіб (військовий, по безробіттю, на поділ майна у разі розлучення тощо), виселення громадян із квартир у випадку відмови укладати угоду оренди (немовби в Конституції України — Основному Законі прямої дії не існує статей 47 і 63, які гарантують право на житло і не припускають найменших обмежень щодо цього права).

Останнє саме по собі свідчить про те, що в пакеті законодавчих документів відсутній яскраво виражений і концептуально обгрунтований методологічний підхід до розв'язання проблем стабілізації кризи та оживлення економіки.

З іншого боку, складається враження, що виконавча влада, скориставшись правом законодавчої ініціативи, самоусунулася від виконання своїх прямих обов'язків і перетворила законотворче «хобі» в основний напрям своєї діяльності, підганяючи під себе існуючі й неіснуючі закони.

У підсумку виходить, якщо в умовах командно-адміністративної системи діяв принцип «закон-дишло», то за нинішніх демократичних порядків цей самий принцип доповнюється зудом (в ім'я і під прапором ринкових реформ) «революційних», а по суті необгрунтованих, змін на догоду політичній кон'юнктурі і вузькокомерційним інтересам.

Як же тут не згадати висловлювання основоположника теорії ринкових відносин Адама Сміта, який більш як 200 років тому попереджав, що **«людяність вимагає, щоб ринкові свободи запроваджувалися лише поступово, з великою обережністю та обачливістю».**

Реалії економічного життя України прямо засвідчують, що наші зарубіжні наставники з МВФ вважають: стосовно нас політика благородства і гуманності неприйнятна. А доморощені ультрарадикал-реформатори навіть не роблять спроб віддати перевагу не так пошукам «чудодійних» рецептів революційного оздоровлення економіки, як буденній, важкій і копіткій роботі з виведення національної економіки з затяжної кризи.

Минулого року 75 відсотків вітчизняних підприємств скоротили випуск продукції, третина з них — більш як наполовину. Триває безпрецедентне зниження інвестиційної активності, переорієнтація кредитних ресурсів банків з виробничого в посередницько-фінансовий сектор, звужується місткість внутрішнього ринку. Все це, у свою чергу, обмежує потенціал податкових надходжень у державну казну.

Аналізуючи загальний зміст пакета податкового законодавства, не можна не оцінити запопадливість авторів **перетворити країну на Судову палату і затягати по судах всю Україну,** відсунувши кардинальне розв'язання злободенних проблем на невизначений строк. У США, наприклад, найдосконаліша за сучасними мірками судова система захлинулася, переварюючи 1,5 млн. справ з банкрутства. Нашим судам і десятої частки такого обсягу достатньо, щоб на десятиліття затягти розв'язання питань щодо судових заяв, претензій, спорів, позовів тощо. Тому нескладно передбачити, що великомасштабне судове сутяжництво не дозволить реалізувати, тим паче в найкоротші строки, ті «благородні» цілі, яких забажали досягти ініціатори податкової революції.

Оцінка загальної макроекономічної ситуації зі всією визначеністю передбачає необхідність скорочення частки неоплаченого (неофіційного) ВВП в загальній сумі виробленого сукупного ВВП. **Йдеться про гостру потребу якнайшвидшого розв'язання проблеми неплатежів.**

У пакеті законодавчих документів цій проблемі, всупереч своїй винятковій важливості, по-перше, приділено другорядну увагу, по-друге, система взаєморозрахунків формується таким чином, що ці останні штучно розриваються на дві взаємонепов'язані частини: погашення заборгованості у зарплаті і формування механізму платежів (хоча без розв'язання платіжної кризи сподіватися на погашення боргів у зарплаті марно), і зрештою, в-третіх, система платежів формується таким чином, що надходження податків до бюджету знаходиться у прямій залежності від суб'єктивної волі, а точніше свавілля, закоренілих неплатників податків.

У більш конкретному плані проект закону про платежі на території України має такі суттєві недоліки:

1) не забезпечується і не регламентується термін (найкоротший чи найбільш імовірний) розв'язання проблеми неплатежів, без чого нема жодних підстав сподіватися на економічне зростання в 1997 р.;

2) розв'язання кризи платежів свідомо чи мимоволі затягується і через безкінечні судові розборки, зокрема, між податковою адміністрацією і неплатниками податків, і внаслідок відміни чіткого порядку оплати платіжних доручень, тобто картотеки;

3) закон залишає не дрібні лазівки, а великомірні проломи в механізмі платежів, дозволяючи боржникам перерозподіляти і ховати гроші по підприємствах, цільових кредитах, на банківських рахунках. Усе це виключає найменшу можливість їх вилучення для погашення податкових зборів, а також дозволяє боржникам самоособово сплачувати податки в межах мізерних залишків коштів на банківському рахунку юридичної особи;

4) вводиться такий механізм застави: що у разі її реалізації затягується час отримання грошей з боржника, а в підсумку податкова адміністрація може отримати дірку від бублика, а не грошову суму, на яку розраховувала;

5) допускається можливість реструктуризації і навіть списування безнадійних боргів без взаємозаліку з державним бюджетом.

Отже, закон за величезного дефіциту грошових ресурсів власноруч затягує борговий зашморг на державних зобов'язаннях перед своїми громадянами і економікою.

Такий перелік тіньових свобод можна продовжувати і продовжувати, однак і вищенаведених лазівок достатньо, щоб зрозуміти, що закон про платежі нагадує риболовну сітку з великими вікнами для ловлі малька.

Таким чином, можна ще раз констатувати очевидний факт, який був встановлений вище, а саме те, що **запропонований проект закону про платежі не забезпечує досягнення головної мети — динамічного зростання оплаченої (офіційної) частини ВВП у виробленому сукупному продукті.**

Де ж вихід з цього економічного кута? Насамперед — у **наведенні елементарного порядку у вихідній статистичній інформації, відновленні звітності з валової (товарної) продукції.** Без цього держава не зможе взяти під свій контроль кожен грам, сантиметр, кубометр виробленої продукції і розпорядитися нею (в тому числі і суто ринковими засобами) для загального блага з найвищим коефіцієнтом корисної дії.

А щодо самої операції з метою дезінформації громадської думки, про масштаби якої можна лише здогадуватися, то можна відзначити, що її успіх започаткований в 70-х роках, коли на хвилі чергової реформи був запроваджений показник реалізованої продукції, що терпляче очікував свого часу. Відсунувши в тінь свого попередника — показник виробленої товарної продукції, що сьогодні став здобутком вузького кола осіб,— ініціатори нововведення самі стали жертвою власного самообману.

Відбулося те, про що свого часу попереджав один із класиків економічної теорії: «Етикетка системи поглядів відрізняється від етикетки інших товарів, між іншим, тим, що вона обманює не лише покупця, але

...цілі справжні й удавані

не рідко й самого продавця». Інакше кажучи, прибічники звітності з реалізованої продукції заплуталися у подвійній бухгалтерії так, що в підсумку самі залишаються з носом.

Наступним досить важливим кроком має стати об'єктивний, незаполітизований аналіз (на основі системної та максимально достовірної інформації) основних чинників, особливо першопричин, виникнення кризової ситуації в економіці. До цього часу ніким серйозно така робота не проводилася. Страусова позиція найвищих ешелонів виконавчої влади — зла витівка, небезпечна для майбутнього країни.

Дотепер поняття «помилкова економічна політика» навіть з точки зору елементарного аналізу виконавчою владою войовничо відкидається. Навпаки, «острівна» статистика тенденційно використовується лише для того, щоб вишукувати неіснуючі макроекономічні позитивні зрушення і на цьому фоні висувати чергову серію заходів із ще більшого затягування пасків населенням, яке терпляче вимирає в чеканні чергового пришестя економічного дива.

Водночас реальна дійсність незаперечно підтверджує, що впродовж усіх років «шокового кидка» жодної з проголошених стратегічних чи тактичних цілей реформаційних моделей не досягнуто. Більше того, національна економіка і держава в цілому перманентно зазнають невідтворюваних втрат.

Умови і практика господарювання в останні роки беззаперечно засвідчили різновекторність економічної політики, зокрема **приховане протистояння між промисловою і грошово-кредитною політикою, неузгодженість антиінфляційної обмежуючої політики НБУ з податковою системою тощо.**

Потребує предметного вивчення методологія та підходи, згідно з якими розраховують ключові монетарні параметри та показники. Наше ознайомлення з ними переконує, що загальних обсягів недобору реальних грошей свідомо досягають за рахунок: по-перше, явно заниженого рівня допустимої інфляції і відтак вартісної оцінки ВВП; по-друге, «помилок» у розрахунках швидкості обертання грошової маси і рівня цінового дефлятора; по-третє, суб'єктивізму під час визначення грошового мультиплікатора, а значить і грошової бази.

В результаті дочекалися, як зазначалося, «бюджетної пастки» — прямого наслідку непомірного захоплення ідеями та «маяками» МВФ, тоді як з самого початку потрібно було повести рішучу і комплексно виважену протидію платіжній кризі, домагаючись завдяки цьому максимального зниження частки неоплаченого (неофіційного) ВВП в його загальній (виробленій) сумі.

На шляху реальних підходів до ефективного вирішення цієї проблеми висунуто немало перешкод, що прикриваються димовою завісою всіляких заходів, що передбачають, наприклад, запровадження в дію механізму банкрутства підприємств, торгівлю борговими зобов'язаннями, реструктуризацію підприємств-боржників тощо.

У переліку таких заходів відсутня відповідь на ключове питання: **що необхідно все-таки зробити, аби виробники мали змогу розраховуватися між собою за вироблену продукцію та надані послуги і віддавати визначену дещицю в державний бюджет?**

Принциповим моментом, якщо виходити з контексту цього запитання, є потреба в формуванні комплексу заходів щодо розв'язання платіжної кризи, яка фактично паралізувала офіційну економіку.

В Україні вже сформувався **своєрідний тип боргової економіки.** Ця особливість набула глобального характеру. Вона стосується держави, яка винна всім — оборонному комплексу, соціальній сфері, населенню, бюджетній сфері. Це саме стосується реального сектора економіки, що винен державі та заборгував банкам; крім того, підприємства незалежно від форм власності винні одне одному і кожне з них — своїм працівникам.

Виникає ситуація, коли державний **бюджет усе більше перетворюється в знаряддя з пожежного обслуговування внутрішнього і зовнішнього боргу і ніяк не впливає на фактори розширеного відтворення в країні. Тривати так далі не може. Необхідно, врешті-решт, піднятися над суєтою латання дір, виробити і визнати виняткові пріоритети національної економіки і, виходячи з цього, діяти.**

За таких умов в усій системі нагальних заходів важливо виокремити два блоки. Перша група має бути спрямована на формування механізму запобігання кумулятивного нарощування нових неплатежів. Другий блок системної протидії стихійній навалі неплатежів має бути націлений на негайне розсмоктування вже накопиченої їх маси.

Досить кардинальним виходом із, здавалося б, тупикової ситуації може бути, з одного боку, найсерйозніша інвентаризація нагромадженої заборгованості у всіх її проявах, з іншого — всеохоплюючий взаємозалік дебіторської і кредиторської заборгованості з використанням товарних і фінансових векселів. Однак зазначимо, що ця ідея зустрічає масове й стійке несприйняття і навіть неприхований спротив зусибіч.

Підприємства побоюються посилення небезпеки банкрутства через очевидну неможливість водночас погасити борги, що накопичувалися впродовж років. Податкова адміністрація віддає перевагу «живим» грошам, не розуміючи того, що в умовах штучно розбухлої загальної заборгованості останніх залишається все менше і менше. Зрозуміло, що жодної, навіть астрономічної суми не вистачить на те, аби викупити та покрити борги щонайменше третини збиткових підприємств (в 1995 р. таких налічувалося всього 20 відсотків), та ще й забезпечити за цих умов відродження й економічне зростання суспільного виробництва.

А що стосується банківської сфери, то, з одного боку, проведений взаємозалік ліквідовує приховане джерело рефінансування за рахунок неповернутих кредитів, а з іншого — НБУ, що монополізував державне виробництво грошей, тобто емісію, одразу втрачає неймовірний зиск (близько 10 млрд. грн. на кінець 1996 р.), який він вимушений буде перераховувати в державний бюджет згідно з ст.18 — «надходження відрахувань від перевищення поточних прибутків над витратами Національного банку».

Ця суто технічна операція стане справжнім шоком не лише для НБУ, але й для його зарубіжних покровителів в особі МВФ, СБ та інших фінансових донорів, кредити яких сприйматимуться як дрібні подачки з барського столу.

У цьому зв'язку постає нагальна проблема, яка рушійна сила українського суспільства в змозі реалізувати цю об'єктивну і вкрай нагальну потребу? Раніше уявлялося, що для практичної реалізації цієї ідеї достатньо могутнього тандема Кабінету міністрів України та Національного банку. **Але варто було тодішньому Прем'єр-міністрові України Є. Марчуку впритул наблизитися до її реалізації, як він відразу ж опинився у відставці.**

Звідси випливає висновок: саме в цьому питанні — проблемі реального оздоровлення грошово-фінансової системи і як неминучий наслідок нормалізації товарно-грошових відносин,— сконцентровано і спільність економічних інтересів, і ключові суперечності, розв'язання яких можливе лише завдяки суспільним зусиллям.

Досліджуючи цей феномен в історично-еволюційному контексті, автори дійшли висновку: **єдиною визначальною рисою, що об'єднує абсолютно різні суспільно-політичні системи** — монархічної Англії, яка, до речі, до цього часу не має власної Конституції, республіканської Франції, демократичних США чи феодальної Аравії **є законодавча система управління національною економікою.**

Для нас цей факт прямо не впадає у вічі, бо затуманюється псевдоринковою риторикою, особливо щодо переваг і необмежених свобод ринкової саморегуляції, насаджуваної західними зацікавленими структурами. Вони відшукують у вищих ешелонах національного істеблішменту найподатливіші для свого впливу фігури і через них проводять політику великих абсурдів.

Наприклад, Закон «Про заходи щодо стабілізації народного господарства та відновлення економічного зростання в Україні» за своїм змістом не має прецеденту в світовій законотворчій практиці. **У випадку його прийняття Верховна Рада стає співучасницею і заложницею урядових заходів сумнівного характеру.** З усією впевненістю можна стверджувати, що тут закладено міну сповільненої дії саме з правової точки зору.

Так, ст.16 і 17 вторгаються до такої сфери, котра ніякого відношення до стабілізації й економічного росту не має. В таких випадках говорять: «на городі бузина, а в Києві дядько». Автори закону, безумовно, це розуміють, втім внесли пункт про відміну прописки до даного законопроекту. Отже, це комусь потрібно.

Згадані статті мають за мету перетворити Україну в кримінальне пекло. Навіть США, взірцева держава поліцейського розшуку, де апробовано розмаїття способів невидимого нагляду за громадянами, ведуться досьє на кожного від дня народження, а доноси з власної ініціативи або платного агента ФБР — норма, сьогодні відчуває, що збереження права жити без прописки занадто дорога розкіш з кримінальної точки зору.

Україна, ставши на такий шлях, буде повністю беззахисна перед кримінальним світом та напливом нелегальних емігрантів. Таким чином буде спровоковано поєднання наростаючих економічних негараздів з кримінальним жахом.

Оце реальна ціна псевдодемократичних ідей, що без глибокого вивчення закладаються у закон.

Подібні перли неподинокі в запропонованому пакеті майбутніх законів. **Складається враження, що головне завдання їх ініціаторів — створити прецедент, а затим відпрацювати традицію колективної безвідповідальності: (ефект «братньої могили») всіх гілок виконавчої влади за попередньо запрограмовані прорахунки політико-економічного змісту й характеру.**

Тим часом у розвинутих країнах світу все навпаки. Там давно покінчено з анархією виробництва. Існує досить жорстка і науково обгрунтована система законів, що встановлюють цілком визначені правила поведінки й відповідальності для виробників і трьох гілок влади, які віддають перевагу і верховенство законодавчій та судовій владам. В той самий час забезпечуються суворі (в т. ч. й владно-адміністративні) обмеження щодо можливого свавілля й економічного волюнтаризму.

Економічно дієздатні держави за відомого розмаїття політичних систем, як правило, концентрують усе різнобарв'я суспільних, загальнонаціональних інтересів, **причому їх законодавчі органи одноманітно консервативні і, таким чином, досить стійкі щодо можливих проявів непрофесійності та користолюбства, диктаторських амбіцій та віроломства, представників виконавчої гілки влади.**

Дана словесна реприза націлена на те, аби ще раз наголосити, що, лише спираючись на силу суспільного розуму, концентрантом якого завжди виступала держава, можна вирішувати найскладніші макроекономічні проблеми. Саме на державу покладаються всі надії, коли мова заходить про розв'язання найбільш гострих і складних проблем, не кажучи вже про реакцію на цілком реальні загрози самознищення економічної суверенності.

У жодній з високорозвинених країн немає міфічного «вільного ринку». Ознака «ринковості» їх економік — ніколи не була визначальною. Механізми макроекономічного регулювання — інструментарій, форми і методи, як правило, надзвичайно різноманітні, неповторні і обумовлюються специфікою макроекономічної ситуації в кожній країні.

Повертаючись до ситуації в Україні, необхідно визнати один парадокс: чим більше пишеться законів, тим менші «врожаї» податкових зборів. Це відбувається тому, що концептуально все нові й нові закони не націлено на те, аби поповнювати державну казну. І запропонований останній пакет знову ж таки ігнорує, не важливо свідомо чи ні (це вже не має принципового значення) саме цю обставину.

Тому важливо зобов'язати уряд не заплутувати систему законодавства, запропонувати йому творити в суворо обмежених рамках законодавчого поля. **Не аморфна стабілізація й економічне зростання взагалі** (подібних законів цивілізована практика ще не знала), **а вивірені практикою поправки до конкретних законів відповідної тематики, — такий підхід до законодавчого поля з боку урядових структур може бути найбільш конструктивним.**

Лише обстоюючи в конкретних статтях предметно визначених законопроектів загальнодержавницькі позиції, можна уникати аномальних у політико-економічному плані пропозицій.

Помітний приклад цього — ст.6 законопроекту «Про оподаткування прибутку підприємств», яка дозволяє об'єкту оподаткування показувати збитки впродовж п'яти років, а затим пролонговувати останні ще на п'ять років. Це або злий замір, або ж повне економічне невігластво. **Адже жодне підприємство в світі не в змозі існувати зі збитками протягом одного року, а не те що впродовж десяти.** В такому разі має існувати якесь золоте джерело, котре регулярно покривало б збитки такого «господаря».

Це зрозуміло навіть для посереднього бухгалтера, але незнане укладачам закону. Окрім того, у разі збиткового господарювання протягом цілого року повинна включатися податкова поліція та всі інші засоби державного впливу, а тут дозволяють творити економічні махінації впродовж п'яти і більше років. Це вже не «головотяпство», а пряме (через закон) підбурювання до масових махінацій.

Разом з цим не дозволяється перенесення балансових збитків на майбутні податкові періоди для фізичних осіб (ст.11.5). Інакше кажучи, якщо мати на увазі попередні констатації, напрошується висновок — **«Що дозволено Юпітеру (тобто нововявленим нуворишам), те зась Бику (навіть у рік Бика), тобто «новим бідним» — широкому загалу наших співвітчизників.**

Таким чином, правляча верхівка провокує акт політико-економічного самогубства, хоча й незрозуміло заради чого.

Ось ті відправні пункти, від яких слід було б відштовхуватися, аби, з одного боку, об'єктивно і максимально тверезо оцінити макроекономічні тенденції та їх визначальні чинники, з іншого — рішуче й ефективно зрушити з місця вантаж економічних проблем, що нагромадилися за роки кризових реформ в Україні.

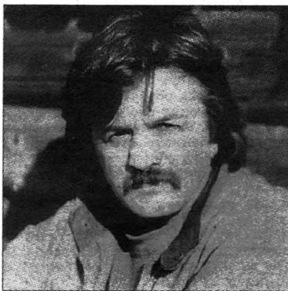
Трохим КОВАЛЬЧУК,
доктор економічних наук, професор;
Євген ІВАНОВ,
кандидат економічних наук.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Голос крові

Як він озивається у творчості письменника Василя Герасим'юка, який народився у Казахстані, виріс у Карпатах, а живе в Києві

Смерековий ліс йому був за колиску

Пролетарська Караганда, оточена колючими дротами і вартовими вишками сталінських концтаборів, не могла стати для майбутнього письменника близькою. Бо, по-перше, він, на відміну від деяких класиків, не «пам'ятає» себе з двомісячного віку. А по-друге, Василеві батьки потрапили туди після війни не зі своєї волі — їх привезли в товарняках, під конвоєм, разом з тисячами інших «пособников бандитских формирований». А точніше— тих, хто не втратив почуття національної честі й гідності. І не приховував того перед новими «визволителями». За три роки до народження Василя його батьки «погодилися» на довічне поселення в Казахстані, що й засвідчили підписами на паперах, які лягли в картотеку каральних органів.

—Але після сенсаційного двадцятого партз'їзду ситуація в імперії почала дещо змінюватися, і я з батьками повернувся в Україну, — каже Василь Герасим'юк. — Як мені розповідали, я сильно хворів. До інших хвороб долучився коклюш. Я не міг спати, задихався від кашлю. Тоді мати брала мене на руки і виносила вранці на берег гірського потоку. Там я засинав. А після обіду йшла зі мною до смерекового лісу. Настояне на хвої гірське повітря вливалося в мої дитячі груди, і кашель потроху відступав. Отак материнська любов і Карпати врятували мене від смерті.

Тому свої перші поетичні книги Василь Герасим'юк назвав безпретензійно і точно — «Смереки» і «Потоки». А потім побачили світ «Космацький узір» і «Діти трепети». До речі, як автор останньої В. Герасим'юк претендує (і цілком заслужено!) на здобуття Шевченківської премії 1997 року.

Трепетою у Карпатах називають осику. Дерево, на якому, за легендою, повісився Іуда.

—Але за іншою легендою, яка побутує в горах, коли Бог обдивлявся плоди своїх творінь, то осика була єдиною, яка не вклонилася Творцеві. І той дивний симбіоз язичництва і християнства, який доволі відчутний у традиціях мого краю, на Гуцулії, цікавить мене найперше. Я не маю готових відповідей, я не хочу бути категоричним, але мені не дають спокою стихія і розум моїх країн, які витворили це диво.

Цю неоднозначну тему автор продовжує і в новій поетичній книжці «Папороть», над якою тепер працює. Бо знову ж таки, як стверджує народне повір'я, хто натрапить у купальську ніч на цвіт папороті, той пізнає шлях до незримого.

І не лише до срібла-злота, захованого в горах опришками, а до чогось глибшого, духовного. До того, від втрати чого сьогодні, мабуть, найбільше потерпаємо.

На межі тисячоліть

Сьогодні багато літераторів, які раніше жили на «творчих хлібах», тобто з гонорарів, нарікають на бідність. Адже для того, щоби видати книжку, треба шукати спонсора, та й самі гонорари мізерні. Хоча як хто зуміє! Он один поет мені похвалився: мовляв, стільки назбирав грошей для видання книжки — до речі, досить пристойної! — що вистачило і видавцям заплатити, і квартиру для доньки придбати. Однак Василь Герасим'юк жодного дня не прожив на «творчих хлібах», хоча невдовзі після виходу в світ першої книжки «Смереки» у 1982 році отримав спілчанський квиток, і мав для того всі підстави. Протягом тривалого часу працював у видавництві «Молодь», редагував вірші своїх колег. А коли видавнича справа пішла на спад, перейшов на Українське радіо, де тепер веде популярну недільну передачу «На межі тисячоліть». Разом зі своїми співрозмовниками -письменниками, художниками, акторами — розмірковує про тенденції сучасного творчого процесу, сперечається, прогнозує, нагадує про наші духовні біди, сушить голову над тим, як їх позбутися. Бо вже сама назва радіопередачі мимоволі спонукає її «дійових осіб» озиратися назад, підсумовувати, узагальнювати. І зазглядати в наступне тисячоліття.

Як вибирає ведучий своїх співрозмовників?

—По-різному. Але я ніколи не віддаю переваги літературним «метрам», — говорить В. Герасим'юк. -Звісно, не обходиться і без відомих імен. Але моїм співрозмовником може стати і молодий скульптор, якого знають хіба що у вузькому колі професіоналів, і з віддаленого села священик, про якого слухачі довідуються з моєї передачі. Та кожен, хто ступає «На межу тисячоліть», обов'язково непересічна людина, особистість, зі своєю моделлю світосприймання і мислення. Буває, що я особисто не сприймаю цю модель, вона чужа для мене, але вона цікава, бо життя ніколи не буває одновимірним.

—Правда, у нас літературні традиції доволі пунктирні, і будь-який з літературних «ізмів» може їх зовсім розмити, — продовжує В. Герасим'юк. — Бо, за великою міркою, не знаємо добре ні традицій, ні ієрархії. Отож Василя Стефаника пишемо через кому з особами, які насправді не були літераторами, а борцями за національне визволення. Тому в нас колишні дисиденти стали великими письменниками. Так, серед дисидентів були Василь Стус, Ігор Калинець, Тарас Мельничук — гордість нашої літератури. Але робити всіх майстрами слова ще й обвішувати престижними літературними преміями за політичні і моральні заслуги — то недалекоглядність, хуторянство. Так знецінюємо престижні премії, мало того — заохочуємо графоманство.

Поет переконаний: нам треба прислухатися до мудрих, послуговуватися отим сократівським «хотінням за правилами». Не просто: хочу — і давайте! А чи тобі належиться, чи маєш на те моральне право?

Саме міцні традиції виробляють певні правила, про які обов'язково маємо пам'ятати, щоби не компрометувати ані себе, ані сам творчий процес.

—Я не все сприймаю з того, що діється сьогодні в літературному житті на Заході, — продовжує В. Герасим'юк. — Але там є правила, що випливають з традицій.

І коли чую заклики ламати літературномистецькі традиції, то так і хочеться запитати літературних руйначів: а що ми можемо поламати? Та в нас і так усе нищено-перенищено. То чи варто займатися літературномистецьким мародерством?

Очевидно, сам Господь дав нам таке красиве покоління. І забрав

На першому Всеукраїнському кінофестивалі (другий поки що так і не відбувся — невже немає що показувати?) восени 1991 року ми вперше побачили художній фільм, знятий за сценарієм В. Герасим'юка — «Нам дзвони не грали, коли ми вмирали». Правда, від Василя Портяка (співавтора сценарію) я почув, що фільм замислювався під іншою назвою, «Сорок сьомий». Саме тоді сотні Української повстанської армії вели тяжкі бої з військами НКВС у Карпатських лісах. Зокрема, і довкола Космача — одного з найбільших українських сіл із 30 присілками.

—Як на мене, то був складніший і трагічніший період у житті нашого народу, ніж навіть козацька доба, -почув від В. Герасим'юка. — Я досі не можу збагнути, звідки брали сили наші попередники, щоби чинити опір. Таким сильним і страшним режимам, якими були гітлерівський і сталінський. Так, у лавах повстанців були люди, які вчилися в гімназіях, мали університетські студії. Але здебільшого то були сільські хлопці і дівчата, які далі Косова чи Коломиї нічого не бачили. А підривали себе останньою гранатою, щоби не потрапити в руки ворогам, умирали з піснею на вустах «Ще не вмерла...» Платили своїм молодим життям, щоби жила посеред нас, українців, ідея незалежності.

Чи можливе таке тепер? Мене дуже і дуже гризуть сумніви, хоча, не доведи Господи, щоби ми опинилися перед таким страшним вибором.

Коли випадає нагода побувати в горах, у рідній Прокураві (поруч з Космачем) — а їздить туди Василь принаймні чотири рази протягом року: на Коляду, на Великдень, на косовицю і ранньої осені, — то за першої нагоди любить розглядати старі пожовклі фотографії 40-х років. Молоді красиві обличчя, горді постави вільних духом людей — такими вони зосталися назавжди в материнському болю, в невигойній родинній журі.

—То, видно, сам Господь дав нашому народові таке красиве покоління. І швидко забрав до себе, — міркує Василь Герасим'юк. — І коли в галицьких місцевих газетах досі з'являються крикливі, декларативні вірші, як за більшовицьких часів, лише кольори й акценти, звісно, змішено, то втіхи від того мало. Бо той драматичний, трагічний період ще очікує свого художнього осмислення. У фільмах, у живописі, в романах...

І хтось, певна річ, має те починати. Василь Герасим'юк разом з творчою групою «Галфільм» був серед неофітів цієї надскладної теми. І ось тепер — «Діти трепети».

—У мене там, у Карпатах, могили моїх родичів, зокрема дідів, — каже В. Герасим'юк. — І цвинтар поруч, наверху за батьківською хатою. Інколи як заглибишся в думки, то з'являється відчуття, ніби ми всі разом зібралися.

Там усе мені близьке і рідне — я на тому виріс, на тому сформувався як письменник. Звідти, з гір, я взяв образи, взяв ритми для своїх поезій — нічого подібного у зрусифікованому Києві (а приїхав гуцульський хлопець вчитися у Київ 1973 року — Прим. В. К.) я б не побачив, я б не почув. Та й, зрештою, як поет я склався там, у горах.

Отже, гінкий до волі і мистецької краси Космач йшов за Василем услід, як олениця за своїм малюком, вирваним жорстоким світом з лісового прихистку.

І досі вони шукають одне одного. І знаходять. І втішаються тою стрічею, як два гірські потоки, творячи річку.

Річку непідробної поезії. Яка пахне живицею і молодим червневим сіном:

Верхи й ліси вже хтось нашепотів
своїми віршами...
Не шумом вічним
я сповнений, а спійманий на відчай
незнаним гулом і слідами слів.

***

Кілька років тому в Космачі, якраз на Коляду, внук — уже молодий газда — попросив у діда скрипку, яка служила кільком поколінням у цій родині. Дідо довго не погоджувався, бо то був для нього не просто музичний інструмент, а невід'ємна частка духовного життя, елемент у системі місцевих традицій. Та все-таки не встояв перед онуковою просьбою.

І ось в одній хаті, де колядників вгощали за добрі віншування, хтось ненароком зачепив скрипку, заставлену на столі, вона впала на підлогу і розсипалася на друзки.

Тієї різдвяної ночі внука зняли уже напівживого з петлі. Що спонукало його зважитися на такий страшний крок? Тим паче, що був, як то кажуть, при своєму розумі. Злякався діда? «Та аж ніяк ні, — почув я від Василя. — Скрипка служила духовним знаком того гуцульського роду. Внук опоганив знак, знівечив його — і голос крові, голос роду відомстив йому, завів у петлю».

Василь ГЕРАСИМ'ЮК

З нової поетичної книги «Папороть»

***

Станичний, я, взискуючий во плоті,
дивлюсь на тебе в сорок сьомий
крізь
дні й ночі наші в страсті і в підлоті.
Станичний Остафійчук, псевдо Ліс.
Ти зійдеш місяцем і кожен стрічний
уб'є мене — це в Книзі. Не про те
я нині. Вже і я прозрів, станичний,—
мені полин, як папороть, цвіте.
Це не земля, станичний, — це ідея.
Земля — це Остафійчук, псевдо Ліс,
це тільки дим від нього, що повис
над сорок сьомим... це над лісом
Ліс!
Н і е л л і н а з а н и м,
н і і у д е я.

Художник як заклинач

Вікторові Соловйову

Він їх розпізнає
збоку й зі спини.
Він їх не сьогодні
розпізнав — й найменшого,
й навіть того, що спливе,
бо він є художник.
І він їм сказав:
«Творіть все, що хочете,
мечоносці,
бо Він відвернувся від вас!
І Він
в а с н е п о к а р а є,
й не ваші кості
ударять
в Його дзвін!»

---

10 лютого — День пам'яті Олександра Пушкіна

Аркадий СОКОЛОВСКИЙ

Дом Пушкина

... Дом Пушкина
на Пушкинской
в Одессе,
где у подъезда — свежие
цветы,
а воздух полон
и стихов,
и песен
его высокой,
чистой красоты.
Здесь Муза бродит
средь предметов
личных,
так заряжая
музыкой своей,
что гости дома
из краев различных
уже не могут
разлучиться с ней.
А что сказать
о тех,
кто по соседству
жил рядом с домом,
где творил поэт,
кто этой музыкой
пропитывался
с детства — не час, не день,
а очень много лет.
В них музыка
звучит
и днем и ночью,
особенно
когда они
тихи,
и каждый душу
успокоить хочет,
переливая музыку
в стихи.
Я убедился,
что Поэта звуки
не зря волнуют
до последних дней:
с любовью он
рассеивал в округе,
как зерна,
ноты музыки своей.
Среди поэтов русских
не ищите без музыки его
хоть одного:
в поэзии
он главный
композитор,
а мы —
аранжировщики его.
... Разъехавшись,
творят поэты где-то,
но Пушкин с ними
до самых седин.
Насколько меньше
было бы поэтов,
когда б не появился
он один!

Діловий світ в особах

Підрахунок грошей у чужій кишені? Вельми корисна справа!

Економіст Павло Тертичний, який практикує в Держкоммедбіопромі, підтверджує, що це — медичний факт.

— Павле Петровичу, як мені відомо, з таких «підрахунків» і розпочалася ваша робота як заступника голови Державного комітету України з медичної та мікробіологічної промисловості. Тоді ви «приголомшили» колег шести-семизначними цифрами, якими обчислюється прибуток зарубіжних конкурентів —виробників медпрепаратів, що окупували український ринок.

— Не варто подавати справу у такий спосіб, нібито приїхав до столиці чиновник зі Львова і комусь розплющив очі на те, що діється. Обставини збіглися так, що незабаром після мого призначення торік навесні в Міністерстві охорони здоров'я відбувалася нарада, на якій були присутні не лише медики, а й виробничники. І ми, спираючись на матеріали нашого комітету, довели, що за умови використання в лікувальній практиці вітчизняних препаратів, що не поступаються за якістю закордонним аналогам, то економія бюджетних коштів становитиме 50, або й усі 60 відсотків. Це й справді сотні мільйонів доларів. Але ж окрім економії, український виробник отримає шанс вижити, закріпитися на внутрішньому ринку й упевнено зробити крок за кордон. На останній колегії Міністерства охорони здоров'я пролунали вже точні цифри: закупивши торік препаратів на 300 млн. доларів, наша країна вклала в розвиток зарубіжних фірм щонайменше 100 млн. доларів.

Можливо, для іншої держави, яка безнадійно відстає в галузі фармацевтики, це й не істотно. Проте в нас працюють 22 заводи, які виробляють лікарські засоби 1028 найменувань. І особисто мене ніхто не переконає в тому, що наші ліки геть погані з тієї простої причини, що їхнім характеристикам присвячено не один десяток докторських дисертацій поважної професури Фармакологічного комітету. Виробнича марка багатьох наших підприємств, таких як ФФ «Дарниця», АТ «Фармак», АТ «Вітаміни», АТ «Галичфарм», АТ «Борщагівський ХФЗ», ФФ «Здоров'я», ХФЗП «Здоров'я народу», відомі і шановані не лише в Україні. Тож чи не час, нарешті, замислитися, яким чином на продажу нашатирю чи перекису водню, сумнозвісного «Гербалайфу» і різних сумнівних бальзамів дехто умудряється сколотити тут, у нас, пристойний капітал, тоді як вітчизняним виробникам антибіотиків, анальгетиків та інших життєво важливих ліків кожний відсоток приросту обсягів виробництва дається з величезними труднощами?

— І все-таки приріст є, а з боку підвідомчих Держкоммедбіопрому підприємств практично не чути скарг на простої, невиплати зарплат. За рахунок чого тримається?

— За рахунок внутрішніх резервів підприємств. 1996 року вироблено ліків майже на 470 млн. гривень. Порівняно з попереднім роком приріст становив 6 відсотків. Вважають, що в країнах з розвинутою фармацевтикою для забезпечення оптимального лікувального процесу потрібно виробляти ліків до 2,5 тисячі найменувань. Україні це цілком під силу. Проте нині потужним стримувальним чинником є дебіторська заборгованість установ-споживачів (бюджетної сфери) перед виробниками медпрепаратів. 86 млн. гривень мали повернутися на заводи у вигляді нових технологій, сировини та інших складових успішної роботи. А це майже половина вартості основних засобів усієї нашої фармапромисловості. Доводиться констатувати, що для розрахунку з постачальниками ліків від іноземних або комерційних фірм-посередників кошти у лікувальних закладах знаходять. А коли треба розплатитися з вітчизняними заводами — усі відразу перетворюються на бідаків...

Тож чи хочеш, чи ні, а доводиться економічним службам заглядати до «чужих кишень», аналізувати, звідки що береться і чому гроші, як то кажуть, течуть повз державну касу. Подає надію намір Міністерства охорони здоров'я підтримати саме вітчизняного виробника.

— Маєте на увазі створення під головуванням міністра охорони здоров'я Бюро з реєстрації лікарських препаратів і те, що ліцензування виготовлення лікарських засобів відтепер доручено Держкоммедбіопрому?

— І те, і те, справді, ефективні способи захисту і вітчизняного споживача, і виробника. Нещодавно в Донецьку я спеціально відвідав низку аптек, і враження було гнітюче: навезено бозна-чого у величезних кількостях, а найпотрібніших, перевірених, а головне дешевих, наших ліків, немає!

Коли завдяки запровадженню відповідних мит (що, до речі, поширено у світі) імпортний товар за ціною буде менш конкурентоспроможний, постачальники із сумнівних фірм відсіються самі по собі. В аптеках можна буде придбати дорогі препарати престижних фірм, але практичний охороні здоров'я усе ж таки слід, так би мовити, по своєму ліжку простягати ніжки, в рамках бюджетних асигнувань мати повний набір вітчизняних ліків, а не ставити пацієнта перед фактом: лікувати нічим і немає за що. При цьому звинувачення на адресу органів контролю в лобуванні інтересів, передусім українських виробників ліків, вважаю необгрунтованими. Нам потрібно виходити на міжнародний ринок, а там з товаром, який не відповідає спеціальному стандарту якості — GMP, робити нічого. Держкоммедбіопром заводам фармацевтичної та інших галузей поставив жорстку умову: або підвищувати рівень виробництва, або виробник позбавляється ліцензії на виготовлення ліків. І декотрих уже позбавлено.

— Підвищити рівень виробництва коштує чималих грошей. За теперішніх боргів як «передовики» виходять із такої складної ситуації, чи їх виручають вдалі інвестиційні проекти закордонних партнерів?

— Фармацевтична продукція наукоємна, виробництво високорентабельне. Від нього віддача не забариться. Люди, котрі мають гроші, чи то закордонні, чи то вітчизняні інвестори, банкіри, зацікавлені вкласти кошти саме в таке виробництво. Приваблює й те, що 86% українських медпідприємств приватизовано. Проте далеко не завжди умови можливих інвесторів вигідні. Вдалих проектів, таких як технологічна лінія з виробництва інсуліну німецької фірми «Хехст», розгорнута на базі заводу ендокринно-ферментних препаратів АТ «Київський м'ясокомбінат», мало. Хіба що АТ «Полтавамедскло»... Підприємство приватизували із залученням іноземного інвестора. Дві наші фірми також брали участь в конкурсі, проте виграли чехи, які запропонували, окрім 10 млн. доларів на обладнання підприємства, свою технологію, ноу-хау вартістю 25 млн. доларів. Оновлена продукція надійде на зовнішній ринок під маркою «Полтавамедскло», але маркетингове забезпечення беруть на себе чехи, дуже занепокоєні тим, щоб їх не обійшли німецькі конкуренти. Спритності, підприємництва в умовах ринку нам ще вчитися і вчитися. Хоча маємо і свої оригінальні приклади. Фармацевтична фірма «Дарниця» — виробник готових лікарських препаратів розраховує головно на власні сили. Їх продукція відома, її добре купують, але ставку акціонери зробили передусім на розвиток виробництва. Розширюють асортимент, удосконалюють якість. Незабаром тут діятиме цех з виготовлення мазей за найсучаснішою технологією. Зарплата у працівників значно вища за середню в країні. Тим самим можуть похвалитися і на «Галичфармі», і на Борщагівському хіміко-фармацевтичному заводі...

— Ви хочете сказати, що у тих, хто сьогодні «на плаву», є якийсь свій управлінський секрет?

— У вмінні правильно лічити немає нічого секретного. Але коли з'являється що лічити, то тут уже бажано не помилитися, не пройти бездарно «добро», а намагатися його примножити. У цьому власне й полягає політика нашого комітету, який доводить тепер Міністерству економіки (як колись із «зайвими» імпортними препаратами), що вкладання коштів у будівництво і запуск вітчизняних підприємств медпрому, які мають навіть тепер рентабельність 60%, обіцяє країні великий зиск. Проте з 90 млн. гривень — планованих нам капіталовкладень — у найкращому разі нам обіцяють 3 млн. Отримані уже цього року кошти цілковито спрямовані на підготовку до запуску лінії з виробництва антибіотиків у Ладижині. Коли б удалося завершити й інші об'єкти, уже надходили б відчутні гроші до бюджету як податки. Країна мала б ліки, і не потрібно було б десь купувати утридорога. Проте, на жаль, у пріоритетних значаться виробництва, швидкої віддачі від яких чекати марно, і забувається, що кредити залучено під гарантії уряду, а українська сторона найближчим часом нічого крім штрафів за простроченими платежами не матиме.

— Виходить, щоб довести свою правоту, стимулювати активність союзників, доводиться ще раз зазирнути до чужої кишені і порівняти її з державною?

— Не скажу, що це гідна справа, але те, що корисна —безперечно. І я радий, що працюю з командою, де в основу кладуть далеко не особистий зиск.

Розмовляла
Людмила МЕНЖУЛІНА.

Людмила СЛАВІНА, журналіст

Репліка з приводу

Буря у склянці

Це найбільше, на що «тягне» роздутий у пресі скандал зі звільненням голови Фармкомітету

Наприкінці грудня минулого року колегія Міністерства охорони здоров'я України, не вперше розглянувши результати фінансово-господарської діяльності Фармакологічного комітету, дійшла остаточного висновку: у науково-практичній роботі Фармкомітету є серйозні недоліки й недогляд. Голова Фармкомітету Н. Шарикіна самоусунулася від контролю за його фінансово-господарською діяльністю, що й призвело до недоліків, порушень, зафіксованих у матеріалах перевірки Генпрокуратури. У цьому зв'язку подальше перебування Н. Шарикіної на посаді визнано за недоцільне.

Здавалося б, що в тому особливого, коли керівництво визнає роботу свого підрозділу незадовільною і вживає відповідних заходів? Щодо Фармкомітету давно час було це зробити. Адже «неозброєним» оком видно: діється щось негаразд. Як з рогу достатку, посипалися на голови українських споживачів лікарські препарати не лише англійські, польські, індійські, а й з Єгипту, Лівану, Йорданії, Сьєрра-Леоне... До того ж усі зареєстровані Фармкомітетом. Пийте, жуйте, ковтайте, дорогі громадяни, на здоров'я!

І мало хто здогадується, що ледве не один відсоток ліків з цього імпортного потоку (2000 найменувань препаратів) пройшов, як то слід, наукові та клінічні випробування. А здебільшого «добро» на ввезення давалося на підставі поданих постачальниками досьє, тобто «за папірцями». Ну чим пояснити найспрощенішу у світі реєстраційну процедуру потрапляння імпортних ліків на український ринок? Заплати за реєстрацію 500 доларів — і вези як лікарський засіб що хочеш, хоч і засіб від молі. Торгуй спокійнісінько і безподатково на базарах, у переходах, з тротуару.

Бувало, за один день підписувалося кілька десятків дозволів на провезення великих партій цілющого товару, термін зберігання якого (3—5 років) давав змогу постачальникам не дуже турбуватися про майбутнє. Ще б пак! Коли є така благодатна країна, де, як казав великий Гоголь, сиплються самі до рота галушки!

А в Росії, до речі, реєстраційний внесок — 10000 доларів, у далекому зарубіжжі — від кількох десятків до сотень тисяч доларів.

Можна, звісно, припустити, що ввесь цей «лікарський банкет» влаштовано для співвітчизників з добрих міркувань, щоб не потерпали в «голодних і холодних» лікарнях.. Але в тому й річ, що під виглядом дефіцитних ліків за тимчасовою реєстрацією з благословення Фармкомітету завозилися аналоги вітчизняних препаратів. **З цієї причини за кілька місяців лише торік наші виробники втратили 240 тисяч доларів. До того ж вочевидь упереджене ставлення спостерігалося до вітчизняних препаратів. Дозволу на виготовлення нових ліків треба було чекати роками.** Фармкомітет за п'ять років існування так і не спромігся створити спеціальний центр контролю препаратів, хоча такі центри є вже у багатьох пострадянських країнах, у тому числі в Молдові та Білорусі. А ми не маємо навіть лабораторії біосумісності, без висновків якої важко «просувати» вітчизняні ліки на зовнішній ринок.

Тож звинувачень на адресу Фармкомітету набирається задосить. Однак, виставляти все, про що йшлося на колегії як сенсаційне викриття, на нашу думку, було б несерйозно. Працював Фармкомітет не в безповітряному просторі, можна сказати, на очах у обізнаної медичної громадськості. Мовчали? Отже, так і треба тепер. Сором, прикро, але нічого не зробиш, доводиться визнати і виправляти.

Новий міністр охорони здоров'я Андрій Сердюк вирішив покласти край «імперії Шарикіної» і розпочав із серйозних, великомасштабних перевірок. Результат відомий. Керівництво Фармкомітету раніше виходило «сухим з води», багато в чому внаслідок частих кадрових пересувань у Міністерстві охорони здоров'я. Тепер, схоже, не відкрутитися. Проте рішення колегії в частині звільнення з посади поки що неможливо виконати, бо Н. Шарикіна перебуває на лікарняному. До кінця лютого мають визначити організаційно-правовий статус Фармкомітету і переглянути, знову ж таки за рішенням колегії, нормативні акти, що регламентують його діяльність.

І ось, у цей самий час, розбурхалась ота буря, про яку без скепсису говорити важко. У низці газетних публікацій те, що відбувалося, подано лише як поділ сфер впливу на ринку ліків. Цитують звернення професора Шарикіної до Президента і Прем'єр-міністра, в якому вона каже про потребу створити незалежний Держфармкомітет, підпорядкований безпосередньо Кабміну та підзвітний урядові. Не згадують лише, що певна незалежність Фармкомітету вже обійшлася державі в «копієчку». Цей факт незаперечний. А ось із криклийвством з приводу того, що станеться з Україною без Шарикіної на чолі Фармкомітету, гадаємо, колегам-журналістам поспішати не варто. Поживемо — побачимо. У будь-якому разі буде з чим порівняти.

Оксана РУДЮК, «Голос України»

У Софії перемогла мудрість

Майже два місяці болгарська столиця була охоплена акціями протесту: демонстранти вимагали розпустити Народні Збори (де більшість — екс-комуністи), провести дострокові парламентські вибори та не допустити формування нового соціалістичного уряду.

Під тиском обуреного політикою соціалістів народу ліві відступали, але не здавалися. Вони погодилися на проведення дострокових парламентських виборів. Щоправда, лише у травні цього року. Однак якщо на цю поступку соціалісти пішли без особливих боїв, то своє право на формування уряду відстоювали ще дуже довго.

Спочатку вони запропонували опозиції «поділитися» цим правом і взяти участь у розподілі міністерських портфелів, таким чином створивши тимчасовий коаліційний уряд. Праві відмовилися від такого роду примирення і продовжували наполягати на негайному проведенні виборів і закликати соцпартію відректися від мандата на створення нового кабінету міністрів. Тоді соціалісти вдалися до погроз і запропонували ультимативні умови: якщо опозиція не погодиться сформувати новий уряд у рамках старого парламенту, то четвертого лютого вони затвердять свій склад кабінету міністрів.

Отож, цей день став і кульмінацією, і розв'язкою одночасно. Соціалісти, попри нову хвилю невдоволення, викликаного їхньою заявою, затвердили свій уряд. До речі, більше половини в ньому становили міністри попереднього кабінету, який довів країну до економічного занепаду.

Коли вже здавалося, що терпець болгар ось-ось увірветься, соціалісти погодилися на переговори з опозицією. Ввечері цього ж дня на Консультативній Раді національної безпеки основні політичні сили країни відмовилися від формування уряду в рамках старого парламенту, а соціалісти відреклися від мандата на це.

Остаточне розв'язання політичної кризи «доручили» Президентові Болгарії, який у десятиденний термін має призначити так званий «службовий уряд», що за його словами, формуватиметься на професійній, а не партійній основі. Тільки-но це відбудеться, Петр Стоянов розпустить парламент. А в кінці квітня в Болгарії пройдуть вибори Народних Зборів.

Таким чином, до кінця квітня Болгарія з парламентської перетвориться на президентську республіку. І її президенту доведеться витримати ще одне випробування — владою. Чи піддасться президент спокусі продовжити свої повноваження — покаже час.

А поки що у парламент повертаються депутати від опозиції, аби разом із лівою більшістю прийняти закони, необхідні для проведення економічних реформ.

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Ми в ринок чи ринок до нас?

Увагу читачів уже, мабуть, привернули публікації, в тому числі і в нашій газеті, про нелегке становлення авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» (МАУ) — першого в галузі підприємства зі змішаною власністю, створеного із залученням іноземного капіталу. Саме через цю компанію, стверджували зарубіжні експерти, Україна може одержувати значні інвестиції і кредити на розробку нових міжнародних маршрутів. Отож інтереси нашої держави і зарубіжних інвесторів, здавалося б, мають збігатися. Проте дивовижно, як кажуть, але факт: ні, не збігалися. Бо чим пояснити, що Міністерство транспорту, наприклад, стояло на перепоні інвестиційного проекту обсягом у 9 мільйонів доларів, які готові були вкласти у розвиток МАУ австрійська компанія «Аустрієн ейрлайнз» та швейцарська «Свісс ейр»? На щастя, майже детективна історія закінчилася цілком благополучно: у кінці минулого року інвестиція надійшла до МАУ.

Кореспондент «Голосу України» попросив розповісти про це президента «Міжнародних авіаліній України» Віталія ПОТЬОМСЬКОГО.

— Віталію Миколайовичу, чому саме авіакомпанії, дуже сильні на європейському ринку, до речі, ваші конкуренти, вирішили вкласти кошти у розвиток МАУ? Саме це, здається, найбільше бентежить ваших критиків...

Працювали ми, як це й годиться, з банком — Європейським банком реконструкції і розвитку. Проте він не інвестує самотужки — його внесок може бути не більш як 30 відсотків. Тому й залучаються фахівців галузі. Це — нормальна світова практика. Як і те, що банк запросив до участі в проекті учасників, що працюють у сфері авіаперевезень, а не тих, хто зайнятий у виробництві, скажімо, сільськогосподарських продуктів, тобто професіоналів галузі.

Наведу такий приклад: ІАТА (Міжнародна спілка авіаперевізників. — **Авт.**) об'єднує майже 170 членів, які створили 194 альянси. Тобто авіакомпанії викупили одна в одної частину акцій, об'єднавши певні свої інтереси. Найкращим результатом такого альянсу вважається, коли акції викуповує потенційний конкурент. Тоді йому немає потреби робити експансію на ринок цієї держави, і він задовольняє свої бізнесові потреби за гроші, які вклав. А це означає, що компанія матиме інтерес у тому, щоб конкурент... розвивався.

До речі, майже 30 відсотків акцій, «Аустрієн ейрлайнз» — у власності швейцарської, японську французької компаній.

— А як щодо «поглинання» нею МАУ?

— А яким чином це може бути, коли їхня частка акцій у МАУ становить 12 відсотків?

— Чому саме ці компанії стали інвесторами МАУ?

— Бачите, «Аустрієн ейрлайнз» і «Свісс ейр» у Європі такі собі підбурювачі спокою, зокрема, розробляють різноманітні проекти, як виживати і працювати маленьким і середнім компаніям у боротьбі за ринок з такими гігантами, як «Брітіш ейрвейз», «Люфтганза» та інші, що здійснюють по тисячі рейсів за добу, маючи сотні найсучасніших лайнерів. Австрійці і швейцарці мають досвід роботи у цьому питанні, саме вони є авторами проектів «альянсів». Думаю, що нам він теж не завадить.

— Віталію Миколайовичу, а сама інвестиція, як вона допомогла вам вибратися зі скрути?

— Ми тепер у нормальній ситуації, коли можемо наперед планувати, а не працювати лише на покриття витрат доходами і певну частку спрямовувати на розвиток. В Україні це, здається, перший випадок, коли у підприємства куплено вторинну емісію: був акціонерний капітал, який захотіли примножити інші учасники. Тож випущено додаткові акції, з'явилися живі гроші. І без ризику для життєдіяльності, бо в спостережній раді 68 відсотків голосів — українські і 32 — іноземні.

Нині маємо можливість реалізувати один з найважливіших пунктів проекту — вже 1999 року придбаємо власний «Боїнг». У власність України.

— Лише за два роки?

— Так, бо ці літаки не стоять на складах, чекаючи поки прийде покупець. Їх треба замовляти заздалегідь, причому з попередоплатою. Ми працювали з компанією «Боїнг» півроку — обговорили все, як кажуть, до грама: якою буде потужність машини, навігаційна система, аж до кольору оббивки на кріслах. Зате матимемо літак, який хочемо!

— Ви сказали, що зробили попередоплату...

— Чому це вас дивує?

Це, знову-таки, нормальна світова практика. Адже час від замовлення до одержання літака — це час на його виробництво заводом. Тому існує схема, коли замовник сплачує певну частину вартості на покриття попередніх затрат заводу та ще й як гарантію того, що замовник в останню хвилину не скаже: «Вибачте, я пожартував». Іншу частину вартості сплачують після отримання літака (щоб завод не сказав, що пожартував), як правило, через кредит під гарантію банку.

І дуже шкода, що ні наші виробники, ні керівники галузі, ні уряд України не знають цієї азбучної істини ринку, а може, й не хочуть знати.

Адже значно легше запровадити додатковий п'ятипроцентний збір від собівартості авіакомпаній, навіть збиткових, як це й намагається зробити Мінтранс. До речі, якщо сплатити цей збір, то всі компанії стануть збитковими, тому що рентабельність в авіаційному бізнесі України не сягає більш як 4—5 відсотків.

За цих умов нам ніхто не пропонує не те що вибрати конфігурацію літака, а й навіть не запитують, чи буде у нашої компанії коли-небудь потреба у літаках такого класу (йдеться про літаки для обслуговування внутрішнього ринку — АН-140, та вантажні — АН-70).

Якщо 1996 року МАУ мало собівартість біля 40 млн. дол. і спрацювала з прибутком біля 1 млн. дол., то ми повинні сплатити «дяді» 2 млн. дол., що відразу робить нашу компанію збитковою. Але це вже деталі, які нікого не цікавлять. А Мінтранс планує назбирувати гроші в одну торбу, вирішувати, якій компанії купити за них літаки.

То де у нас той ринок, коли за рахунок одних розв'язуються проблеми інших? Та й не має права Кабінет міністрів запроваджувати податки, бо це компетенція Верховної Ради.

— Купите «Боїнг» — освоюватимете нові маршрути?

— Звичайно. Адже ми віримо, що працюємо в ринку. Якщо за соціалізму основною метою авіації було «... задоволення потреб народного господарства в авіаперевезеннях», то мета ринку — найбільша прибутковість. Але прибутки нам може принести тільки пасажир, а він піде до нас лише тоді, коли матимемо літак з високим рівнем безпеки й сервісу, а літак буде тоді, коли буде маршрут, який має попит у пасажира. Оце і є проста та водночас дуже складна формула ринку.

Жених за... партійною приналежністю?

Газета «Нью-Йорк пост» стверджує, що у дочки президента США Челсі Клінтон з'явився обранець серця.

«Йому до вподоби довге волосся».

Перед інавгураційними торжествами, що відбулися більш як тиждень тому, «перша леді Америки» вирушила до салону краси. Там Хілларі Клінтон запропонувала Челсі Клінтон зробити їм обом короткі зачіски. Проте 16-річна дочка президента США рішуче відмовилася. Як повідомили газеті «Нью-Йорк пост» обізнані джерела, на пропозицію мами Челсі відповіла:

Хто цей обранець серця, існування якого Білий дім не дуже хоче афішувати? Встановити це довго не вдавалося, бо юна пара демонструє чудеса маскування. Так, на молодіжній вечірці, влаштованій музичною компанією Ем-ті-ві перед інавгурацією Білла Клінтона, була і Челсі, і її приятель. Однак появу там «першої дівчинки Америки» було обумовлено тим, що в заході брала участь ціла група підлітків, у тому числі діти віце-президента США Альберта Гора. Отож установити, хто з них приятель Челсі, було неможливо. Проте, як усе ж таки вирахувала «Нью-Йорк пост», Челсі доброзичлива до Джона Мохрезу, який старший від неї на два роки і навчається в школі в передмісті Вашингтона.

Джерела газети також повідомили, що в Білому домі вважають зроблений дочкою президента-демократа вибір «підходящим». «У перекладі з політичної мови на звичайну, — припускає «Нью-Йорк пост», — це, очевидно, означає, що сім'я обранця Челсі не належить до числа прихильників республіканської партії».

На фото: Клінтони чекають...

Королева і є королева

Необережні висловлювання шведського тележурналіста на адресу датського монарха нещодавно порушили атмосферу миру та злагоди між двома скандинавськими країнами.

Автор кількох шведських програм Хагге Гейгерт заявив, що фотографії датської королеви Маргрете II, на яких вона тримає цигарку, можуть слугувати рекламою для тютюнової індустрії. За небажану нетактовність сприйняли у Данії і його заклик до королеви: наслідувати приклад її двоюрідного брата Карла XVI й «кинути палити, хоча б на людях».

Датчани відреагували на повчання спалахом емоцій і, звичайно ж, взялися захищати королеву. Піддані вважають: її величність сама може вирішувати, що їй робити з власними шкідливими звичками.

Датсько-шведська тютюнова війна, за прогнозами журналістів, не буде затяжною. Газети вже й нині пророкують цілковиту перемогу Данії, наводячи цитати зі статей шведських журналістів, які не поділяють погляд свого скандального колеги.

Сама Маргрете II ніяк не відреагувала на заклик «загасити цигарку». За її попередніми інтерв'ю, вона ніколи не робила з куріння особливої таємниці, так само як і не зловживала ним.

Очевидно, й у майбутньому королева не планує курити підпільно.

Мао листувався з далай-ламою

З'ясовується, духовний лідер тібетських буддистів далай-лама і Мао Цзе-дун після їхньої першої й останньої зустрічі, що відбулася у Пекіні незабаром після «мирного звільнення Тібету», обмінялися теплими посланнями.

Китайська революція під керівництвом Мао Цзе-дуна —велика справа, що врятує народи різних національностей Китаю від «темряви і страждань», писав далай-лама у поетичному посланні главі китайської держави під заголовком «Ода Мао Цзе-дуну».

Листа далай-лами, який нині домагається незалежності Тібету від КНР, стверджуючи, що китайські війська окупували його батьківщину, було написано 1955 року, після повернення з Пекіна, у формі «переможної пісні», звичної для вищих кіл тібетського духівництва.

У Пекіні молодий далай-лама і його одноліток панчен-ертні були відрекомендовані керівниками КНР після введення їх до складу найвищого державного органу країни — ВСНП.

Мао Цзе-дун — це велетенський бескид, який мужньо бореться проти «імперської отруйної змії», писав далай-лама. Справа Тібету та його мирного визволення піднімається над «небесами, пеклом і землею», йдеться в «Оді Мао Цзе-дуну».

Лідер КПК в листі у відповідь від 24 листопада 1955 року, який і за формою, і за змістом має більш «приземлений» характер, згадує «приємний час», проведений ним разом з далай-ламою. Мао Цзе-дун пише, що «Китай — велика країна, але не сильна і не могутня».

«Проте, — пише голова КПК, — через кілька «п'ятирічок» спільними зусиллями народів усіх національностей він перетвориться на могутню і повнокровну державу».

Оду далай-лами і листа Мао Цзе-дуна у відповідь, що спричинили сенсацію, вперше було оприлюднено напередодні 20-річчя з дня смерті лідера китайської революції.

Як повідомило кореспондентові ІТАР-ТАКС одне з китайських джерел, мета публікації листування двох лідерів — не лише нагадування про тісні взаємини, які далай-лама підтримував з центральним урядом Китаю, а й надія на те, що той «схаменеться і повернеться в обійми батьківщини».

Людмила КОХАНЕЦЬ, «Голос України», спостерігач на президентських і парламентських виборах у Чеченській Республіці

«ГОЛОСОМ МОЇМ БУВ ДАВНІЙ ДУХ СВОБОДИ»

Вибори в контексті миру і війни

НАД спаленим будинком дивом уцілілі майже всі металеві літери: «Дитячі пустощі з вогнем призводять до пожежі»... Звична протипожежна агітка на тлі руїни читається, як ідіотський жарт. «Пустощі» дорослих перетворили місто на попелище. Зруйновані проспекти, житлові квартали... У центрі немає вулиць, скверів, парків. Немає каркасів будинків. Мертва зона. Ірреальний кадр. Купи покорченого металу і каміння. Ось вона — суть «конституційного ладу» Росії.

—Пробач мені, Грозний, — шепоче моя супутниця, росіянка, мати солдата Наталя Петрова. — Якби моя воля, я привозила б сюди своїх обурених земляків хоч на п'ять хвилин. Хоча б на п'ять хвилин...

Вона плаче від сорому і безсилля: у неї немає волі —обдурені земляки не побачать розбомблене, розстріляне місто. А отже, завтра її хлопчикові, врятованому чеченськими матерями, знову можуть віддати наказ — убий!

«Аллах над нами, Джохар із нами»

За три дні до виборів Салман Радуєв офіційно попередив мітингуючий натовп: 27 січня до столиці повертається Джохар Дудаєв. Вибори переносяться — у нас є президент. «Джохар! — залунало в натовпі. — Ми чекаємо на тебе, Джохар!» Російські журналісти щедро ділилися інформацією, привезеною з Москви: Радуєв — це і є Дудаєв, чим неймовірно розвеселили чеченців: «Що ми, Радуєва не знаємо, хай у ньому нині всього 48 кілограмів. Це ваша ФСБ знову все переплутала...» Того ж дня ввечері питання про перенесення виборів розглянули на засіданні Державного комітету оборони. Не тому, що члени ДКО повірили в обіцянку Радуєва: було цілком очевидно, що Москва хоче скористатися виборами для дестабілізації обстановки в республіці, кремлівський рупор — Громадське російське телебачення — зухвало й відверто нацьковувало чеченських лідерів одне проти одного. Після нетривалого засідання вибори залишили «в силі». Перемігши війну, претенденти пообіцяли виграти й мир: вони не клюнуть на принаду кремлівських дипломатів. Вибори мають відбутися —вони потрібні ЧРІ насамперед у контексті міжнародної політики, щоб ствердити право чеченського народу на суверенітет, щоб Москва не могла звинуватити Грозний у нелегітимності його уряду.

Обіцяне повернення Джохара Дудаєва не відбулося, хоча 27-го зранку навіть малі дітлахи висипали на вулицю (замість улюбленого Джохара з'явився... Єльцин: величезна лялька з надписом: «Оберіть мене, я кину пити»). «Наш президент живий, ми не бачили його могили», — стверджували нам у надтеречній долині, у ведєнських горах. І тільки найближчі соратники Джохара вдавалися до уточнення: він загинув, але... живий, той, хто складе голову на шляху Джихада, безсмертний. Місце поховання покажуть пізніше, коли остаточно зникне загроза повторної окупації. Найобразніше висловився Зелімхан Яндарбієв: «Не треба спростовувати легенди, які тішать слух народу»... Горді горяни нічим не відрізняються від інших народів: обожнюювати мертвого — значно простіше, ніж цінувати живого.

«Народжений вовком гавкати не може»

Результатів президентських виборів у Чечні з нетерпінням чекали у світі. Чекали, звичайно, і в Москві, за інерцією роблячи хорошу міну за поганої гри. Напередодні виборів Іван Рибкін ще раз нагадав «забудькуватим», що Чечня була, є і буде суб'єктом федерації, незалежно від особи новообраного президента. Це пролунало особливо «переконливо» в контексті заяв чеченських лідерів: справді, незалежно від особи всі претенденти на пост президента бачать Чеченську Республіку незалежною державою. Можна, звичайно, для узгодження статусу ще раз спробувати «прогулятися по горах кількома полками», але ж наче не відбило ще пам'ять. Популярність основних кандидатів саме як лідерів визвольного руху свідчить: в Ічкерії немає й не передбачається інших впливових сил з протилежною, проросійською програмою. Часи найкращого кремлівського друга Завгаєва минули з останнім російським танком. Мабуть, у Москві — попри гонорові заяви й імперську браваду — вже зрозуміли гірку для себе реальність: недарємно з таким істеричним надривом світові передавали «останнє китайське попередження» — спробуйте-но визнати незалежну Чечню-у-у!

Зірвати вибори не вдалося. Ні звіряче вбивство посланців міжнародного Червоного Хреста, ні загадкове зникнення двох російських журналістів, ні страхітливі розповіді про розгул «чеченської мафії», ні хворобливе збудження козаків (до речі, в Чечні вітають ідею їхнього озброєння: по-перше, буде де купувати зброю, по-друге, Москва створює собі нову проблему —потенційні суверенні козацькі республіки) не зупинили ні міжнародних спостерігачів, ні армію журналістів. Вони мали всі можливості переконатися: попри надзвичайно тяжкий післявоєнний стан, попри величезні матеріальні труднощі, у Чеченії зуміли організувати справді загальнонародні демократичні вибори. Чеченський народ довів: і на полі битви, і біля виборчих урн він виявився політично досить монолітним, здатним бути державним народом.

—Ми свої вибори не збираємося звіряти за Москвою, наше голосування — це голосування в незалежній чеченській державі. Ми житимемо за тими законами і результатами, які самі визнаємо, — коментували мені свою громадянську позицію виборці Шалі (під час війни населений пункт втратив 960 жителів).

—А якщо це призведе до другого витка війни?

—Ми готові до другого і до третього, хай береже нас Аллах. Навряд чи Росія виграє від цього. Чечня буде незалежною державою, хоч би як не хотілося цього Рибкіну, Єльцину, Черномирдіну... Народжений вовком гавкати не може. Більше ми не дамо заганяти нас у холодні казахські степи, вмивати наші гори батьківською і дитячою кров'ю... Не дамо!

Та якщо відверто, ніхто не бажає загострення відносин з великим за територією сусідом. Ні народ, ні лідери, ні вчорашні бойовики. Від взаємовигідного, добросусідського співробітництва апріорі в ЧРІ не відмовляється навіть найрадикальніший політик.

—Але якщо Москва і далі нехтуватиме наше партнерство і переводитиме його в площину васальних відносин, справа честі нового чеченського президента — зробити рішучі кроки для захисту свого народу! Період «тихої війни» небезпечніший за великомасштабні бойові операції, — пояснювали мені практично в усіх штабах. — Етап, що почався в 1991-му, закінчився тільки після підписання повноцінного міждержавного договору з Росією або... після відмови від усіляких кроків до взаємозрозуміння.

«Голосуючи за Яндарбієва, ти обираєш свободу»

Зелімхан Яндарбієв — найближчий соратник Джохара, власне, саме за його ініціативою Дудаєва запросили до Чеченської Республіки. Непохитний у принципах ідеолог визвольного руху. Мало кому відомі кадри, зняті журналістом з НТБ Сванідзе під час чеченсько-російських переговорів напередодні президентських виборів у Росії.

Довгий стіл переговорів. З одного боку сидить кремлівська челядь, Черномирдін, переляканий Завгаєв. Делегація ЧРІ на чолі з Яндарбієвим мовчки зупиняється біля другого боку стола. З «царських врат» з'являється вельможний Борис Миколайович і зневажливо тицяє пальцем навпроти Доку: «Сідайте, Яндарбієв». А потім, вочевидь переплутавши Мовладі Удугова з Шамілем Басаєвим, грізно хмуриться: «О, цей терорист також тут. Арештувати». Черномирдін тихо шепоче: «Це не Басаєв», — на що Борис Миколайович промовисто знизує плечима, яка різниця, всі вони терористи. Зелімхан стоїть. «Сідайте», — підвищує голос Єльцин. «Ми розмовлятимемо тільки на рівних», — ввічливо і спокійно відповідає Яндарбієв. «На рівних?!» —схоплюється на крик російський президент. — Ми не рівні. Буде так, як я сказав...» «Шкода, але розмова не відбудеться», — повертається до виходу Яндарбієв. В останню мить Борис Миколайович оговтується: «Ну ти (до Доку. — Л. К.), відійди в сторону, понімаєш», — і сідає на його місце...

—Вони здалися, — всміхається Зелімхан Яндарбієв, коли ми в його резиденції переглядаємо щойно привезену кимось відеокасету з цим сюжетом, — бо вперше побачили справді незалежних людей, бо відчули цієї миті, що незалежність — це не зовнішній фактор, а стан душі.

Для мене особисто ці кадри — найкраща характеристика «стану душі» другого чеченського президента. Його не обрали. Всупереч оптимістичним прогнозам команди (працювала, за спостереженням, кволо й непрофесіонально) Зелімхан Яндарбієв опинився аж на третьому місці.

—Припускаю, що багато моїх співвітчизників залишилися незадоволені моїми діями. Мої соратники по боротьбі також вважають, що будуть кращими президентами. Хай спробують. Я не бажаю влади, повторне балотування —це намагання завершити справу до кінця. Я людина обов'язку.

Для Зелімхана Яндарбієва як для письменника і просто громадянина справді нині набагато вигідніше взагалі відійти у почесну відставку і справляти неофіційний вплив на всі структури влади ЧРІ: він назавжди залишиться у свідомості чеченців президентом, за якого виграли війну. Це нині можна палати праведним гнівом до нього за невідновлену за чотири місяці економіку, за брак борошна і житла. Завтра цей гнів виллється на нового президента. Такий менталітет народних мас.

«Шаміль повів загін і поведе країну»

Виявилося, аж ніяк не вся Чечня захотіла мати поводирем свою живу легенду. Лише на батьківщині Шаміля — у Ведєнському районі мені з колегою Марією Базелюк виборці клялися, що тільки гаємо час на роз'їзди — їхній земляк уже президент. Передвиборчі обіцянки нового — цивільного — Шаміля справді тішили слух: за два місяці ліквідувати в республіці злочинність, створити регулярну армію і виплатити пенсії. Між іншим, Яндарбієв зауважив: якби я вірив, що це можна так швидко зробити, сам закликав би народ проголосувати за Шаміля.

У питаннях міжнародної політики Шаміль Басаєв не вдається до дипломатичних хитрощів. «Що буде, коли нас не визнає Росія?» А ми її також не визнаємо! Безпосередність молодого лідера подобалася горянкам: так гарно промовляє, він найбільше вболіває за народ. Якщо треба буде — і від Америки нас захистить. І лише сиві дідусі докірливо хитали бородами: «Шаміле, Шаміле, що ти кажеш!»

«Масхадов — тверда влада, підтримана народом»

Генерал Аслан Масхадов у питаннях взаємовідносин з Росією обстоював найдипломатичнішу позицію, чим завоював серця багатьох виборців, особливо в низинних районах. У передвиборчому марафоні він справді зарекомендував себе найгнучкішим політиком з-поміж інших претендентів, а його оточення —високопрофесіональною командою. Твердо обіцявши обстоювати незалежність, він водночас прохопився про «можливий збіг інтересів у сфері місцевого забезпечення оборони», — на що суперники не без дотепності відреагували миттєвим афоризмом: між Чечнею і Росією дуже мало спільного у військових питаннях — хіба що війна.

«Кремль проти нас. Чечня — за»

Усі основні претенденти у розмовах підкреслювали: вони не допустять, щоб амбіції одне одного (з їх наявності секрету не робили) переросли в небезпечну площину воєнного протистояння. Насамперед народ не дасть піти на це особливо гарячим головам. Учорашні воїни, які на смерть стояли під шквальним російським вогнем, поклялися на своїй «сходці» не стріляти одне в одного лише за те, що хтось залишився із Зеліханом, а хтось приєднався до Аслана. «Проти них усіх був Кремль, а ми за всіх, — пояснив мені «на пальцях» колишній бойовик Саїд-Хусейн. — Кого народ обрав президентом, хай буде. Решта своїм ділом займеться».

«Доку, приїжджай: 95 відсотків виборців тебе хочуть бачити»

Ще Джохар Дудаєв казав, що казнокради й невдалі політики з усіх республік знаходять притулок у коридорах влади Кремля. У цьому трагедія Росії, бо її правителі дивляться на політику в регіонах очима цих негідників.

Доку Завгаєв також дістав запрошення балотуватися в президенти. Несподівані «прихильники» вималювали кремлівському завсіднику «рожеві» перспективи на батьківщині: у вас є всі шанси стати президентом, адже під час минулих виборів вас підтримало 95 відсотків виборців. Приїздіть, зустрічайтеся із земляками, вони чекають на вас... Бідолашний Доку після таких «запросин», мабуть, зовсім втратив спокій.

В усіх районах люди розповідають, що під час завгаєвських виборів вони не бачили ні виборчих дільниць, ні бюлетенів. Лише з російських газет дізналися про свою палку любов до визнаного Москвою чеченського лідера. У селі Елістанжі Ведєнського району, щоправда, збирали, як їм пропонували проголосувати за Завгаєва: з БТРів. Люди з офіцерами не сперечалися: треба, то й голосуйте у своїй Росії. Військові покричали, побряцали гусеницями бронетехніки і... проголосували «у своїй Росії» — в армійських частинах. До речі, у Ведєнському районі на той час було 14 тисяч виборців (усього 32600 мешканців), а окупаційна армія налічувала 45 тисяч чоловік плюс за річкою дислокувалася Вітебська десантна дивізія. Отже, на брак виборців Доку не міг поскаржитися. «Завгаєв трохи наплутав з цифрами, — сміється Муса Могамадов. — Його підтримала вся російська армія і ... 95 чоловік з оточення. Популярний він у нас чоловік».

***

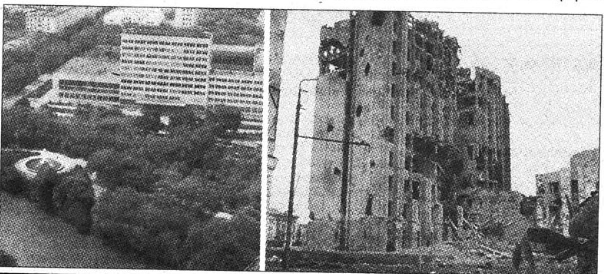
Під час виборів серйозних порушень не виявлено. Хоча без казусів і непорозумінь не обійшлося. Ми помітили, що не всі бажаючі встигли проголосувати. Голова Центрвиборчкому М. Садаєв ствердив цей факт, але ЦВК вирішила, він не вплинув на результати виборів. У голосуванні активну участь брали представники російськомовного населення. Ми бачили, як старенька бабуся, ледве шкандибаючи, зайшла на виборчу дільницю. Чеченці пропустили її без черги.

За всіма правилами відбувалися і парламентські вибори. На 63 місця претендували аж 767 кандидатів. Майже в усіх округах відбудеться повторний тур, з першого разу депутатський бар'єр узяли тільки кілька осіб. На місця в парламенті претендують 48 жінок. Методи, до яких вдаються кандидати, «до болю знайомі»: по кілограму борошна чи цукру — і симпатії виборців до тебе зростають. Більші вони лише до того, хто роздав по два кілограми. Якщо на такі «програми купуються» в Україні, то що казати про зранену війною Чечню.

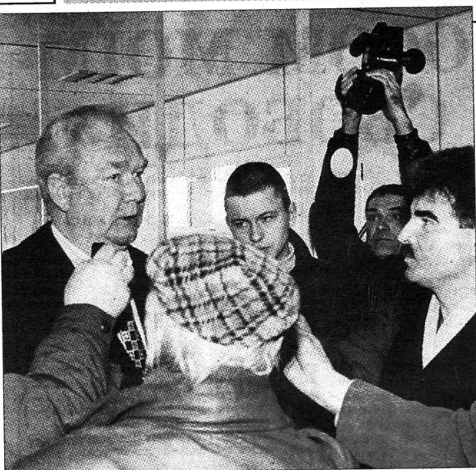
... Під час підсумкових післявиборчих прес-конференцій лідери визвольної боротьби з легким пафосом підкреслювали журналістам, що справа честі для інших держав — визнати незалежність Ічкерії: саме так «найсміливіші» продемонструють усьому світові, що вони справді незалежні у своїй міжнародній політиці. Заявляти заявляли, але не приховували сумніву: розраховувати, що якась держава візьме на себе через Чечню конфронтацію з Росією, не доводиться. Хоча в Чеченській Республіці впевнені: народи тих країн, які на власному досвіді обізнані з тонкощами «братньої любові», вже давно визнали незалежну Ічкерію. А уряди... Уряди, на жаль чи на щастя, керуються у зовнішній політиці чистісіньким прагматизмом. У цій політиці немає місця для моральних сантиментів.

—Та Аллах з ними, урядами. Ти з України? Ти нам сестра?

...Пробач мені, Грозний.

* Назви підзаголовків списано з передвиборчих гасел.

Валерій ЛОБАНОВСЬКИЙ:

«Раціонально використовуємо час»

ФУТБОЛІСТИ київського «Динамо» блискучою перемогою над московським «Спартаком» у фіналі Кубка Співдружності-97 завершили черговий етап підготовки до другого кола національного чемпіонату. Учора динамівці вилетіли до Ізраїлю, де продовжать тренування.

Наш кореспондент із групою журналістів зустрічав чемпіонів Співдружності-97 в аеропорту «Бориспіль», коли вони повернулися з Москви, і мав можливість поговорити з Валерієм Лобановським.

—Московські змагання були третім етапом підготовки вашого колективу. Чи можна говорити про якийсь прогрес у діях гравців?

—Я б сказав, що сталися невеличкі зрушення на краще.

—А які конкретні завдання стояли перед «Динамо» на турнірі Кубка Співдружності?

—Раціонально використати наданий нам час. Перемога — не була для нас самоціллю. Про це я казав не тільки журналістам, а й своїм підопічним. На межі можливості необхідно грати на зовсім іншому рівні. Московський турнір — лише один з етапів підготовки. Хоча не приховуватиму, що всюди нам хочеться діяти якомога ліпше.

—І все ж, чи сподівалися, що перевага українського чемпіона над футбольним лідером Росії буде такою відчутною?

—Я не поділяю думок, що наша перевага була такою вже вражаючою. Як на мене, «Спартак» провів свій найкращий матч на турнірі. Але йому забракло швидкості. Справді, в цьому компоненті ми трохи перевершили москвичів. Мій колега Олег Романцев після зустрічі був засмучений. Але не тому, що його команда програла. Він сказав, що кияни розігрували такі комбінації, що якби вони завершилися взяттям воріт, не було б питань: «Динамо» (Київ) — сильніше. Але вони їх не реалізували, а спартаківці пропустили в інших випадках, через власні помилки. Усе вірно сказав Олег Іванович. Якщо розіграли чудову комбінацію, то завершуйте її результативно.

—Либонь, добре вивчили суперника по фіналу. І, гадаємо, побачили, що має проблеми в захисті?

—Мені подобаються спартаківські захисники. Зокрема, Ананко, Ромащенко, Євсеєв. Але півфінальний поєдинок із туркменським «Копетдагом», скажімо, показав не погані дії спартаківських захисників, а незадовільну гру всієї команди в обороні.

—Ми все про суперника, а як оцінили дії підопічних?

—Я не хочу конкретизувати гру кожного футболіста. Та це й не потрібно сьогодні. Команда працює наполегливо і сумлінно. Попереду ще багато роботи. Головне, як уже не раз казав, підготувати належним чином колектив до другого кола, а гравців збірної —до відповідальних матчів відбіркового турніру чемпіонату світу.

Розмову вів **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

На знімку: Валерій Лобановський під час прес-конференції в аеропорту «Бориспіль».

Фото Володимира РАСНЕРА.

Олександр БАШКАТОВ, журналіст

Війна без правил

ПРОСТО-ТАКИ відчайдушних заходів вжив в останні місяці наш доблесний Держкомспорт, аби поставити на коліна Федерацію художньої гімнастики України, яка аж ніяк не хотіла розлучатися зі своїм незалежним статусом. Провалилася спроба насильно об'єднати гімнастику художню та спортивну; нічого поганого не розкопали перевірявльні комісії, яких чередою засилали до федерації; не дала бажаних плодів «виховна робота» з низовими підрозділами непокірного громадського спортивного союзу. Федерація і за умов оголошеної їй війни проводила конференції і семінари, навчала тренерів освоювати нові правила, готувалася до проведення чемпіонатів України та міжнародних турнірів.

І тоді Держкомспорт наважився від завзятого штурму перейти до планомірної облоги, що мала знесилити противника голодом. Фінансовим.

А сама федерація давно вже від керівної спортструктури жодних асигнувань не отримувала. Але «Школу Дерюгіних», де розташована штаб-квартира спортивного союзу «художниць», Держкомспорт фінансував, надаючи кошти на оренду залу в київському Палаці культури і мистецтв. Воно й зрозуміло — кузня гімнастичних кадрів була й залишається головною тренувальною базою національної збірної країни.

Тепер ця кузня залишилася без вогню: Держкомспорт відмовився внести орендну плату за минулий рік (33 тисячі гривень), і адміністрація палацу відключила в приміщеннях «Школи Дерюгіних» електроенергію.

Функціонери Держкомспорту можуть потирати руки від радості — діяльність неугодної їм федерації нарешті паралізовано: замовкли факси, вирублено ксерокси, без відповіді лунають у темних кімнатах телефонні дзвінки.

Заодно, щоправда, позбулися змоги тренуватися і гімнастки: при свічках ще можна якось розучувати елементи, але шліфувати композиції без музики не можна — адже магнітофон не ввімкнеш. Більш як половину національної і всіх інших збірних країни становлять вихованці «Школи Дерюгіних» — і всі вони опинилися за бортом. Не кажучи вже про десятки юних гімнасток, які займалися тут з ранку й до пізнього вечора.

Та що для чиновників Держкомспорту, які ввійшли в раж, зірвані тренування якихось там гімнасток, коли з'явився шанс приборкати непокірну федерацію!

Єдиним внеском, зробленим Державним комітетом із спорту в підготовку національної збірної країни з художньої гімнастики, і були досі орендні платежі за тренувальну базу. Тепер Держкомспорт зняв з себе і цей обов'язок, кинувши напризволяще цвіт української художньої гімнастики.

Ні, в жодному разі не уповноважувала держава спортивних чиновників від її імені занапащати вид спорту, який приносить славу країні! Тим паче, щоб помститися громадському спортивному союзу за його непослух.

На знімку: так буває під час свят у «Школі Дерюгіних».

Фото Володимира РАСНЕРА.

Подія тижня

Американський суд – найгуманніший у світі...

Легким переляком відбулася олімпійська чемпіонка з фігурного катання Оксана Баюл, справу якої у зв'язку зі скоєною нею дорожньо-транспортною пригодою розглянув суд в Уест-Хартфорді (штат Коннектікут). Винесений після короткої процедури вирок виявився м'яким — штраф 90 доларів і 25 годин громадських робіт.

«Мерседес» української спортсменки ніся в ніч з 11 на 12 січня по шосе зі швидкістю приблизно 160 км за годину. Автомобілем керувала українська професійна спортсменка, разом з нею їхав 30-річний Арарат Закарян, який мешкає у Нью-Йорку. Приблизно о 2 годині 30 хвилин «Мерседес» у районі Брухмфілда злетів з дороги на узбіччя і лише приблизно через 30 метрів зупинився, застрявши серед дерев. Оксана отримала «легкий струс мозку», їй наклали 12 швів на шкірі голови. Закарян зламав палець. Аналіз крові 19-річної фігуристки показав значне перевищення норми допустимого вмісту алкоголю в крові.

Згідно з законами штату, в Коннектікуті заборонено не лише керувати транспортним засобом у нетверезому стані, а й вживати спиртні напої до повноліття, тобто до 21 року. Чому ж у Баюл не відібрали посвідчення водія? Справа в тому, що суд не мав на це права з технічних причин: аналіз крові було зроблено в лікарні, а не в поліції. Звинувачення в керуванні машиною в нетверезому стані буде знято з Баюл, за рішенням суду, лише у випадку, якщо вона прослухає навчальний антиалкогольний курс.

Завершуючи слухання справи, суддя Верховного суду Коннектікута Теренс Саллівен дав зрозуміти Баюл, що, враховуючи молодість і популярність, її значною мірою пожаліли. «Вважаю, ви не усвідомлюєте, наскільки все могло б бути серйозніше, — сказав він. — Адже ви могли б стояти переді мною і просити не про направлення вас на антиалкогольні курси, а про те, щоб не потрапити до в'язниці».

ЗАПРОШУЮТЬ ПРИКАРПАТЦІ

Як розповів нашому кореспондентові президент обласної федерації футболу, відомий арбітр Тарас Клим, в Івано-Франківську, Богородчанах та Підгір'ї з 24 лютого по 3 березня відбудеться четвертий міжнародний турнір.

Запрошено 12 команд. Свій приїзд уже підтвердили «Хутровик» (Тисмениця), «Локомотив» (Єлець, Росія), ФК «Львів», «Кристал» (Чортків), «Факел» (Варава), «Дніпро» (Черкаси). Очікується участь клубів із Польщі та Словаччини. Призовий фонд — три тисячі доларів.

Цікаво, що поєдинки прикарпатського турніру обслуговуватимуть найкращі українські арбітри, які в цей час в Івано-Франківську проводитимуть навчально-тренувальний збір.

Звідусіль

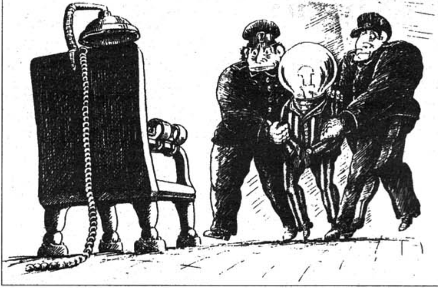
● *Хокей*

Кваліфікаційний турнір Олімпіади-98. Оберхаузен (Німеччина). Чудово стартувала в ньому збірна України, яка в першому матчі зіграла внічию — 4:4 —з господарями турніру. До речі, збірна Німеччини грає в групі А чемпіонату світу. Поєдинок пройшов у дуже напруженій, часом нервовій, боротьбі. Українці «заробили» 22 хвилини штрафу, а господарі — 16. Можна лише уявити, що робилося на заповнених ущерть трибунах (2500 глядачів), коли на 51-й хвилині Анатолій Степанищев вивів збірну України вперед — 4:3, але, на жаль, перевагу не втримали. 1:0 Шастін, 27, 1:1 Бенда, 32, 1:2 Берген, 35, 2:2 Шастін, 37, 3:2 Трасеух, 41, 3:3 Берген, 44, 4:3 Степанищев, 51, 4:4 Дусе, 52. І матч збірних Словаччини та Швейцарії завершився внічию — 3:3. Цікава ситуація, чи не правда?

● *Баскетбол*

Відбулися чергові зустрічі в турнірі національної суперліги. Гостро проходила гра між незмінним чемпіоном країни, київським клубом «Будівельник-Хорда» і одеською командою «БІПА-Мода-СКА». Гості виграли першу половину зустрічі —49:47. Але кияни зібралися, перехопили ініціативу й перемогли — 112:101. У переможців цього разу на майданчик не виходив травмований Лохманчук. А ще — «Будівельник» залишили американські легіонери — Реверс та Стрікленд. Шкода, звичайно. Особливо, темношкірого Стрікленда —чудового розігруючого, який припав до душі уболівальникам. Того ж вечора в іншому київському залі —«Меридіан» — клуб «ДендіБаскет» зустрічався зі СК «Миколаїв». Кияни виграли — 113:82.

Жарт номера

● *А дурні й не приховують, які вони розумні.*

Сашко ПЕРЛ.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Інформатика

Повертаючись з авторитетного міжнародного семінару з проблем інформатики, фахівець А. схвильовано розмірковував над почутим про надійність та захищеність інформаційних систем. Особливо непокоїло його поширення у світі так званої комп'ютерної злочинності, коли інтелектуальні злочинці нахабно й несанкціоновано втручаються до комп'ютерних мереж навіть таких установ, як Міністерство оборони та банки, вилучаючи державні секрети і викрадаючи кошти. В момент найвищого розумового напруження з голови фахівця А. якийсь негідник Б. зірвав хоча й не дуже нову, проте улюблену та єдину шапку. І поки крадій Б. із шаленою швидкістю накивав п'ятами, розгублений фахівець А. з сумом усвідомлював кричущий рівень незахищеності найціннішої та найважливішої інформаційної системи у світі — власної безцінної голови.

Коли захеканий крадій Б. досяг безпечної дистанції від очманілого фахівця А., він з величезним розчаруванням роздивлявся свій кримінальний здобуток. Підкладка шапки, котра зовні була ніби не зовсім поношена, виявилася вщент подраною та засмальцьованою. Злодій Б. не голосно, але пристрасно вимовляв пакетами інформаційні блоки, притаманні суто представникам його професії, коли раптом згадав телерепортаж про конференцію з проблем інформатики.

—Ти диви, та це ж проблема інформатики, —здивовано міркував він, мнучи капосну шапку. —Все точно по науці: візуально шапка ніби нічого, а по суті, зсередини — барахло! І крадій Б. з люттю жбурнув свою невдалу здобич до найближчого смітника.

В той самий час бомж В, гріючись коло батареї у сусідньому під'їзді, через прірву вільного часу читав замітку про конференцію з проблем інформатики в газеті, «позиченій» у поштовій скринці. Коли голод змусив допитливого бомжа припинити поглинання інформації, нещасний про всяк випадок подався до смітника, де здивовано надибав шикарну, як для нього, шапку, що валялася просто на снігу. Якби не щойно прочитана стаття, долю шапки було б вирішено з притаманною для таких випадків блискучою професійною реакцією бомжа В. Але якість візуальної інформації про шапку здалася В. маловірогідною та оманливою.

—Якого дідька хтось просто викинув би таку пристойну шапку, — подумав він, проаналізувавши всю попередню інформацію про шапки, знайдені на смітниках.

Він було вже замахнувся ногою, щоб підкинути шапку носаком драного черевика, але вчасно передумав, подумки обробивши інформацію про цеглини, що їх провокаційно підкладають дотепники під такі предмети, які кожному нормальному чоловікові завжди кортить пнути ногою.

—Ти диви, — подумав він, — а ота інформатика таки справжня наука. — Якби не вона, вже геть чисто порозбивав би на нозі всі пальці...

І бомж В. швидко шастонув назад, до теплого під'їзду, щоб продовжити знайомство з проблемами цікавої та корисної для всіх науки — інформатики.

ЛИНИЯ ЖИЗНИ ПРОХОДИТ ГОРАЗДО ВЫШЕ ЛИНИИ ПЕНСИИ...

Юрій БОЛЬШАК.
Мал. Володимира СТОЯНОВА.

Ринок — штука серйозна

До високопоставленого урядового мужа на прийом добився дядько із села. Зайшов, з дозволу господаря присів та й звертається: «Ви знаєте, шановний, оце постарався, трохи піднапружився і виростив аж шість корівок. Та гарні такі, вгодовані, вже й дояться всі...».

— То й що?

— Дояться уже, кажу. Молока, вистачає і нам з дружиною, і дітям, і онукам та ще й залишки є.

— От і добре, але що ж ви хотіли від мене?

— Так ото, кажу, молоко лишнє завелося. А воно ж, бачте, село. Ні холодильних установок, ніяких інших пристроїв для його зберігання. Хоч плач. Звернувся за оголошенням до газети, щоб сепаратор придбати, але там таку ціну загнули, що коли продати не тільки моїх шість корівок, а й усю садибу, то й тоді грошей не вистачить.

— А я тут при чім?

— Дуже вас прошу: допоможіть придбати сепаратор за державною ціною. А за це я сметаною дитячий будинок забезпечуватиму. Причому за цінами, втричі дешевшими від магазинних, бо усіх отих надбавок ні посередницьких, ні заготівельних, ні до і післяторговельних, і ще біс їх знає яких, у мене не буде.

— Гм-м-м... Щось у вас від державного мислення є...

— Таке сказали. Який з мене мислитель, ще й державний? Сепаратора б оце мені! Молочко б не кисло... та й жінка заспокоїлася б. А то, тільки в хату, а вона зразу ж: «Хібати ти хазяїн? Якогось нещасного сепаратора не можеш дістати...». Думаєте, добре це все вислуховувати?

На високому чолі мужа промайнуло щось обнадійливе.

— Гаразд, їдьте додому, господарюйте. А вашим питанням займемося...

Не минуло й півроку, як директор районного універмагу, де жив той селянин, на урядовий запит повідомив, що сепаратори в нього в резерві є. Тільки на продаж потрібно згоду районної ради орендарів-фермерів.

Обласна спілка фермерських господарств повідомила, що змусити районну раду дати згоду на продаж не може, бо той дядько фермером не оформлений і членських внесків не сплачує.

Опікунська рада повідомила, що сметану в дитячому будинку полюбляють, в тім числі й діти.

У комісіях і підкомісіях питання на розгляд кабінету було підготовлено лише за 1 місяць і 24 дні.

Незалежна фірма «Аудит» підтвердила, що сметана, яку міг би постачати дитячому будинкові дядько, насправді була б дешевша не у 3, а у 2,85 раза, бо він не врахував погрішність приладу, яким перевіряють молоко на жирність.

Засідання кабінету було по-діловому бурхливе. Час не ждав, а проблема серйозна. Та все ж після тези мужа: «Універмаг сьогодні поки що державний, а спілки —районна й обласна, — то об'єднання громадські, тому залежності й підконтрольності між ними не може бути». Кабінет ухвалив: зобов'язати директора універмагу продати селянинові сепаратор за державною ціною без згоди районної ради. І негайно, за першого ж його звернення!

Про позитивне рішення повідомити селянинові послали комісію.

— Ну як? — запитав муж голову комісії, коли та повернулася, — зрадів, мабуть, чоловік? За дружину я вже й не питаю...

— Та... бачите — почухав потилицю голова —неважне дєло. В общєм... того... як його... коротше, поздихали всі корівки в дядька, бо поки він з перевіряльниками та комісіями був зайнятий, їх поїти та годуватиме не було кому. Ото вони, бідні, з голоду й поздихали. А жінка, як перші комісії та перевіряльники почали навідуватися, втекла до міста. Краще, каже, я буду бізнесменові білизну прати та їжу готувати, зате проблем у нього ніколи немає.

— Так, так, — задумливо промовив муж. — Я завжди і всім кажу: ринок — штука серйозна, не така вже й проста... Як ми пересвідчилися, і жертви можливі... Щоб не пропадати людині з голоду, запишіть того селянина до комісії державного нагляду за виробництвом продуктів тваринництва.

Діткам у дитячому будинку пояснили, що сметанки не буде, бо корівки не дали молочка.

На вистражданому рішенні кабінету лягла резолюція: «в діло».

Мужові діточки снідали молочком з гуманітарної допомоги...

А колишня дядькова дружина поспішала до супермаркету по закордонну сметану для свого бізнесмена.

Анатолій ЛУЦЕНКО.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Підкова

Справедливості ради треба зразу сказати, що Федір Іванович не був ані набожною людиною, ані атеїстом. Він аж ніяк не вірив ні в чаклування, ні у ворожіння на кавовій гущі, ні навіть усяким там пройдисвітам-екстрасенсам.

Але, незважаючи на це, одного разу провідуючи свою улюблену тещу в селі Макогонівці і знайшовши у клуні стару іржаву підкову, він взяв її собі — на щастя!

Повернувшись до міста і згадавши про підкову, прибив її у своєму робочому кабінеті над дверима.

— А раптом мені поталанить, я зроблю яке-небудь велике відкриття й отримаю Нобелівську премію з усіма відповідними наслідками! — Федір Іванович шанобливо й лагідно, ніби чарівну жіночу ніжку, погладив іржаву підкову.

Смачно повечерявши, Федір Іванович попрямував до кабінету трохи попрацювати. «Н-да, непогано б отримати Нобелівську премію або, в гіршому випадку, державну, в галузі науки і техніки».

Проте, як не сумно сповісти, але ця солоденька мрія була останньою, фінальною думкою у житті Федора Івановича. Він, напевне, погано прибив підкову. Від різкого ляскоту дверима вона звалилась йому на голову, влучивши у тім'ячко. Болю Федір Іванович уже не відчув...

Олександр ПЕРЛЮК.

Вчорашня пика

Учора пика
Проні Ловкаша
Маячила півдня
перед трельяжем...
«Нарешті я спокійно
спати ляжу:
Очистилась від сумнівів
душа».
Як розваливсь партійний
комітет
—Трофейний клав
під голову наган.
Щільненько загорнувши
в целофан,
Він партбілет занурив...
в туалет.
В своїх теплицях
«зимувати» сів,
Після «перебудови» —
зник, завмер.
Так нахапався при СРСР,
Що й досі дещо має
«з тих» часів.
За те, що крав він,
совість не скубе.
Внесуть його, хто має
трохи глузду,
Як «патріота партії
й Союзу»
У «Найкоротший
курс ВКП(б)»...
Від Проні не один
слушок поліз
Про те, що все змете
«радянська буря»
—Аби м'якішим став
місцевий уряд,
І менше матюкались
«... в комунізм».
... Кум з Ради приїздив
на дві доби:
хильнули за новий
«союзний злет»...
Обмив Пронько
духами партбілет,
Пустив в теплиці газ —
ще в дві труби.
Завод вмирає —
Проня оживa...
І доки другий Сталін
не прийшов —
Червоний ситець,
кумачевий шовк
Готує на «радянські
торжества».
Поміж натякувальних
теревень
Вирощує та продає
цибулю.
(Поки що потаємно
носить дулю
Для Самостійної —
в одній з кишень.)
На владу Проня око
націля,
Вичікує, не довіря нікому.
На будівництво
нового райкому
Усі добавки пенсій виділя.
Дружина, безпартійна
простота,
Частенько «вивертає
душу»:
— Я попередить, Проньо,
тебе мушу —
Не прищеми між двох
дверей хвоста...
— Дурненька!.. Нам
не сниться вже тюрма,
Перелякались трохи —
от і все...
Від партбілета стійкістю
несе,
І на обличчі сумнівів
нема.
Велике діло —
що не розпочни,
Коли «вгорі» сидять
твої куми!..
... Дзвінок від кума:
«Зачекай зими».
(На жаль, якої —
кум не уточнив).

Михайло ТИМЧЕНКО.
Зміїв.

Пародія

В тупику

Паровоз проминув Іршу...
Земле рідна!..
Я давно тебе не орю,
Не веду з мочарів канаву.
Вже бузку твого
не трощу,
Жита й гречки давно
не віяв...

Василь ЮХИМОВИЧ.

Наш паровоз вперед летів
У світле завтра наше,
Попереду кульгав мій спів:
«Не сеем и не пашем...»
Наш паротяг, як змій, летів
Подалі од канави,
Корів, биків і мочарів;
Летів, як гави до Полтави.
Наш самопер тремтів, свистів,
Неначе мочиморда.
Давно бузку я не трощив,
Не ліз у гречку гордо.
Наш паровоз кудись летів,
А я додому линув:
Оце б за плугом походив,
Поцілував дівчину —
Моторну, гарну, у вінку,
Крилату од розкішних кіс.
... Наш паровоз у тупику,
Не полетіли під укіс.
Вперед нас кликав змій міраж —
До похоронних маршів,
Вів сатанинський екіпаж,
Що рветься до реваншу.

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

Понеділок, 10 лютого

УТ-1

6.00 Анонс.
6.05 Доброго ранку, Україно!
8.00 Фінансовий зріз.
8.25 Національний хіт-парад.
8.30 Агромагазин.
8.40 Надія-96. Фінал. 2 частина.
9.45 Писанки діда Івана.
9.55 Закон є закон.
10.00 УТН.
10.10 Мультфільм «КОАДП».
10.20 Пекторань.
10.55 Зірки світового балету.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 Полудень.
12.45 І тільки музика.
13.00 УТН.
13.10 Закон є закон.
13.15 Реальність неможливого.
13.45 Карусель і капуста.
14.00 Концерт старовинної музики.
14.57—15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Телефільм «Велика пригода». 1 серія.
17.35 Ні пуху, ні пера.
18.00 УТН.
18.15 Закон є закон.
18.20 Мультфільм.
18.35 Сто чудес світу.
18.50 Фінансовий огляд.
19.00 Саме той.
19.20 Анонс.
19.25 Національний хіт-парад.
19.30 Телеканал «Право».
20.00 Баскетбол. Чемпіонат України. Жінки. «Динамо» —«Козачка-ЗалК». 2 тайм.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.45 Акценти.
22.05 Закон є закон.
22.10 Національний хіт-парад.
22.15 Дайджест економічних новин.
23.30 Телефільм «Неймовірне парі».
23.50 Національний хіт-парад.
23.55 УТН.
00.15 «Біла голубка». Бенефіс А. Вербицької.

УТ-2

УТ-2
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон.
Студія «1+1»
18.00 Анонс.
18.05 Мультфільм «Динозаврики».
18.30 Серіал «Перші поцілунки».
19.00 Ігрове шоу «Простіше простого».
19.30 ТСН.
19.45 Серіал «Доктор Квін».
20.45 Ток-шоу «Зроби крок».
21.30 Ян Мак Келлан у фільмі «Річард III».
23.25 ТСН.
23.50 Програма «Про спорт».

УТ-3

«ІНТЕР»
8.00 Аспекти.
8.15 Прогноз погоди.
8.20 Вітражі.
9.10 Мелорама.
9.50 Мультфільм.
10.00—18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.35 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Фантастичний серіал «Полтергейст».
21.35 Йосип Бродський. Сторінки життя.
22.25 Інтерновини.
22.40 Прогноз погоди.
22.45 Життя і смерть Пушкіна: М. Хуцієв. «Історія задуму». М. Михалков у фільмі С. Соловйова «Станційний доглядач».
00.10 Музичні новини.
КДРТРК
10.00 Анонс.
10.05 Постскриптум.
10.25 Телесеріал «Тінь».
17.20 Тема тижня.
17.35 Телесеріал «Тінь».
18.20 За київським часом.

Вівторок, 11 лютого

УТ-1

6.00 Анонс.
6.05 Доброго ранку, Україно!
8.00 Фінансовий огляд.
8.10 Національний хіт-парад.
8.15 Агромагазин.
8.25 Баскетбол. Чемпіонат України. Жінки. «Динамо» — «Козачка-ЗАлК».
9.45 Мультфільм.
9.55 Закон є закон.
10.00 УТН.
10.10 Мультфільм «КОАДП».
10.20 Літературна студія. Євген Маланюк. 1 частина.
10.45 Свічадо.
11.15 Сто чудес світу.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 Полудень.
12.30 Служу народу України!
13.00 УТН.
13.10 Закон є закон.
13.15 Чарівний промінь.
14.00 Хочу стати зіркою.
14.10 Авансцена. Ювілейний показ вистави «Тев'є Тевель».
14.57—15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Телефільм «Велика пригода». 2 серія.
17.35 Ольвія з Володимиром Бахтовим.
18.00 УТН.
18.15 Закон є закон.
18.20 Телефільм «Гать будуйте крепку та високу».
18.50 Фінансовий огляд.
19.00 Саме той.
19.25 Національний хіт-парад.
19.30 Телеканал «Право».
20.00 Весь світ театру.
20.35 Національний хіт-парад.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.45 Вісник уряду.
22.05 Закон є закон.
22.10 Національний хіт-парад.
22.15 Дайджест економічних новин.
22.30 Баскетбол. Кубок Європи. Чоловіки. «Будівельник-Хорда» — «Верона» (Італія).
23.50 Національний хіт-парад.
23.55 УТН.
00.15 Мультфільм для дорослих.

УТ-2

Студія «1+1»
7.00 Анонс.
7.05 Мультфільм «Динозаврики».
7.30 Серіал «Перші поцілунки».
8.00 ТСН.
8.05 Серіал «Доктор Квін».
9.00 ТСН.
9.05 Серіал «Повернення Арсена Люпена».
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Щотижня.
10.20 Закон є закон.
10.25 Музична скарбниця. Л. Бетховен. Симфонія N 9.
11.25 Прогноз погоди.
11.30 Телефільм «Я покажу вам сад».
11.40 Шкільний екран. 10 кл. «Д. І. Яворницький —співець козацької слави».
12.10 Закон є закон.
12.15 Перехрестя.
12.45 Прогноз погоди.
12.50 Худ. фільм «Крах інженера Гаріна». 1 серія.
13.55 Закон є закон.
14.00 Освітній канал для школярів. Зарубіжна література. Поезія О. Пушкіна в музиці. Французька мова. Урок 24.
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон.
Студія «1+1»
18.00 Анонс.
18.05 Мультфільм«Динозаврики».
18.30 Серіал «Перші поцілунки».
19.00 Ігрове шоу «Простіше простого».
19.30 ТСН.
19.45 Серіал «Едера».
20.45 Ток-шоу «Табу».
21.15 Худ. фільм «Рік Джульєтти».
22.55 ТСН.
23.00 Програма «Бомба».

УТ-3

«ІНТЕР»
8.00 Інтерновини.
8.15 Прогноз погоди.
8.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
9.30 Шоу довгоносиків.
9.30 Дітлахи.
10.00 — 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.35 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Прем'єра. П. Верньє у фільмі «Рішельє». 1 серія.
21.45 Дивовижні історії в програмі «Моя родина».
22.30 Інтерновини.
22.45 Прогноз погоди.
22.50 Музичні новини.
23.06 Худ. фільм «Білий король, червона королева».
КДРТРК
10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Тінь».
17.15 Правочин.
17.35 Телесеріал «Тінь».
18.20 За київським часом.

Середа, 12 лютого

УТ-1

6.00 Анонс.
6.05 Доброго ранку, Україно!
8.00 Фінансовий огляд.
8.10 Національний хіт-парад.
8.15 Агромагазин.
8.25 Док. фільм «Згадуючи Бориса Пастернака».
9.50 Музична пауза.
9.55 Закон є закон.
10.00 УТН.
10.10 Літературна студія. Євген Маланюк. 2 частина.
10.40 Поїзд кохання.
11.00 Весь світ театру.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 Полудень.
12.30 Село і люди.
13.00 УТН.
13.10 Закон є закон.
13.15 Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
13.45 Телефільм «Ти зійди, сонце краснеє».
14.57—15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Телефільм «Тринадцята наречена принца».
17.40 Дует «Писанка» на «Музичній драбині».
18.00 УТН.
18.15 Закон є закон.
18.20 З історії Української церкви. Року Божого 1596.
18.50 Фінансовий огляд.
19.00 Саме той.
19.20 Док. телефільм «Таємна вечеря в Сорочинцях».
19.30 Телеканал «Право».
20.00 Національний хіт-парад.
20.30 Спорткур'єр.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.45 Акценти.
22.05 Закон є закон.
22.10 Національний хіт-парад.
22.15 Дайджест економічних новин.
22.30 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Три дні поза законом».
00.05 Національний хіт-парад.
00.10 УТН.
00.30 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє. Телефільм «Едіт і Марсель». 1 серія.

УТ-2

Студія «1+1»
7.00 Анонс.
7.05 Мультфільм «Динозаврики».
7.30 Серіал «Перші поцілунки».
8.00 ТСН.
8.05 Серіал «Едера».
9.00 ТСН.
9.05 Серіал «Мисливець на злочинців».
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Телефільм «Про життя і смерть, про художника Лимарєва і не тільки про нього...»
10.25 Закон є закон.
10.30 Веселий ринок.
10.45 В.-А. Моцарт. Концерт для скрипки з оркестром.
11.10 Бізнес-форум.
11.40 Шкільний екран. 10 кл. Українська література. В. Винниченко. «Сонячна машина».
12.10 Закон є закон.
12.15 Телеанонс.
12.20 Духовна спадщина К. Стеценка.
12.50 Прогноз погоди.
12.55 Худ. фільм «Крах інженера Гаріна». 2 серія.
14.00 Освітній канал для школярів. Рідна мова. Як там у сусідів? Музика. Повернення великого бандуриста. До 90-річчя від дня народження С. Китастого.
14.45 Прогноз погоди.
14.50 Закон є закон.
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон.
Студія «1+1»
18.00 Анонс.
18.05 Мультфільм «Динозаврики».
18.30 Серіал «Перші поцілунки».
19.00 Ігрове шоу «Простіше простого».
19.30 ТСН.
19.45 Серіал «Едера».
20.45 Ток-шоу «Я сама».
21.30 Прем'єра серіалу «Ми — ангели». 1 серія.
23.20 ТСН.
23.30 Програма «Проти ночі».

УТ-3

«ІНТЕР»
8.00 Інтерновини.
8.15 Прогноз погоди.
8.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
9.00 Планета Здоров'я.
9.30 Дітлахи.
10.00 — 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.35 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 О. Проклова та О. Калягін у мелодрамі «Сум'яття почуттів».
22.15 У пошуках втраченого. Яніна Жеймо.
22.45 Інтерновини.
23.00 Прогноз погоди.
23.05 Акценти.
23.20 Музика на інтерканалі.
23.35 П. Кадочников та Л. Касаткіна у фільмі «Медовий місяць».
КДРТРК
10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Тінь».
17.35 Телесеріал «Тінь».
18.20 За київським часом.

Четвер, 13 лютого

УТ-1

6.00 Анонс.
6.05 Доброго ранку, Україно!
8.00 Фінансовий огляд.
8.10 Національний хіт-парад.
8.15 Агромагазин.
8.25 Артмайдан.
9.00 Мультфільм.
9.10 Вулик пана Савки.
9.30 Телефільм «Кришталева чара».
9.55 Закон є закон.
10.00 УТН.
10.10 Літературна студія. Євген Маланюк. 3, 4 частини. У перерві — 10.45 І тільки музика.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 Полудень.
12.30 Гра в класики.
13.00 УТН.
13.10 Закон є закон.
13.15 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє. Інтеграл. U-2. 1 частина.
14.05 Авансцена. В. Розстальний.
14.57—15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00 УТН.
16.15 Телефільм «Аутсайдери».
17.25 Долі людські.
18.00 УТН.
18.15 Закон є закон.
18.20 «Інвестиційна історія».
18.50 Фінансовий огляд.
19.00 Саме той.
19.25 Національний хіт-парад.
19.30 Телеканал «Право».
20.00 Волейбол. Кубок кубків. Чоловіки. «Шляховик-СКА» (Україна) — «Алтом-Капелле» (Голландія).
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.45 Акценти.
22.05 Закон є закон.
22.10 Національний хіт-парад.
22.15 Дайджест економічних новин.
22.30 Худ. фільм «Одна в човні».
23.55 Національний хіт-парад.
00.00 УТН.
00.20 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє. Телефільм «Едіт і Марсель». 2 серія.

УТ-2

Студія «1+1»
7.00 Анонс.
7.05 Мультфільм «Динозаврики».
7.30 Серіал «Перші поцілунки».
8.00 ТСН.
8.05 Серіал «Едера».
9.00 ТСН.
9.05 Серіал «Сімейні війни».
УТ-2
10.00 Телеанонс
10.05 Телефільм «Смерті першої не пригадую».
10.35 Закон є закон.
10.40 Українська хата. Входини.
11.10 Кордон.
11.40 Шкільний екран. 9 кл. Українська література. Т. Шевченко. «Сон».
12.10 Телеанонс.
12.15 Закон є закон.
12.20 Телефільм «Через роки, через віки».
12.50 Худ. фільм «Крах інженера Гаріна». 3 серія.
13.55 Прогноз погоди.
14.00 Освітній канал для школярів. Українська література. Народна дума. Німецька мова. Урок 21.
14.40 Прогноз погоди.
14.45 Закон є закон.
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон.
Студія «1+1»
18.00 Анонс.
18.05 Мультфільм «Динозаврики».
18.30 Серіал «Перші поцілунки».
19.00 Ігрове шоу «Простіше простого».
19.30 ТСН.
19.45 Серіал «Едера».
20.45 Політичне шоу «П'ятий кут».
21.15 Р. Хауер у гостросюжетному фільмі «Попутник».
22.55 ТСН.
23.00 «Меломанія» представляє Бі Джиз.

УТ-3

«ІНТЕР»
8.00 Інтерновини.
8.15 Прогноз погоди.
8.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
9.00 Ігри світу.
9.50 Мультфільм.
10.00 — 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 М. Оберон та Л. Олів'є у комедії «Розлучення леді Ікс».
22.20 Вітражі.
23.10 Інтерновини.
23.25 Прогноз погоди.
23.30 Прем'єра. Пасьянс.
23.55 Т. Гвердцителі та М. Легран у музичній програмі «Сповідь».
КДРТРК
10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Тінь».
17.35 Телесеріал «Тінь».
18.20 За київським часом.

П'ятниця, 14 лютого

УТ-1

6.00 Анонс.
6.05 Доброго ранку, Україно!
8.00 Фінансовий огляд.
8.10 Національний хіт-парад.
8.15 Агромагазин.
8.25 Волейбол. Кубок кубків. Чоловіки. «Шляховик-СКА» (Україна) — «Алтон-Капелле» (Голландія).
9.05 М. Старицький. «Не судилось». Вистава Чернігівського обласного музично-драматичного театру. У перерві — 10.00 УТН, 10.10 Закон є закон.
11.15 Мультфільм.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 Полудень.
12.45 І тільки музика.
13.00 УТН.
13.10 Закон є закон.
13.15 Танцклуб Донецька запрошує...
14.57—15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все—всім».
16.00 УТН.
16.15 Фестиваль «Золоте курча». Телефільм «Каштанка».
17.20 Для двох сердець.
17.40 Док. фільм «Українські народні музичні інструменти. Кобза. Бандура».
18.00 УТН.
18.15 Закон є закон.
18.20 Прем'єра телефільму «Крила України».
18.50 Фінансовий огляд.
19.00 Трамвай бажань.
19.30 Телеканал «Право».
20.00 Національний хіт-парад.
20.05 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка. Палітра. І. Марчук.
20.30 Спорткур'єр.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.45 Акценти.
22.05 Закон є закон.
22.10 Національний хіт-парад.
22.15 Дайджест економічних новин.
22.30 Щотижня
22.45 Худ. телефільм «Острів любові». Фільм 5 «Киценька».
22.55 Національний хіт-парад.
00.00 УТН.
00.20 Канал «Франс-Ентернасіональ» представляє: Інтеграл. U-2. 2 частина.
01.05 Худ. фільм «Крамниця «Рубінчик»...

УТ-2

Студія «1+1»
7.00 Анонс.
7.05 Мультфільм «Динозаврики».
7.30 Серіал «Перші поцілунки».
8.00 ТСН.
8.05 Серіал «Едера».
9.05 ТСН.
9.10 Серіал «Неш Бріджес».
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Телефільм «Загибель Чорноморського флоту».
10.55 Закон є закон.
11.00 Аспекти.
11.30 Пісні на вірші Д. Луценка.
11.50 «Від Маланки до Водохреща». У товаристві Сергія Головатого.
12.20 Закон є закон.
12.25 Худ. фільм «Крах інженера Гаріна». 4 серія.
13.30 Док. фільм «Вічне місто».
14.00 Освітній канал для школярів. Історія України. Невичерпний феномен козацтва. Англійська мова. Урок 24.
14.55 Закон є закон.
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон.
Студія «1+1»
18.00 Анонс.
18.05 Мультфільм «Динозаврики».
18.30 Серіал «Перші поцілунки».
19.00 Ігрове шоу «Простіше простого».
19.30 ТСН.
19.45 Серіал «Сімейні війни».
20.45 Найкраще з «Поля чудес». Спортсмени в гостях у Л. Якубовича.
21.45 Серіал «Неш Бріджес».
22.45 ТСН.
22.50 Програма «Телеманія».

УТ-3

«ІНТЕР»
8.00 Інтерновини.
8.15 Прогноз погоди.
8.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
9.00 Супербабусі.
9.30 Час європейський.
10.00— 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Коломбо у детективі «Смерть простягає руку».
22.15 Інтерновини.
22.30 Прогноз погоди.
22.35 Каламбур.
23.00 Чемпіонат України з баскетболу. «Денді-Баскет» — «Будівельник». По закінченні — «Старі і нові пісні про головне». В. Меладзе.
КДРТРК
10.00 Анонс.
10.05 За київським часом.
10.30 Телесеріал «Тінь».
17.35 Телесеріал «Тінь».
18.20 За київським часом.

Субота, 15 лютого

УТ-1

7.30 Анонс.
7.35 УТН.
7.50 Гімнастика.
8.00 Фінансовий огляд.
8.10 Телеканал «Право».
8.40 Світ її творінь.
9.15 Карусель і капуста.
9.30 «Еко». Екологічний тележурнал.
10.00 УТН.
10.10 Національний хіт-парад.
10.15 «Інвестиційна історія».
10.45 Для дітей. Худ. фільм «Рок-н-рол для принцес». 1, 2 серії.
13.10 УТН.
13.20 Веселий ринок.
13.35 Національний хіт-парад.
13.40 Калейдоскоп CFI.
14.10 Канал «М». Маляти.
14.40 Літературна студія. Євген Гуцало.
15.25 Закон є закон.
15.30 Вервиця.
16.00 УТН.
16.15 Фінансовий зріз.
16.40 Закон є закон.
16.45 Свічадо.
17.15 І тільки музика.
17.30 Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
18.00 УТН.
18.15 Вікно в Америку.
18.45 Телефільм «Сокиринська пам'ять».
19.00 Від «Перехрестя» — до успіху.
19.30 Телеканал «Право».
20.00 Національний хіт-парад.
20.30 Закон є закон.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.40 Три запитання міністру інформації.
22.00 Закон є закон.
22.05 Національний хіт-парад.
22.10 Календар українця.
22.30 Прем'єра худ.фільму «Спритний і хіпоза».
23.55 Національний хіт-парад.
00.00 УТН.
00.20 Надія-96. Гості фестивалю.
00.50 М. Костомаров. «Чорне колесо». Телевистава.

УТ-2

Студія «1+1»
7.00 «Меломанія» представляє Бі Джиз.
8.00 ТСН.
8.05 Парад улюблених кінострічок. «Повія».
9.35 Шоу самотнього холостяка.
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Директорський корпус.
10.30 Національний хіт-парад України «Сніданок меломана».
11.00 Закон є закон.
11.05 Худ. фільм «Будні і свята Серафими Глюкіної». 1 серія.
12.15 Клуб 700.
12.45 Концерт-бенефіс народного артиста України Г. Гаркуші.
13.30 Закон є закон.
13.35 Худ. фільм для дітей «Хлопчик-мізинчик».
14.55 Бізнес-форум.
15.25 Прогноз погоди.
15.30 Телеспортарена.
15.50 Закон є закон.
15.55 Школа клоунів.
16.10 Всяка всячина.
16.25 Ток-шоу «Трикутник».
16.40 Ток-шоу «Крізь тернії».
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон.
Студія «1+1»
18.00 Анонс.
18.05 Серіал «Кіберята».
18.30 Серіал «Тарзан: героїчні пригоди».
19.30 ТСН.
19.45 Кіноностальгія представляє фільм Ф. Фелліні «Ночі Кабірії».
21.45 Пісня року.
22.55 ТСН.
23.00 Серіал «Повернення Арсена Люпена».

УТ-3

«ІНТЕР»
9.00 Інтерновини.
9.15 Прогноз погоди.
9.20 Гороскоп.
9.25 Мультфільми.
9.55 Не лови гав!
10.25 Ранкова пошта.
10.55 Смак.
11.15 Фільм — дітям. «Три товстуни».
13.00 Мультфільми.
13.30 Генії третього роду.
14.00 Супербабусі.
14.30—16.15 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.15 «Інтер»-анонс.
16.20 Дітлахи.
16.35 Мультсеріал «Ведмедики з Бернстайну».
17.00 Дитячий серіал «Вішбон».
17.30 Гумористичний серіал «Полуничка». «Булочки з маком».
18.20 Золота серія. Усі фільми Гайдая. «Діамантова рука».
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Серіал «Сьогун».
21.50 Шоу довгоносиків.
22.20 Інтерновини.
22.35 Прогноз погоди.
22.40 Прем'єра. Модний час.
23.10 Худ. фільм «Різдво в Коннектикуті».
00.45 Поп-музика. Краща двадцятка.
КДРТРК
8.30 За київським часом.
14.30 Тема тижня.
14.45 Єралаш.
14.55 Правочин.
15.15 Бумеранг.
15.45 Яблучко.
15.55 За київським часом.

Неділя, 16 лютого

УТ-1

7.30 Анонс.
7.35 УТН.
7.50 Гімнастика.
8.00 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка. «Палання дивних кольорів». Марія та Іван Литовченки.
9.00 Українське спортлото.
9.05 Джазові вітражі.
9.25 Закон є закон.
9.30 Село і люди.
10.00 УТН.
10.10 Національний хіт-парад.
10.15 Закон є закон.
10.20 Політичне шоу «П'ятий кут».
10.50 Служу народу України!
11.20 Хочу стати зіркою.
11.40 І тільки музика. Грає Т. Остропольська.
12.00 А. Стриндберг. «Маленька нічна соната для жінки, чоловіка і троля». У перерві — 13.00 УТН.
14.10 Канал «М». Малята.
14.40 Національний хіт-парад.
14.45 Палітра.
15.05 Мультфільм на замовлення.
16.00 УТН.
16.10 Вулик пана Савки.
16.30 Монітор.
17.00 Classic-прем'єр.
18.00 УТН.
18.10 Закон є закон.
18.15 Спорткур'єр.
18.25 Док. фільм «Гітлер». 6 серія.
19.20 Фант-лото «Надія».
19.50 Авансцена. «Синьоока Волинь».
20.10 Національний хіт-парад.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.40 Футбол від «УТН».
22.05 Закон є закон.
22.10 Національний хіт-парад.
22.15 Худ. фільм «Міський романс».
23.50 Національний хіт-парад.
23.55 УТН.
00.15 М. Булгаков. «Кабала святош». Вистава Московського академічного театру ім. Чехова.

УТ-2

Студія «1+1»
7.00 Пісня року.
8.00 Серіал «Дика природа світу».
9.00 «Згадаймо ті роки».
УТ-2
10.00 Телеанонс.
10.05 Вікрита віза.
10.20 Прогноз погоди.
10.25 Закон є закон.
10.30 Національний хіт-парад України. Життя в стилі шоу.
11.00 Україна аграрна.
11.15 Худ. фільм «Будні і свята Серафими Глюкіної». 2 серія.
12.30 Телефільм «Планета не тільки людей».
12.50 Закон є закон.
12.55 Обличчя Третього тисячоліття.
13.25 «Молюсь за тебе, Україно...» Співає Назарій Яремчук.
13.55 Худ. фільм «Руф».
15.20 Прогноз погоди.
15.25 Закон є закон.
15.30 «Дзвони душі». Поезія Н. Зубицької.
16.00 Недільна школа розваг.
16.15 Круті новини.
16.30 Саундпарк.
17.00 Молодіжний канал.
17.55 Закон є закон.
Студія «1+1»
18.00 Анонс.
18.05 Ігрове шоу «Ключі від флоту Буайяр».
19.30 Імперія TV.
20.00 Сімейна мелодрама «Гордість мого батька».
22.00 Післямова.
23.00 Серіал «Мисливець на злочинців».

УТ-3

«ІНТЕР»
9.00 Інтерновини.
9.15 Прогноз погоди.
9.20 Мультфільм.
9.35 Авторська програма Д. Крилова.
9.55 У світі тварин.
10.25 Фан-клуб.
10.45 Доки всі дома.
11.15 Ранкова зірка.
12.00 Ребро Адама.
12.30 Очевидне—неймовірне.
13.00 «Підводна одіссея команди Кусто». «Під віковічною кригою».
13.55 Сміхопанорама.
14.30—16.15 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.15 «Інтер»-анонс.
16.20 Дітлахи.
16.35 Мультфільм.
16.45 Дитячий серіал «Вішбон».
17.15 Інтерновини.
17.25 На перший погляд.
17.45 Гумористичний серіал «Полуничка». «Барабашка».
18.15 Ігри світу.
19.10 Щасливий випадок.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Вісті тижня».
20.35 Прогноз погоди.
20.40 Ч. Бронсон у гостросюжетному фільмі «Сім'я поліцейських».
22.10 Мелорама.
22.50 «Спорт-тайм» представляє. Гандбол. Кубок ЄГФ. «Боруссія» (Дортмунд, Німеччина) — «Автомобіліст» (Україна). Футбол. Чемпіонат Англії. Огляд туру.
23.55 Прогноз погоди.
КДРТРК
08.05 Єралаш.
08.15 Музичний маршрут.
08.40 За київським часом.
14.30 Домашній доктор.
14.45 Київські мініатюри.
15.05 Клуб мандрівників.
15.50 Постскриптум.

(Друкується з комп'ютерного набору ДІНАУ-Укрінформ).

ЗА КОРДОНОМ Є СПАДОК МОЖЛИВО, ДЛЯ ВАС...

Укрін`юрколегія (252034, Київ, вул. Золотоворітська, 2-а)

В справах про спадщину розшукує родичів

Померлих у США:

Ганни Волович, що народилася 1904 року в Нью-Йорку, батьками якої були Ісідор Волович та Іда, в дівоцтві Фрід (Фрайд).

Вальтера (Володимира) Шумського, батьками якого були Олександр Шумський та Ядвига, уроджена Перчак.

Марі (Марії) Сігнарович, що народилася 1917 року в США, батько якої Адам Малишевський народився 1880 року в н/п Скібне (Скібаєв, Скібніве), а матір звали Олександра, в дівоцтві Суплинська (Шуплинська, Жуплинська).

Олександри Рустулінен, що народилася 1930 року в США, батька якої звали Олександр фон Ренн, а матір — Агнес М. Лукас.

Артура Школьника, що народився у Вільно 1912 чи 1913 року, батьками якого були Вільям Школьник, котрий народився в Польщі, і Єва Білоброда (Білоборода), відома як Іда Школьник, дочка Абрахама.

Паули Меєрович, що народилася 1913 року в США, батько якої Бенжамін (Барі, Беня) Мейєровіч народився 1886 року в Херсоні, а мати — Дора, в дівоцтві Броді.

Гелени (Олени) Бурзинської, що народилася 1906 року в Стара, чи Великі Луки, батька якої звали Василь Федосєєв, відомий як Феліксон (Феліксов), а матір —Ганна, в дівоцтві Віноградова.

Ріти Роман, після шлюбу Ротенберг, що народилася 1911 року в США, батька якої звали Меєр Роман, син Якоба (Янкеля) Роман і Ганни (Хани) Коган, а матір — Фанні Греновська, вона ж Ліневська, батьком якої був Соломон Ліневський (Лінерський, Греновський), а матір'ю —Іда, в дівоцтві Старосинська.

Померлих у Канаді:

Алекса Губера (Хубера), який народився 1922 року в західних областях України чи Польщі.

Джона (Івана) Чайки.

Вальтера (Володимира) Табака, який народився в Україні 1924 року.

Романа Гордійовича Решітко, а саме: його дочок Катерину Решітко і Марію Рабенко (Рябенко).

Михайла Черчик, який народився в Україні 1923 року.

Вільяма (Василя) Романчука, який народився 1900 року в Україні чи Польщі.

Померлих у Франції:

Одетти Шейр, що народилася 1888 року в Катербурзі (нині Катеринівка Шумського району Тернопільської області), батька якої звали Херш Шейр, а матір —Цирла.

Померлих у Німеччині:

Вільгельма Шнайдера, який народився 1907 року в н/п Нова Жучка, район Садгора, Чернівці.

Андрія Пічуліна (Піщуліна), який народився 1900 року в н/п Успенка, Єкатеринослав, Україна.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін`юрколегію: *Київ-34, вул. Золотоворітська, 2-а, тел.(044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.*

До уваги акціонерів АТ «Промтехмонтаж-2»

Акціонерне товариство «Промтехмонтаж-2» повідомляє, що загальні збори акціонерів за підсумками роботи за 1996 рік відбудуться 14 березня 1997 р. об 11-й годині за адресою: Київ, вул. М. Кривоноса, 19.

Тел. 276-21-63.

Правління
АТ «Промтехмонтаж-2».

До уваги акціонерів ВАТ «Краснолуцький авторемонтний завод»

12 березня 1997 р. о 12-й год. відбудуться перші загальні збори акціонерів за адресою: м. Красний Луч Луганської обл., вул. Транспортна 1.

Порядок денний:

1. Доповідь голови правління.
2. Затвердження змін та доповнень до статуту товариства у новій редакції.
3. Вибори органів управління ВАТ.
4. Різне.

Усім акціонерам потрібно прибути на збори або направити своїх представників, делегуючи їм свої права та надавши доручення.

Довідки за телефоном: 2-32-54.
Правління ВАТ «Краснолуцький авторемонтний завод».

25.03 1997 р. відбудуться чергові збори ВАТ «СПОРТЕК»

Порядок денний:

1. Підсумки діяльності ВАТ «СПОРТЕК» за 1996 рік.
2. Висновки ревізійної комісії та затвердження річного звіту ВАТ «СПОРТЕК» за 1996 рік.
3. Затвердження внутрішніх документів товариства.
4. Різне.

Збори відбудуться за адресою: 270070, Одеса, вул.25-ї Чапаєвської дивізії, 9. Початок — об 11.00. Реєстрація учасників зборів з 10.00. Довідки за тел. 65—00—58.

Реклама в газеті «Голос України»
Тел. (044) 441-89-34. Факс: 449-85-62.

Арбитражный суд Одесской области по заявлению ГНА Жовтневого района Одессы возбудил дела о признании банкротами.

12.06.96г.:

1. № 5/114 СП «Финикия ЛТД» (г. Одесса, ул. Екатерининская 14; р/с 3467314 в АКБ «Норд Банк», МФО 328070).
2. № 5/113 МЧП «Хаджи» (г. Одесса, ул. Дерибасовская, 33; р/с 468836 в АКБ «Хаджибейбанк», МФО 328759, код 13893301).
3. № 5/11 ООО «Дювалан» (г. Одесса, ул. Воровского, 68, Воронцовский пер., 9; р/с 24673117 в Жовтневом отд. УСБ).
4. № 5/115 ООО «Эллипс» (г. Одесса, ул. Еврейская, 21); р/с 468317 в Ильичевском отделении АК ПИБ Одессы, МФО 328395.
5. № 5/116 ЦЭТ «Гидротопливо» (г. Одесса, пер. Нахимова, 6) р/с 2467061 в Жовтневом отд. УСБ Одессы, МФО 328038.

22.05.96г.:

1. № 1/64-Б кооператива «Тект» (Одесса, ул. Чичерина, 103, ул. Воровского, 24; р/с 1461152 в Жовтневом отд. УСБ Одессы).
2. № 1/66-Б ИК «Терц-Инвест» (Одесса, ул. Пушкинская, 37, ул. Маразлиевская 8, кв. 10, ул. Еврейская, 27; р/с 1467583 в ОФАКБ «Укрнефтегазбанк» Одессы).

24.05.96г.:

1. № 1/69-Б ПКФ «НВБ-Инвест» (Одесса, ул. Суворова, 11/13, р/с 467725 в Черноморском отд. «Проминвестбанка» Одессы).
2. № 1/70-В МЧП «Символ» (Одесса, ул. Кирова, 74/76; р/с 4468932 в Жовтневом отд. Укрсоцбанка, Одессы).
3. № 1/68-Б МП «Петровский» (Одесса, ул. Кангуна, 11; р/с 609046 в Ленинском отд. Проминвестбанка ПСБ Одессы).

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 270032, Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Арбитражным судом Херсонской области (Херсон, пр. Упакова, 47) по заявлению Государственной налоговой инспекции по Комсомольскому району Херсона возбуждены дела о банкротстве:

дело № 48/5-Б от 26.11.96 г. ЧФ «Дана» (Херсон, ул. Лавренева, 28, кв. 43), расчетный счет № 644912 в КБ «Правэксбанк» Херсона;

дело № 47/5-Б от 11.11.96 г. ПКФ «Рико» ЛТД (Херсон, ул. Полякова, 2), расчетный счет № 644593 в КБ «Аваль» Херсона.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Всеукраинское общественное объединение инвалидов Чернобыля, других лиц, которые пострадали от Чернобыльской катастрофы, «Єдність» ликвидируется.

Претензии принимаются в течение 2 месяцев по тел. (0572) 27-54-34.

«Трімекс Лтд» повідомляє про зменшення статутного фонду. Довідки за телефоном (03722) 3-32-59.

Арбитражный суд Харьковской области возбудил дело № 70/7-72-164 от 4.01.97г. о признании банкротом ЧФ «Надежда», юридический адрес: Харьков, ул. Астрономическая, 35е, кв. 77. Р/с 468951 в Проектном отделении Проминвестбанка Харькова, МФО 351555.

Претензии кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: Харьков, ул. Сумская, 64.

Арбітражний суд Львівської області (290004, м. Львів-4, вул. Винниченка, 3) порушив справу N 2/386 про визнання банкрутом виробничо-комерційної фірми у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Барс» (юридична адреса: 290058, м. Львів-58, вул. Окуневського, 1/133, р/р 001609671 в Укрексімбанку м. Львова).

Претензії кредиторів, заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Ухвалою Арбітражного суду м. Києва від 31.01.97 р. зупинено провадження у справі № 1/191 щодо Державної авіакомпанії «Авіалінії України» в частині сплати боргу українській державній фірмі «УкрБАРІМЕКС» до вирішення на урядовому рівні питань, пов'язаних із придбанням авіатехніки в польської авіакомпаії «ЛОТ» у 1991 році.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбуждено дело № 18/1-7б о банкротстве общества с ограниченной ответственностью производственно-коммерческой фирмы «Стас и К°».

Адрес: 343400, Донецкая обл., Артемовск, ул. Профинтерна, 41, р/с 467961 в Артемовском отделении Проминвестбанка Украины, МФО 334583.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Одесской области 2.10.96 г. возбудил дело № 1/114-Б по заявлению ГНИ по Приморскому району г. Одессы о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Энжой», расположенного по адресу: Одесса, ул. Пионерская, 2; р/счет N 467661 в Одесском филиале «Укринбанка».

Претензии кредиторов, а также предложения возможных санаторов направлять с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента опубликования по адресу: 270032, Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитраждный суд Одесской области.

Арбітражний суд Харківської області порушив справу Б-6016/71 від 18.12.1996 р. про банкрутство дослідного господарства імені В. Леніна Інституту експериментальної та клінічної ветеринарної медицини (312534, Харківська обл. Вовчанський р-н, с. П-ге Червоноармійське; р/р 384801 у Вовчанському АК АПБ, МФО 351102, код ЕДРНУ 54604334).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Державна податкова інспекція по Миргороду Полтавської області (Миргород, вул. Кашинського, 2-а) повідомляє, що в Арбітражному суді Полтавської області (Полтава, вул. Зигіна, 1) порушено справу про визнання банкрутом:

ТОВ «Тріада», справа № 1028/3б від 08.10.96р.

Юридична адреса: 315600, Миргород, вул. Василя Лазоренка, 5, тел. 5-38-78.

Банківські реквізити: р/р 468101 у Миргородському відділенні Ощадбанку № 3088.

Ідентифікаційний код № 23551599, директор Кривуля В. П.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня публікації. Заяви з майновими претензіями до боржника, а також документи, які їх підтверджують, мають бути направлені до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Санаторий «Лазурный» курорта Бердянск реализует курсовки и путевки на лечение заболеваний периферической нервной системы, органов опоры и движения, гинекологических, урологических, желудочно-кишечного тракта, а также заключает договора на приобретение путевок на 1997 год.

За справками обращаться по адресу: 332440, Бердянск Запорожской области, ул. Курортная, 79.

Контактные телефоны: (061-53) 93-3-17, тел/факс 4-19-68.

Луцький філіал спільного українсько-німецького підприємства «Техніка» згідно з рішенням засновника припиняє свою діяльність шляхом ліквідації.

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації повідомлення. **Звертатись по тел. /03322/ 3-18-94 або за адресою: 294000, Ужгород, а/с 189.**

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

Знаряддя диявола в архітектурних декораціях Кельце

ФІЗИЧНІ муки просвіщають розум значно ефективніше, ніж муки моральні. Саме так вважали інквізитори середньовіччя, тож і діяли не методами переконання, а методами насильства. Організований терор — ось той засіб, за допомогою якого церква через інквізицію намагалась утримувати і зміцнювати свої позиції. Методи і знаряддя тортур вишукано-моторошні і водночас одноманітно подібні в різних країнах. Але одна справа побачити їх на картинках у підручниках історії чи книгах, зовсім інша — в натурі.

Тому, кому доведеться побувати в польському місті машинобудівників і транспортників Кельце, що у центральній частині країни, гріх буде не відвідати виставку засобів тортур часів середньовічної інквізиції. Експозиція розташована у старій частині міста, в колишньому палаці краківських єпископів, побудованому ще в XVII сторіччі (нині -національному музеї). Поруч — діючий кафедральний собор, ровесник палацу. Тож «архітектурні декорації» майже відповідають тому часові, коли і самі експонати виставки ще діяли.

Цікава деталь: коли заходиш до музею, то гору бере просто цікавість, бажання на власні очі побачити те, про що вже читав, чув. Після огляду «знарядь» — пригніченість: які страшні муки одна людина може придумати для іншої! Від жіночого пояса цноти (вірності) з гострими зубчиками по периметру відповідного отвору (зрозуміло, для кого призначались оті шпички!) до стільців для відьом та «інакомислячих», утиканих дерев'яними шпильками з притискними пристроями.

Часто катували водою, спрагою, голодом. Взяти хоча б такий «легенький» спосіб покарання. Жертву інквізиції примушували ковтати (як зараз ковтають зонд) мотузку із лляного клоччя. Той кінець вірьовки, що залишався зовні, вмочували у воду. Поступово «зонд» намокав і розбухав. Ось тут його і починали витягувати.

Існував спосіб покарання сварливих сусідок. Їхні шиї і руки заковували у спільну дерев'яну колодку, і вони милувалися одна одною з відстані метра. Волю рукам не даси, головою не буцнеш. Можна лише плюнути одна одній в обличчя. Не промахнешся.

Або взяти тортуру загостреною з обох боків металевою шпичкою. Вона кріпиться до металевого нашийника, один кінець якого впирається у підборіддя, другий — у груди. Коли голову тримати високо відкинутою назад, то шпичка не коле. Але так гордо голову довго не втримаєш. Відтак швидко зізнаєшся, що ти відьма. Краще вмерти від сокири ката (яка також виставлена в експозиції), ніж терпіти такі муки.

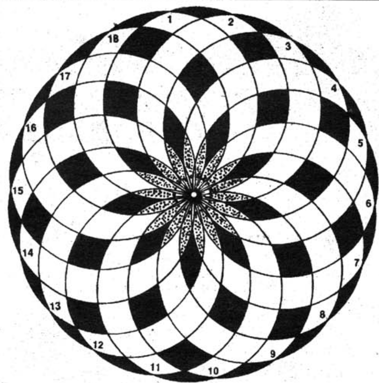
Зізнаюсь: до експонатів було боязко доторкатися, бо здавалося, що на шпичках ще є кров тих, хто мучився у пекельних кріслах, на колесах розтяжок тощо. До речі, перед тим як розпочати тортури, обвинувачуваних залякували: їм показували інструменти катувань. Дехто, певно, каявся у всіх гріхах, тільки побачивши ці знаряддя.

Інквізиція намагалася тримати у секреті методи допитів. Кати давали клятву берегти таємниці. Цього ж вимагали і від жертв. Якщо грішники, отримавши після каяття волю, розпускали язика, стверджуючи, що до них застосовувались катування, то їх оголошували єретиками і спалювали на вогнищі. Інквізиція могла звинуватити жертву в будь-чому і не була зобов'язана доводити своє звинувачення, бо саме звинувачення вже служило доказом. Інквізиція нікого і не виправдовувала. Жертва була приречена на той чи інший вид покарання.

Усього в музеї 50 експонатів — з Італії, Франції, Німеччини, Іспанії, Польщі. Принцип дії багатьох із них подібний. Інквізитори кожної країни винаходили свій велосипед. Виставка їздить по світу. Її організатори робили спроби потрапити і в Україну. Але отримали відкоша. Мовляв, не можна такі жахи показувати нашим людям...

Кельце—Київ.

КРОСВОРД

До центру: 1. Автор роману «Лель і Полель». 2. Прадавнє державне утворення на нашій землі. 3. Гумористична сторінка в «Голосі України». 4. Гірниче підприємство. 5. Старовинне вітрильне багатовеслове військове судно. 6. Пересувний цирк. 7. Апостол. 8. Єврей-корчмар, який таємно провіз Тараса Бульбу до Варшави. 9. Давньоскандинавський поет-співець. 10. Великий стіг соломи, сіна. 11. Чубатий, волохатий голуб. 12. Українська естрадна співачка. 13. Риба, родичка коропа. 14. Збірка релігійних правил іудаїзму. 15. Поема Д. Байрона. 16. Віщий птах. 17. Майстер своєї справи. 18. Вітчизняний автомобіль.

Відповіді до кросворда, надрукованого 30 січня

По горизонталі: 1. Дажбог. 4. Дашава. 7. Уто. 8. Церера. 9. Болеро. 10. Вільно. 12. Шандра. 14. Полтва. 17. Тамада. 20. Регент. 21. Вандал. 22. Алі. 23. Славія. 24. Яровит.

По вертикалі: 1. Донцов. 2. Бушель. 3. Гуцало. 4. Довбиш. 5. Шаблон. 6. Ангора. 11. Іно. 13. Род. 14. Портос. 15. Трепов. 16. Астрая. 17. Таврія. 18. Монако. 19. Атлант.

Перший українсько-латиський розмовник

У Спілці письменників Латвії відбулася презентація книжки вчителя Ризької української школи Ю. Садловського «Українсько-латиський розмовник», яка побачила світ завдяки сприянню посольства України в цій країні та спонсорській допомозі фонду Сороса.

Виступаючи перед присутніми, відомий поет і перекладач К. Скуєніекс відзначив, що це перша така книга, яка допоможе латвійським українцям у вивченні латиської мови, а латвійцям ознайомитися із співучою мовою Тараса Шевченка. Тимчасовий повірений у справах України в Латвії наголосив на необхідності продовження цієї корисної роботи, щоб довести справу до видання словника, потребу в якому відчувають усі, хто стикається з забезпеченням зовнішньополітичних, економічних та культурних зносин між нашими народами.

Ю. Садловський і латвійські поети, що брали участь у презентації, читали присутнім переклади віршів з латиської та української мов, а невеличкий хор Ризької української школи порадував їх гарною піснею.

Вл. інф.

Аномалії буття

Михайло ВАСИЛАШКО, «Голос України»

Рекет «спілкується» тільки з багатими

У ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ вже вдруге міська організація Руху провела опитування громадян з делікатної проблеми: хто і кому давав хабарі. Анонімно було опитано, як стверджує Рух-прес, 200 респондентів. З'ясувалося, що в 1996 році хабарі давали всі, хто не міг відкараскатися від надокучливих «стражів закону», або не спроможний був законним шляхом розв'язати свої життєві проблеми. Не давали хабарів лише ті, хто міг протаранити «стіну» своїм службовим становищем. Не брали ті, кому... не давали.

Зазвичай пересічний громадянин змушений був відкупатися за свої водійські прогрішення від працівників ДАІ. Це підтвердили 187 осіб (94%). Другу сходинку посідають працівники державних податкових адміністрацій — 151 громадянин (76%) сам давав або чув, що хтось давав хабара податківцям. Третє місце зі 117 голосами «за» (59%) залишилося теж за правоохоронною структурою -митниками.

В одній упряжці, маючи 50 відсотків, пліч-о-пліч йдуть працівники виконавчої влади, медичних установ та міліції. Викладачі навчальних закладів у цьому рейтингу зібрали голосів «за» тільки на 25 відсотків.

Хоч дивно, але у цій одинадцятисходинковій таблиці чемпіонату хабарників останнє місце посіли... рекетири. За висловом одного з лідерів місцевого Руху, це закономірне явище. Рекет пересічного, вже обдертого державою громадянина не чіпає, він «спілкується» тільки з багачами. Але сильні світу сього змогли з допомогою правоохоронців запроторити основну масу рекетирських «клубів» за грати. Іншу ж, поступливішу, змусили слугувати лідерам мафіозних кланів.

На думку того-таки політика, кожен рекетир сьогодні перебуває на обліку і під пильним оком правоохоронців. Але їх поки що не «підмітають» тільки тому, що залишили «резервом» на випадок чергової кампанії боротьби зі злочинністю. Бо злодія-капіталіста не посадять, як і всі п'ять років до цього. А якщо вже і посадять... то у керівне крісло з мобільними телефонами.

Запитували — відповідаємо

Московський мул привіз Криваву Мері

Нещодавно дізнався, що найпопулярнішим серед міцних напоїв планети є відома смирновська горілка, яка поступається лише рому «Бакарді». У назві горілки використовується російське прізвище. Хто він, той чоловік, ім'ям якого названо горілку? Напевно, у цього напою є своя історія?

Володимир МЕНИСЕНКО.

Каховка, Херсонська область.

Історія торгової марки Smirnoff має глибоке коріння. Торговий дім Івана Смирнова був зареєстрований у Москві на початку XIX століття. Справжній тріумф оковитої почався з 1886 року, коли, обходячи торгові ряди у Нижньому Новгороді, цар Олександр II, скуштувавши горілки, наказав поставляти її російському імператорському дворові. До революції 1917 року Торговий дім Смирнова був одним із найбільш процвітаючих у світі підприємств з річним оборотом більше 20 мільйонів доларів. Революція, експропріювавши у Смирнових власність, не змогла конфіскувати секрет приготування горілки. Емігрувавши до Франції, глава підприємства Володимир Смирнов відкрив невеличкий заводик неподалік од Парижа. Його друг Рудольф Кюнет придбав право на продаж смирновської горілки у США та Канаді. Але справи у В. Смирнова йшли дедалі гірше й гірше, тож він продав своє підприємство одному французові. Невдовзі В. Смирнов помер. Тим часом Кюнет відкрив у США підприємство з виробництва горілки «Smirnoff», але вона не мала попиту. Тож він звертається до компанії Х'юблайн з пропозицією торгувати горілкою. Проте у часи «сухого закону» і другої світової війни обсяги продажу оковитої були незначні. Ситуація різко змінилася, коли на основі горілки було створено коктейль «Московський мул»: до «Smirnoff» додали імбирного пива та соку лимона.

Саме «Московський мул» поклав початок новій ері панування «Smirnoff» над усіма горілками. Ця універсальна горілка стала

основним інгредієнтом у таких відомих коктейлях, як «Викрутка» та «Кривава Мері». Сьогодні за день у світі продається 1,5 мільйона пляшок смирновки.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☏ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 282886.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311023.